

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Finlands nationella reformprogram 2022

Ekonomiska utsikter

Finansministeriets publikationer – 2022:34

Finansministeriets publikationer 2022:34

Finlands nationella reformprogram 2022

Finansministeriet, Helsingfors 2022

Julkaisujen jakelu

Distribution av publikationer

**Valtioneuvoston
julkaisuarkisto Valto**

Publikations-
arkivet Valto

julkaisut.valtioneuvosto.fi

Julkaisumyynti

Beställningar av publikationer

**Valtioneuvoston
verkkokirjakauppa**

Statsrådets
nätbokhandel

vnjulkaisumyynti.fi

Finansministeriet

This publication is copyrighted. You may download, display and print it for Your own personal use. Commercial use is prohibited.

ISBN pdf: 978-952-367-235-2

ISSN pdf: 1797-9714

Layout: Statsrådets förvaltningsenhet, publikationsverksamheten

Helsingfors 2022 Finland

Finlands nationella reformprogram 2022

Finansministeriets publikationer 2022:34		Tema	Ekonomiska utsikter
Utgivare	Finansministeriet		
Utarbetad av	Finansministeriet		
Språk	Svenska	Sidantal	103

Referat

I enlighet med Europeiska kommissionens strategi bestäms riktlinjerna för EU:s återhämtning och ekonomiska politik av de fyra principerna för konkurrenskraftig hållbarhet: miljömässig hållbarhet, produktivitet, rättvisa och makroekonomisk stabilitet. Dessa principer styr medlemsstaternas reform- och investeringsprogram och är en del av målen i faciliteten för återhämtning och resiliens.

I Finlands återhämtnings- och resiliensplan har det ställts upp nationella mål för att stödja hållbar tillväxt. Åtgärderna i planen främjar den gröna och digitala omställningen samt utvecklingen av sysselsättningsgraden och kompetensnivån och stärker tillgången till social- och hälsovårdstjänster.

Europeiska unionens råd antar rekommendationer för medlemsländerna i syfte att styra det nationella beslutsfattandet i en riktning som främjar tillväxt och sysselsättning. Rekommendationerna för Finland 2019 och 2020 gäller hållbarhet i den offentliga ekonomin, social- och hälsovårdstjänster, arbetsmarknad, forskning, innovation och koldioxidsnål ekonomi, hushållens skuldsättning och bekämpning av penningtvätt.

I regeringens nationella reformprogram beskrivs regeringens åtgärder för att uppnå de nationella målen och möta EU:s rekommendationer. Det nationella reformprogrammet används vid halvårsrapporteringen om genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens, och i programmet beskrivs hur FN:s mål för hållbar utveckling har uppnåtts. Programmets uppgifter gör det möjligt att göra en detaljerad granskning av Finland på EU-nivå.

Nyckelord ekonomiska utsikter, EU, ekonomisk politik, sysselsättning, klimat, forskning och utveckling, utbildning

ISBN PDF	978-952-367-235-2	ISSN PDF	1797-9714
-----------------	-------------------	-----------------	-----------

URN-adress <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-235-2>

Suomen kansallinen uudistusohjelma 2022

Valtiovarainministeriön julkaisuja 2022:34		Teema	Talousnäkömät
Julkaisija	Valtiovarainministeriö		
Yhteisötekijä	Valtiovarainministeriö		
Kieli	Ruotsi	Sivumäärä	103

Tiivistelmä

EU:n elpymisen ja talouspolitiikan suunnan määrittävät sen kasvustrategian mukaisesti kilpailukykyisen kestävyuden neljä ulottuvuutta: ympäristön kestävyys, tuottavuus, oikeudenmukaisuus ja makrotalouden vakaus. Ne ohjaavat jäsenvaltioiden uudistus- ja investointiohjelmia ja ovat osa elpymis- ja palautumistukivälineen tavoitteita.

Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelmassa on asetettu kansallisia tavoitteita kestävä kasvun tukemiseksi. Suunnitelman toimet edistävät vihreää ja digitaalista siirtymää sekä työllisyysasteen ja osaamistason kehittämistä ja vahvistavat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen saatavuutta.

Euroopan unionin neuvosto hyväksyy jäsenvaltioille suosituksia, joilla pyritään ohjaamaan kansallista päätöksentekoa kasvua ja työllisyyttä tukevaksi. Suomelle vuosina 2019 ja 2020 annetut suositukset liittyvät julkisen talouden kestävyteen, sosiaali- ja terveyspalveluihin, työmarkkinoihin, tutkimuksen, innovoinnin ja vähähiilisen talouden investointeihin, kotitalouksien velkaantumiseen ja rahanpesun torjuntaan.

Hallituksen nyt antamassa kansallisessa uudistusohjelmassa kuvataan hallituksen toimia kansallisten tavoitteiden saavuttamiseksi ja EU:n antamiin suosituksiin vastaamiseksi. Kansallista uudistusohjelmaa käytetään elpymis- ja palautumistukivälineen toimeenpanon puolivuotisraportoinnissa ja siinä kuvataan YK:n kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamista. Ohjelman tiedot mahdollistavat Suomen tilanteen yksityiskohtaisen tarkastelun EU:n tasolla.

Asiasanat Talousnäkömät, EU, talouspolitiikka, työllisyys, ilmasto, tutkimus- ja kehittämistoiminta, koulutus

ISBN PDF 978-952-367-235-2 **ISSN PDF** 1797-9714

Julkaisun osoite <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-235-2>

Finland's National Reform Programme 2022

Publications of the Ministry of Finance 2022:34	Subject	Economic Prospects
Publisher Ministry of Finance		
Group author Ministry of Finance	Pages	103
Language Swedish		

Abstract

According to the EU's growth strategy, the four dimensions of competitive sustainability – environmental sustainability, productivity, fairness, and macroeconomic stability – are the guiding principles of its recovery and economic policy. These dimensions guide the reform and investment programmes of Member States and form part of the objectives of the Recovery and Resilience Facility.

Finland's Recovery and Resilience Plan sets national objectives to support sustainable growth. The measures laid out in the plan will promote the green and digital transitions, promote the development of employment and skills, and improve the availability of health and social services.

The Council of the European Union adopts recommendations for Member States aimed at guiding national decision-making to ensure this supports growth and employment. The recommendations adopted for Finland in 2019 and 2020 relate to the sustainability of general government finances, health and social services, the labour market, investments in research, innovation and the low carbon economy, household indebtedness, and the prevention of money laundering.

The National Reform Programme now published by the Government describes the Government's measures to achieve Finland's national goals and respond to the EU's recommendations. The National Reform Programme will be used in the twice-yearly reports on the implementation of the Recovery and Resilience Facility and will describe progress on reaching the UN Sustainable Development Goals. The information in the programme will enable a detailed review of Finland's situation at the EU level.

Keywords economic outlook, EU, economic policy, employment, climate, research and development, education

ISBN PDF 978-952-367-235-2 **ISSN PDF** 1797-9714

URN address <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-235-2>

Innehåll

1	Inledning	7
2	Den makroekonomiska situationen	10
2.1	De makroekonomiska utsikterna under programperioden	10
2.2	Strukturreformens makroekonomiska konsekvenser	11
3	Genomförande av landsspecifika rekommendationer och politiska prioriteringar	13
3.1	De offentliga finansernas hållbarhet på lång sikt	13
3.1.1	Åtgärderna i planen för återhämtning och resiliens	13
3.1.2	Övriga genomförda åtgärder.....	14
3.2	Arbetsmarknaden	16
3.2.1	Åtgärderna i planen för återhämtning och resiliens.....	16
3.2.2	Övriga genomförda åtgärder.....	20
3.3	Investeringar i undersökning och innovationer samt en koldioxidsnål ekonomi... ..	23
3.3.1	Åtgärderna i planen för återhämtning och resiliens	23
3.3.2	Övriga genomförda åtgärder.....	27
3.4	Hushållens skuldsättning.....	30
3.4.1	Åtgärderna i planen för återhämtning och resiliens.....	31
3.4.2	Övriga genomförda åtgärder.....	31
3.5	Bekämpning av penningtvätt	33
3.5.1	Åtgärderna i planen för återhämtning och resiliens.....	34
3.5.2	Övriga genomförda åtgärder.....	34
4	Framsteg i FN:s mål för hållbar utveckling (SDG)	38
5	EU-fonder	44
6	Institutionella ärenden och intressentgruppernas, särskilt arbetsmarknadsparternas och de övriga förvaltningsnivåernas deltagande i beredningen	50
6.1	Beredningen av det nationella reformprogrammet och intressentgruppernas deltagande	50
6.2	Intressentgruppernas deltagande i förberedelse av centrala reformprojekt	51
	Källor	53
	Bilagetabeller	54
1.	Genomförandet av de landsspecifika rekommendationerna (CeSaR)	54
2	Genomförandet av planen för återhämtning och resiliens (Fenix).....	72
3	Verkställandet av Europeiska pelaren för sociala rättigheter	84
4	Genomförandet av FN:s mål för hållbar utveckling.....	98

1 Inledning

Coronaviruspandemin och åtgärderna för att förhindra dess spridning orsakade ett snabbt stopp i hela världsekonomin under 2020. Trots att pandemin fortsatte under 2021 hade Finlands ekonomi börjat återhämta sig väl efter krisens negativa ekonomiska konsekvenser. BNP-värdet hade uppnått samma nivå som före krisen i mitten av 2021. Rysslands attack mot Ukraina från och med februari 2022 har emellertid kastat en mörk skugga på världsekonomin, och den osäkerhet som kriget ger upphov till minskar förtroendet i ekonomin. Enligt en oberoende prognos från finansministeriets ekonomiska avdelning uppskattas att den finska ekonomin i år ökar med 1,5 procent. För närvarande är riskerna för den ekonomiska utvecklingen betydande.

Regeringens mål att i förhållanden för en normal internationell ekonomisk utveckling, som återspeglas i den inhemska ekonomiska utvecklingen, uppnå en sysselsättningsgrad på 75 procent har understötts av den ekonomiska tillväxt som började åter 2021 och som har bibehållit efterfrågan på arbetskraft. Avmattningen i ekonomin minskar emellertid tillfälligt sysselsättningen under första halvåret 2022, men sysselsättningen kan emellertid börja åter växa ännu i år. Sysselsättningsgraden bedöms vara 73,6 procent under 2023.

På lång sikt påverkas ekonomisk tillväxt av strukturella faktorer. I Finland försämras ekonomins tillväxtpotential på grund av minskningen av befolkningen i arbetsför ålder och strukturell arbetslöshet. Den genomsnittliga arbetstiden har också fortsatt att minska, vilket förklarar den svaga tillväxtpotentialen för arbetsinsatsen på lång sikt. Dessutom har investeringsgraden haft en svag utveckling, vilket försvagar kapitalstocken och ekonomins tillväxtpotential. Syftet med de investerings- och reformhelheter¹ som föreslås i Finlands program för hållbar tillväxt samt andra reformer som föreslås i det nationella regeringsprogrammet är att främja strukturella förändringar så att det i framtiden uppstår ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar tillväxt i enlighet med regeringsprogrammet.

Följderna av kriget i Ukraina sträcker sig också ända till Finland i och med den sämre situationen för de offentliga finanserna. Situationen för de offentliga finanserna behandlas närmare i Finlands stabilitetsprogram som ges ut samtidigt med de nationella reformprogrammet.

Finlands nationella reformprogram fokuserar på att rapportera om framsteg i genomförandet av de landsspecifika rekommendationerna för 2019 och 2020. Reformprogrammet förbereddes enligt riktlinjer som Europeiska kommissionen utfärdade i december 2021 och i programmet behandlas även de åtgärder som föreslås i Finlands program för hållbar

1 Statsrådets kansli (2021b): <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-840-6>

tillväxt. Dessutom rapporteras i reformprogrammet om EU-fondernas åtgärdshelheter, uppnåendet av FN:s mål för hållbar utveckling och genomförandet av Europeiska pelaren för sociala rättigheter.

Statsminister Marins regering har i sina ramförhandlingar den 5 april 2022 beslutat om åtgärder som bidrar till en hållbar tillväxt, stärker säkerheten och skapar framtidsutsikter. För att stärka tillväxten i framtiden höjer regeringen bland annat helheten av statens FoU-insatser för 2023 höjs med 350 miljoner euro jämfört med föregående rambeslut och inför ett FoU-skatteincitament som baserar sig på tilläggsavdrag som en del av helheten av FoU-finansiering. I planen för de offentliga finanserna har man också för följande valperiod reserverat motsvarande FoU-tillägg för att i enlighet med den parlamentariska riktlinjen höja FoU-utgifterna till 4 procent i förhållande till bruttonationalprodukten, med beaktande av både offentlig och privat finansiering. Regeringen har även i sina ramförhandlingar fattat beslut om att stärka självförsörjningen på energi och påskynda investeringar i en grön omställning till exempel genom att bereda en tidsbunden prioritering av investeringar i en grön omställning vid tillståndsbehandlingen. Målet är att snabbt göra sig oberoende av utländsk fossil energi och påskynda en grön omställning. Dessutom har regeringen tilldelat anslag till att främja sysselsättning. Under innevarande år görs i de sociala trygghetsförmånerna en extra indexhöjning för att kompensera för ökningen av levnadskostnaderna. Regeringen har även tagit fram riktlinjer om satsningar för att förbättra Finlands säkerhet, till exempel om en betydande höjning av anslag för försvarsmakten.

Finlands riksdag godkände i juni 2021 en omfattande reform av social- och hälsovården. Reformen behövs för att man ska kunna minska skillnaderna i fråga om välfärd och hälsa, förbättra tjänsternas jämlikhet, tillgång till dem och kostnadseffektivitet samt för att minska kostnaderna. I kapitel 3.1. i det nationella reformprogrammet behandlas åtgärder som ingår i Finlands plan för återhämtning och resiliens och andra åtgärder för att förbättra social- och hälsovårdstjänsternas kostnadseffektivitet och bärkraft samt lika tillgång till dem.

I fråga om arbetsmarknaden har statsminister Marins regering inlett och främjat reformer (kapitel 3.2). Syftet med de åtgärder som ingår i planen för återhämtning och resiliens är att stödja sysselsättningen och förstärka arbetsmarknadens funktion. Med hjälp av planen främjas även utveckling av kompetens bland annat i och med att förfaranden för utbildningsbaserad invandring görs smidigare och systemet för kontinuerligt lärande förnyas. I planen ingår förbättring av integrerade tjänster som är avsedda för arbetslösa och personer som befinner sig utanför arbetsmarknaden. Förutom åtgärderna i planen för återhämtning och resiliens förbereds även en reform av den sociala tryggheten. Reformens syfte är att system som är tydligare än det nuvarande systemet och fungerar bättre, och som gör det möjligt att bättre samordna arbete och social trygghet. Dessutom har upprättandet av inkomstregistret slutförts.

Syftet är att som en del av den övergripande ekonomiska politiken skapa förutsättningar för långsiktiga investeringar i FoU-verksamhet, en koldioxidsnål ekonomi och övergången till en hållbar trafik samt tidigareläggs offentliga investeringsprojekt som är färdiga att genomföras och främjas privata investeringar för att värna om ekonomisk återhämtning (kapitel 3.3). Finlands plan för återhämtning och resiliens innehåller åtgärder, vars syfte är att kompensera att efter bakslaget för landets IT-bransch har forskning och innovationer under det senaste årtiondet har släpat efter. Dessutom bidrar flera åtgärder i planen till genomförandet av de landsspecifika rekommendationer som gäller investeringar i den gröna omställningen. Genom flera investeringsåtgärder understöds produktionen och distributionen av ren och förnybar energi. Målet är att öka antalet investeringar som gäller hållbar trafik samt en hållbar och effektiv infrastruktur. Planen förväntas främja både Finlands digitala förändring, men även en hållbar och effektiv infrastruktur.

Målet har varit att med hjälp av makrostabilitetspolitiken begränsa bankernas kreditgivning och därigenom privat skuldtutveckling (kapitel 3.4). I januari 2022 gavs ett lagstiftningsförslag om makrotillsynsverktyg som är på remiss. I flera utredningar har det ansetts att ett positivt kreditupplysningsregister är ett viktigt sätt att förebygga överskuldssättning. Regeringens proposition om registret lämnades till riksdagen i februari 2022. Dessutom innehåller Finlands plan för återhämtning och resiliens upprättandet av ett centraliserat register som gäller husbolagslån som en del av kreditregisterhelheten.

Uppdatering av den nya nationella bedömningen av risker som gäller finansiering av penningtvätt och terrorism, som blev färdig i mars 2021, inleds under 2022 (kapitel 3.5.). I samband med riskbedömningen utarbetades handlingsplanen för den nationella riskbedömningen av penningtvätt och finansiering av terrorism, och de åtgärder som läggs fram i planen ska enligt planer genomföras under 2021–2023. En betydande del av åtgärderna pågår redan. Även de åtgärder som ingår i planen för återhämtning och resiliens (P2C3) förväntas för sin del säkerställa en effektiv övervakning och genomförande av ramen i kampen mot penningtvätt.

Finland har gjort framsteg i genomförandet av FN:s mål för hållbar utveckling och går i främsta ledet när det gäller genomförandet av Agenda 2030-målen (kapitel 4). Finland har uppnått eller håller på att uppnå de mål i Agenda 2030 som gäller minskning av fattigdom, hälsa, utbildning, vatten och energi, minskning av ojämlikhet, infrastruktur och innovationer samt hållbara städer. Finlands största utmaningar gäller klimatförändringen, konsumtions- och produktionssätt och den biologiska mångfalden samt bland annat nivån på utvecklingsfinansiering. Finland har även gjort framsteg vad gäller genomförandet av Europeiska pelaren för sociala rättigheter, och åtgärder som genomförs för att främja genomförandet av pelaren ingår även i planen för återhämtning och resiliens.

Statsminister Marins regering har godkänt Finlands nationella reformprogram.

2 Den makroekonomiska situationen

2.1 De makroekonomiska utsikterna under programperioden

Rysslands attack mot Ukraina har kastat en mörk skugga på världsekonomin. Osäkerheten i samband med kriget minskar förtroendet och påskyndar inflationen när energibranschen befinner sig i turbulens. Som en reaktion mot Rysslands attack mot Ukraina har EU, Förenta staterna och andra västländer infört ekonomiska sanktioner mot Ryssland. Som en konsekvens av sanktionerna upphör i praktiken Finlands utrikeshandel med Ryssland, vilket minskar Finlands ekonomiska tillväxt allra mest genom exporten och industriproduktionen. Som en följd av ökningen av världsmarknads- och konsumentpriserna avtar tillväxten av BNP allt eftersom hushållens köpkraft försämras och tillväxten av privat konsumtion avtar. Den ökande osäkerheten flyttar fram investeringar till framtiden.

Enligt Statistikcentralens förhandsinformation växte den finländska ekonomin med 3,5 procent under 2021. Ekonomin höll på att återhämta sig trots covid-19-krisens negativa ekonomiska effekter. BNP-värdet hade uppnått samma nivå som före krisen i mitten av 2021. Producent- och konsumentpriserna som hade stigit mot slutet av 2021 saktade ner den ekonomiska tillväxten. Under 2021 ökade antalet sysselsatta med 60 000 personer och det totala antalet sysselsatta överskred toppen under föregående år 2019. Sysselsättningsgraden steg till 72,2 procent, den högsta procentsatsen på över 13 år.

Under 2022 saktar tillväxten av BNP ner till 1,5 procent. Marknads- och konsumentpriserna på energi, olja samt gas och även el har stigit som en följd av sanktionerna. Inflationen hade ökat till nästan 5 procent redan före Rysslands attack, och priserna förväntas stiga även i fortsättningen. Den snabba prisökningen minskar hushållens köpkraft och sparandegrad, vilket minskar tillväxten av privat konsumtion. Konsumtionen av tjänster ökar allt eftersom covid-19-epidemin tynar bort, vilket stöder tillväxten av privat konsumtion.

BNP ökar med 1,7 procent under 2023. Trots att den ryska exportmarknaden inte återvänder, förväntas en gradvis återhämtning av exporten när företagen kan hitta ersättande marknader för sina produkter. Tillväxten av privat konsumtion minskar allt eftersom ökningen av sysselsättningen avtar och tillväxten av tillgängliga realinkomster förblir liten nästa år. Osäkerheten flyttar fram industriinvesteringar från och med 2022. Under 2023 investeras rätt mycket i maskiner och utrustning, och andra investeringar, inklusive

forsknings- och utvecklingsinvesteringar, ökar. Under prognosperioden understöds FUI-investeringar bland annat ur faciliteten för återhämtning och resiliens.

Avmattningen i ekonomin minskar emellertid tillfälligt sysselsättningen under första halvåret 2022. Sysselsättningen kan emellertid börja åter växa ännu i år, varvid sysselsättningsgraden skulle öka till 73 procent, delvis som en följd av minskningen av antalet personer i arbetsför ålder. Den ekonomiska återhämtningen ökar antalet sysselsatta under de kommande åren, i synnerhet i tjänstebranscher. Sysselsättningen förutspås ökar under 2023 med knappt en procent, och sysselsättningsgraden är 73,6 procent.

Sysselsättningen började minska i början av 2022, och sysselsättningsgraden sjunker till 7,2 procent som en följd av nedgången under början av året. I synnerhet återhämtningen av tjänstesektorerna bidrar till den sjunkande arbetslösheten under det andra halvåret, och arbetslöshetsgraden understiger 7 procent under 2023.

Privata sammanslutningar skuldkvot minskade i fjol med cirka 3 procentenheter till 65,8 procent i förhållande till BNP. Följderna av kriget i Ukraina sträcker sig också ända till Finland i och med den sämre situationen för de offentliga finanserna.

Den makroekonomiska situationen och situationen för offentliga finanser i Finland beskrivs närmare i Planen för de offentliga finanserna 2023–2026 som ges ut samtidigt som denna handling samt i Finlands stabilitetsprogram.

2.2 Strukturereformens makroekonomiska konsekvenser

I Finlands program för hållbar tillväxt beskrivs vilka ekonomiska konsekvenser helheten för planen för återhämtning och resiliens har. Man uppskattar att BNP kommer att öka kumulativt med 0,8 procent som följd av de inhemska åtgärder som finansieras ur faciliteten för återhämtning och resiliens under 2021–2026. I slutet av 2023 skulle BNP-nivån vara 0,2 procent högre än utan faciliteten för återhämtning och resiliens. Enligt uppskattningar skulle BNP för 2021 öka knappt 0,1 procent snabbare än utan RRF och under 2022 skulle tillväxten vara knappt 0,2 procent snabbare. I Finlands program för hållbar tillväxt beskrivs att den potentiella produktionsökningen accelererar tillfälligt något allt eftersom investeringarna ökar och den totala produktiviteten förbättras. Under 2026 skulle BNP vara cirka 0,3 procent högre än utan den inverkan som faciliteten för återhämtning och resiliens har. På lång sikt skulle faciliteten för återhämtning och resiliens kunna höja nivån på BNP med 0,0–0,8 procent. Förutom strukturella reformer förväntas offentliga investeringar stärka långsiktig tillväxt genom att kapitalstocken och produktiviteten ökar.

Många strukturreformer under regeringsperioden har siktat mot att öka utbudet av arbetskraft. Vilken effekt åtgärder som stöder en ökning av utbudet av arbetskraft har på sysselsättningen beror till stor del på hur snabbt människor reagerar på ekonomiska incitament. Därför är det svårt att göra exakta uppskattningar av åtgärdernas inverkan på sysselsättningen eller den ekonomiska tillväxten. Beräkningar har gjorts bland annat om vilka sysselsättningseffekter den nordiska modellen för arbetskraftsservice har. Den nordiska modellen för arbetskraftsservice uppskattas öka sysselsättningen med cirka 10 000 personer. En betydande del av effekterna uppstår i det inledande skedet av jobbökning på grund av de samtal om jobbsökning som ordnas varannan vecka. Dessutom uppskattas att den skyldighet att söka arbete som hör till modellen och den stramare övervakningen av jobbsökning ökar sysselsättningen. Den övergripande bedömningen har tagits fram genom att räkna ihop sysselsättningseffekter som består av delhelheter. Enligt finansministeriets uppskattning förstärker dessutom sloandet av tilläggsdagarna för arbetslöshetsskyddet sysselsättningen med cirka 7 900 sysselsatta.

3 Genomförande av landsspecifika rekommendationer och politiska prioriteringar

3.1 De offentliga finansernas hållbarhet på lång sikt

Rekommendation 1 (2019): säkerställa att den nominella ökningen av de offentliga grundläggande nettoutgifterna är högst 1,9 procent under 2020, vilket innebär att den årliga strukturella anpassningen är 0,5 procent i relation till BNP; förbättra social- och hälsovårdstjänsternas kostnadseffektivitet och lika tillgång till dem

Rekommendation 1 (2020): i enlighet med den allmänna undantagsklausulen vidta alla nödvändiga åtgärder för att effektivt åtgärda covid-19-pandemin samt stödja ekonomin och den därpå följande återhämtningen. Så snart som de ekonomiska förhållandena tillåter det bedriva en finanspolitik som syftar till att uppnå ansvarsfulla offentliga finanser på medellång sikt och säkerställa en hållbar skuldsättning, och samtidigt förbättra investeringarna. Lösa bristen på vårdpersonal för att stärka hälso- och sjukvårdssystemets resiliens och förbättra tillgången till social- och hälsovårdstjänster.

Framstegen i fråga om rekommendationer som gäller det medelfristiga målet för de offentliga finanserna behandlas i Finlands stabilitetsprogram.

3.1.1 Åtgärderna i planen för återhämtning och resiliens

Finlands plan för återhämtning och resiliens innehåller åtgärder för att förbättra social- och hälsovårdens kostnadseffektivitet (landsspecifik rekommendation för 2019 1.2). I planens fjärde pelare (social- och hälsovårdstjänster), i komponent P4C1 är syftet att förbättra kostnadseffektiviteten med investeringar som bland annat förbättrar data- och evidensbasen för beslutsfattandet, samt med digitala lösningar och telefonlösningar. Till administrativa lösningar hör utveckling och genomförande av datahanterings- och analyslösningar. Dessa förväntas möjliggöra bättre övervakning av servicehelheter och nationell uppföljning samt förbättra servicesystemets kostnadseffektivitet.

Finlands plan för återhämtning och resiliens innehåller åtgärder för att förbättra social- och hälsovårdens kostnadseffektivitet och lika tillgång till dem (landsspecifik rekommendation för 2019 1.2 och landsspecifik rekommendation för 2020 1.2–3). De omständigheter som anges i planen kompletterar social- och hälsovårdsreformen som antogs av Finlands riksdag den 23 juni 2021. I planen ingår delmålet för social- och hälsovårdsreformens lagstiftning (P4C1R1) som har genomförts, och de välfärdsområden som fastställs i reformen inledde sin verksamhet den 1 juli 2021. En del av de bestämmelser som ingår i reformen trädde i kraft den 1 mars 2022, då välfärdsområdesfullmäktige inledde sin verksamhet. Organiseringsansvaret för social- och hälsovårdstjänster samt räddningsväsendet övergår till välfärdsområden den 1 januari 2023. I synnerhet förväntas åtgärder som gäller vårdgaranti förbättra lika tillgång till social- och hälsovården, eftersom syftet är att förändra modeller, erbjuda nya (digitala) lösningar, säkerställa tidig identifiering av problem och utveckla social- och hälsovårdstjänster med låg tröskel. Enligt planen är syftet att i viss omfattning rätta till personalbristen med hjälp av digitalisering av hälsovårdstjänster. Enligt planen ska den ökning av studieplatser vid högskolor som planeras i samband med den tredje pelaren (sysselsättning och kompetens) minska bristen på arbetskraft också på medellång sikt. Om åtgärderna i planen genomförs framgångsrikt och så att pågående nationella åtgärder kompletteras, förväntas de för sin del förbättra lika tillgång till social- och hälsovårdstjänster och underlätta bristen på arbetskraft i hälsovården.

3.1.2 Övriga genomförda åtgärder

Strukturreformen av social- och hälsotjänsterna

De centrala målen för reformen av social- och hälsotjänsterna är att minska skillnaderna i välfärd och hälsa, trygga likvärdiga och högklassiga social- och hälsotjänster för alla finländare, främja tillgången till tjänster och förbättra deras tillgänglighet, trygga tillgången till yrkeskunnig arbetskraft, reagera på de utmaningar som samhällsliga förändringar för med sig och dämpa kostnadsökningen.

De författningar som gäller inrättande av välfärdsområden som svarar för ordnandet av social- och hälsovården och räddningsväsendet antogs i riksdagen i juni 2021. Från och med början av 2023 övergår ansvaret för ordnande av social- och hälsovården och räddningsväsendet från kommunerna och samkommunerna till 21 välfärdsområden. Helsingfors stad, som fortfarande behåller organiseringsansvaret för social- och hälsovårdstjänster samt räddningsväsendet, utgör ett undantag. Dessutom har det separat föreskrivits om HUS-sammanslutningens organiseringsansvar för uppgifter som gäller specialiserad sjukvård i sitt eget område. Genom nätverk och beredningsgrupper som stöder genomförandet utförs samarbete mellan ministerier och områden och styrning av genomförandet.

Den regionala utvecklingen av de nuvarande aktörerna med organiseringsansvar för social- och hälsovårdstjänster understöds under 2020–2022 med statsunderstöd. Statsunderstöd används till mottagandet av organiseringsansvaret i alla välfärdsområden samt till utvecklingen och harmoniseringen av social- och hälsovårdstjänsternas organiseringsuppgifter. En av social- och hälsovårdsreformens prioriteringar är utvecklingen av basservice, vilket genomförs i programmet Framtidens social- och hälsocentral. Programmet har som mål att förnya verksamhetssätten inom social- och hälsovården, förbättra tillgången till tjänster och utveckla kundorienterade servicehelheter. Programmet och dess mål är kopplade till den nationella och regionala beredningen av social- och hälsovårdens strukturreform.

Genom det nationella programmet förbättras tillgången till social- och hälsovårdspersonal samt personalresurser. Under hösten 2021 inledde regeringen under ledning av social- och hälsovårdsministeriet ett strategiskt program, vars syfte är att hitta hållbara lösningar för att täcka behovet av kompetent arbetskraft som social- och hälsovårdstjänsterna förutsätter på kort, medellång och lång sikt, och med beaktande av regionala skillnader. I programhelheten utförs ett nära samarbete med centrala ministerier (SHM, UKM, ANM och FMO) och deras förvaltningsområden, och man samordnar och styr nya och pågående projekt så att de leds som helheter. Strategiska prioriteringar i programmets beredningsskede är arbete med lägesbilder och prognoser, kunskapsledning, arbetets attraktionskraft och förmåga att behålla arbetstagare, förändringar av uppgiftsstrukturen och arbetsfördelningen, arbetskraftsinvandring, servicesystemets kompetensbehov som förnyas i utbildningssystemet samt tjänsternas och tjänstestrukturens effektivitet och digitaliseringskunskaper. En tväradministrativ arbetsgrupp som inrättades för programarbetet svarar för utarbetandet av den strategiska vägkarta som behövs för programmet, underhåll av den samlade databasen, analyser och prognoser och effektivt främjande av programmålen enligt ministergruppens beslut. Det är fråga om social- och hälsovårdsministeriets permanenta uppsättning av uppgifter. Beslut om åtgärdernas prioriteringar och inriktning av dem fattas enligt ett sätt som fastställs varje regeringsperiod i ministergruppen.

Samtidigt som social- och hälsovårdens tjänstestrukturen förbereddes genomfördes en partiell reform av lagstiftningen om klientavgifter inom social- och hälsovården. Lagen om ändring av lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården antogs i december 2020. I enlighet med regeringsprogrammet reformerades lagstiftningen bland annat genom att utvidga tjänsternas avgiftsfrihet och göra avgifterna skäligare. Reformerna främjar jämlikhet inom hälsa och tillgången till vård samstämmigt med social- och hälsovårdsreformen. Största delen av lagändringarna trädde i kraft i juni 2021. Ändringar som gäller avgiftstaket trädde i kraft i början av 2022.

3.2 Arbetsmarknaden

Rekommendation 2 (2019): förbättrar incitamenten att ta emot arbete och utvecklar kompetens och aktiv delaktighet, bland annat med välintegrerade tjänster som är riktade till arbetslösa och personer som befinner sig utanför arbetsmarknaden.

Rekommendation 2 (2020): stärker åtgärder som stödjer sysselsättningen och aktiva arbetsmarknadsåtgärder

3.2.1 Åtgärderna i planen för återhämtning och resiliens

Syftet med alla åtgärder som ingår i planens tredje pelare (sysselsättning och kompetens) komponent P3C1 är att stödja sysselsättningen och förstärka arbetsmarknadens funktion (landsspecifik rekommendation 2.1 för 2019 och landsspecifik rekommendation 2.1 för 2020). Det främsta målet för denna komponent är att höja sysselsättningsgraden och förstärka arbetsmarknadens funktion. För att uppnå målet innehåller komponenten strukturella reformer och investeringar, såsom den nordiska arbetskraftsservicemodellen, och digitalisering av offentliga arbetskraftstjänster, samt avskaffande av arbetslöshetsförmåner som betalas till äldre arbetstagare före den lagstadgade pensionsåldern, underlättande av arbets- och utbildningsbaserad invandring samt främjande av integrering av unga och partiellt arbetsföra på arbetsmarknaden. Den nordiska arbetskraftsservicemodellen och utfasningen av rätten till tilläggsdagar inom utkomstskyddet innehåller aktiverande faktorer och främjar incitament för att ta emot arbete. Planen för återhämtning och resiliens innehåller emellertid inga åtgärder för att stödja den pågående reformen av den sociala tryggheten, främst för att det är fråga om en långsiktig reform, vars genomförande pågår under två mandatperioder för regeringen, och centrala politiska beslut som gäller reformens riktning förväntas inte före 2023. Dessutom har upprättandet av inkomstregistret slutförts, vilket är viktigt för att avveckla byråkratiska fallor i situationer där sociala förmåner kombineras med arbetsinkomster.

Planens komponenter P3C1 och P3C2 främjar även utveckling av kompetens bland annat i och med att förfaranden för utbildningsbaserad invandring görs smidigare och reformen av systemet för kontinuerligt lärande (den landsspecifika rekommendationen 2.2 för 2019). Komponent P3C1 innehåller åtgärder för att förenkla förvaltningsförfaranden som gäller behandlingen av arbets- och utbildningsbaserade ansökningar om uppehållstillstånd, så att man kan locka internationella experter till landet. Reformen förväntas öka invandringen av kompetenta arbetstagare och förbättra internationella studerandes sysselsättningsmöjligheter i Finland. Därmed bidrar reformen till att lindra bristen på arbetskraft i vissa branscher, när man kan rekrytera fler experter, studerande och forskare till växande sektorer. Åtgärderna i komponent P3C2 förväntas främja den pågående reformen av kontinuerligt lärande, vars syfte

är att utveckla kompetens som behövs på arbetsmarknaden, i synnerhet i samband med den gröna omställningen och digitala förändringen, inklusive personer som hör till underrepresenterade grupper och lågutbildade personer. Regeringen fattade beslut om att inrätta Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning för att främja utvecklingen av kompetens hos befolkningen i arbetsför ålder och tillgången till kompetent arbetskraft. Riksdagen antog lagen om Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning (682/2021) i juni 2021 och den trädde i kraft 1.9.2021. I planen ingår även inrättandet av minst 600 ytterligare studieplatser vid universitet och yrkeshögskolor i områden som lider av brist på arbetskraft (till exempel yrken inom teknik, informationsteknik samt social- och hälsovården), vilket för sin del stöder sysselsättningen bland yrkeskunniga arbetstagare på lång sikt.

En betydande del av komponenten P3C1 gäller förbättring av integrerade tjänster som är avsedda för arbetslösa och personer som befinner sig utanför arbetsmarknaden (den landspecifika rekommendationen 2.3 för 2019 och den landsspecifika rekommendationen 2.2 för 2020). Detta gäller i synnerhet den nordiska arbetskraftsservicemodellen, centraliserade Navigatortjänster som är avsedda för ungdomar och planerade tjänster som gäller arbetsförmåga: en ny aktör på övergångsarbetsmarknaden (Jobbkanalen Ab), utvidgningen av programmet för arbetsförmåga och tjänsterna enligt IPS-modellen som är avsedd för personer med psykiska törningar samt mentalvårdstjänster för individer och arbetsplatser.

Stöd för partiellt arbetsföra

Åtgärderna i programmet för arbetsförmåga

Enligt regeringsprogrammet genomförs programmet för arbetsförmåga i samarbete med arbets- och näringsministeriet (ANM) och social- och hälsovårdsministeriet (SHM).

I social- och hälsovårdsreformen förstärks tjänsterna på basnivå och till dessa hör även tjänster för arbetslösa personers arbetsförmåga och stöd för sysselsättning. Syftet med programmet för arbetsförmåga är att göra tjänsterna till en bestående del av servicesystemet så att arbetslösa personers arbetsförmåga understöds och så att de har bättre möjligheter att arbeta än i nuläget. Arbetsträning som hör till understödd sysselsättning och som utgår från kvalitetskriterier hjälper arbetstagare mot en öppen arbetsmarknad. Detta förutsätter integrerade tjänster i olika sektorer. Det centrala är jämlika tjänster för stöd för arbetsförmågan för alla personer i arbetsför ålder.

Ofta behöver partiellt arbetsföra förutom TE-byråns tjänster även tjänster för stöd för arbetsförmågan som består av social-, hälso- och rehabiliteringstjänster inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde. Genom åtgärder inom social- och hälsovårdsministeriets sektor förstärks förutsättningarna för sysselsättning för partiellt arbetsföra arbetslösa personer.

Målen i programmet för arbetsförmåga inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde är att: 1) Förbättra partiellt arbetsföra arbetslösas sysselsättningsförutsättningar, arbets- och funktionsförmåga och delaktighet i samhället, 2) Skapa en sektorsövergripande servicehelhet där behovet av stöd för partiellt arbetsföra arbetslösa personers arbetsförmåga identifieras och där tjänsterna och servicekedjorna är kundorienterade, 3) Utveckla yrkespersonalens kompetens så att de är förtrogna med den samlade servicen till stöd för arbetsförmågan och kan utnyttja den för kundens bästa, 4) Ta fram information för samordningen av tjänster och förmåner för partiellt arbetsföra arbetslösa och som stöd för utvecklingen av lagstiftningen.

Under 2020 beviljade social- och hälsovårdsministeriet kommuner och samkommuner som statsunderstöd 17 miljoner euro till utveckling av tjänster för stöd av partiellt arbetsföra personers arbetsförmåga och deras sysselsättning. 22 regionala projekt får understöd. Under 2021–22 har statsunderstödsprojekten genomfört åtgärder i programmet för arbetsförmåga. Utbildningen Stöd för arbetsförmågan som genomfördes för att stärka yrkespersonernas kompetens blir tillgänglig för alla avgiftsfritt under hösten 2022. Dessutom har en utbildning av samordnare för arbetsförmågan inletts vid åtta yrkeshögskolor och en pilotutbildning för utbildare av samordnare av arbetsförmågan genomförs. En utvärderings- och uppföljningsundersökning genomförs enligt planen.

Utvecklingsprojektet IPS – Sijoita ja valmenna! (Placera och träna!) genomför under 2020–2022 en innehållsmässig och funktionell förnyelse av de tjänster i den nationella strategin för psykisk hälsa som rehabiliterar för arbetslivet. I utvecklingsprojektets regionala försök införs även en IPS-arbetsträning, som utgår från evidens och kvalitetskriterier, och den genomförs som en tjänst som integreras i psykiatrisk vård och rehabilitering. Målet med IPS-utvecklingsprojektet är att 1) främja övergång till arbete och sysselsättning bland personer med psykiska störningar, 2) öka välbefinnande och delaktighet i samhället bland personer med psykiska störningar, 3) stärka yrkespersonernas kompetens och 4) stödja ett mer omfattande införande av IPS-verksamhetsmodellen i Finland. Social- och hälsovårdsministeriet finansierar fem regionala IPS-försök.

Under 2022–2024 genomförs med hjälp av EU:s facilitet för återhämtning och resiliens som en del av pelare 3:a finansiering av Sektorsövergripande servicehelhet för stöd för arbetsförmågan och dess investeringar. I detta ingår utvidgningar av programmet för arbetsförmågan och verksamhetsmodellen IPS – Sijoita ja valmenna! (Placera och träna!). Utlysningar av statsunderstöd startar under hösten 2022. Syftet med utvidgningen är att förbättra Finlands sysselsättningsgrad genom att stödja partiellt arbetsföra personers vägar till arbete, deras arbetsförmåga och möjligheten att stanna i arbetet samt försäkra riksomfattande tillgång till tjänster för stöd för arbetsförmågan och deras kvalitet.

Jobbkanalen Ab

För att främja sysselsättning av partiellt arbetsföra inrättas ett helt och hållet statsägt bolag som sköter statliga specialuppgifter, Jobbkanalen Ab. Bolagets verksamhetsidé är att sälja sina partiellt arbetsföra anställdas arbetsinsats till företag och samfund. Bolaget som sköter statliga specialuppgifter ska sysselsätta arbetslösa som har allra svårast att få arbete och partiellt arbetslösa som är villiga att arbeta. Genom att kombinera arbete med både offentliga tjänster och tjänster som bolaget erbjuder som arbetsgivare förbättras arbetstagarnas kompetens och arbetsmarknadsfärdigheter så att många kan komma vidare i sina karriärer och övergå till den öppna arbetsmarknaden. Bolagets uppgift är sälja för sina kunder tjänstehelheter som dess partiellt arbetsföra arbetstagare producerar. Företag, organisationer, offentliga samfund och hushåll som behöver arbetskraft är dess kunder. Arbets- och näringsministeriet svarar för bolagets ägarstyrning. Lagen om Jobbkanalen Ab fastställdes i början av april 2022. Det nya bolaget ska inleda sin verksamhet under 2022. Jobbkanalen Ab:s verksamhet finansieras genom anvisa verksamheten ett grundkapital på 20 miljoner euro ur Finlands program för hållbar tillväxt (EU:S facilitet för återhämtning och resiliens RRF). Dessutom tilldelas bolaget ett årligt anslag på 10 miljoner euro, vars syfte är att sysselsätta 1 000 personer.

Reform av utkomstskydd för arbetslösa och tjänster för arbetslösa – den nordiska arbetskraftsservicemodellen

Regeringen har berett en reform av utkomstskydd för arbetslösa och tjänster för arbetslösa som en del av den nordiska arbetskraftsservicemodellen. Målet är att förkorta arbetslöshetsperiodernas längd och uppmuntra till jobsökning. Samtidigt har påföljdssystemet för utkomstskydd för arbetslösa förnyats så att arbetslösa personers rättigheter och skyldigheter är i bättre balans. Från och med maj 2022 avtalas i den sysselsättningsplan som upprättas tillsammans med arbetslösa personer om den personliga skyldigheten att söka jobb samt om tjänster som söker arbetssökning och sysselsättning. I reformen betonas personlig service för arbetssökande på arbets- och näringsbyrån och i de kommuner som deltar i kommunförsöket som främjar sysselsättning. Därför har arbets- och näringsbyråernas och kommunernas resurser ökat betydligt. Den sysselsättningseffekt som eftersträvas med ändringarna är cirka 9 500 sysselsatta. Enligt uppskattningar uppfylls målet till fullo från och med 2025.

Rätt till tilläggsdagar inom utkomstskydd för arbetslösa

I anknytning till reformen av planen för återhämtning och resiliens P3C1R2 har äldre arbetslösa arbetssökande med vissa förutsättningar möjligheten att få arbetslöshetsdagpenning tills de är högst 65 år utan att maximitiden för utbetalning hindrar detta. Detta kallas tilläggsdagar inom utkomstskydd för arbetslösa.

Regeringen fattade 17.12.2020 beslut om åtgärder som främjar sysselsättning av personer som har fyllt 55 år och deras ork i arbetet. Till dessa åtgärder hör beslutet om utfasningen av rätten till tilläggsdagar. Ett utkast till regeringens proposition som utarbetades av social- och hälsovårdsministeriet och arbets- och näringsministeriet var på remiss 19.11.2021_5.1.2022.

Syftet med utfasningen av rätten till tilläggsdagar är att öka sysselsättningen bland äldre personer. Enligt undersökningar har tilläggsdagarna en sysselsättningsminskande effekt. I situationer, där arbetet emellertid upphör, stöds återintegrering på arbetsmarknaden med omställningsskydd för personer som har fyllt 55 år. Syftet med helheten är att förbättra sysselsättningen med cirka 8 300 sysselsatta fram till slutet av 2029, och effekten av utfasningen av tilläggsdagar uppskattas vara 7 900 sysselsatta. Dessutom skulle antalet personer som omfattas av sysselsättningskyldighet uppskattningsvis öka med 1 000 sysselsatta. I regeringens beslutshelhet ingår även andra beslut som främjar sysselsättningen av personer som har fyllt 55 år, och dessa bereds separata.

3.2.2 Övriga genomförda åtgärder

Sysselsättnings- och företagspolitik

Genom sysselsättnings- och företagspolitik stöds utvecklingen av arbetskraftens kompetens och företagstillväxten samt bekämpas arbetslöshet och kompetensglapp på arbetsmarknaden. Åtgärder inom sysselsättnings- och företagspolitiken riktades till att svara på coronaviruspandemin, matchningen mellan tillgång och efterfrågan, främjande av entreprenörskap och en minskning av ungdoms- och långtidsarbetslöshet. I den exceptionella situationen där verksamhetsmiljön förändrades är det sannolikt att snabba stödåtgärder och betydande tilläggsresurser för att främja sysselsättningen minskade pandemins sysselsättningseffekter.

En av regeringens mest centrala sysselsättningsreformer, den nordiska arbetskraftsservicemodellen, ska införas i maj 2022. I den nya arbetskraftsservicemodellen söker arbetssökande jobb självständigt och får allt mer individuellt stöd för sin jobbsökning och i ett tidigare skede. Arbetssökande ska söka ett visst antal arbetstillfällen för att rätten till utkomstskydd för arbetslösa ska fortsätta. Följden av den första glömskan eller försummelsen är en anmärkning (se ovan).

Kommunförsök med sysselsättning startade i mars 2021 i sammanlagt 25 områden och i 118 kommuner. De kommuner som deltar i försöken svarar delvis för tillhandahållandet av arbets- och närings tjänster (TE-tjänster). I försöken med sysselsättning eftersträvas starkare effektivitet i främjandet av sysselsättning genom att samordna statens och kommunernas resurser, kompetens och tjänster. I april 2021 i halvtidsöversynen beslutade

regeringen att fortsätta beredningen av överföringen av TE-tjänsterna till kommunerna. Tjänsterna överförs i sin helhet till kommunerna under 2024. För att säkerställa en smidig övergång stadgas om en fortsättning på kommunförsöket fram till dess att TE-tjänsterna övergår till kommunerna.

Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning (Jotpa) inledde sin verksamhet mot slutet av år 2021. Servicecentret främjar utvecklingen av kompetensen hos befolkningen i arbetsför ålder och tillgången på kompetent arbetskraft. Lagen om servicecentralen trädde i kraft 1.9.2021. Enligt lagen samordnar och utvecklar Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning informations-, rådgivnings- och vägledningstjänster, analyserar prognostiseringsuppgifter om kompetens- och arbetskraftsbehov och stöder regionala nätverk samt finansierar utbildning och andra kompetenstjänster som riktar sig särskilt till dem som har sysselsättning eller står utanför arbetskraften och som kompletterar det övriga offentligt understödda utbildningsutbudet. För centralens bestående driftskostnader har reserverats ett årligt anslag om cirka en miljon euro. För finansieringen av utbildningarna och kompetenstjänsterna och för betalning av andra utgifter i enlighet med uppgifterna har servicecentret tillgång till sammanlagt 115,5 miljoner under 2021–2026. Av detta finansieras 35,5 miljoner euro ur EU:s facilitet för återhämtning och resiliens.

Andra utvecklingsprojekt som anknyter till arbetskraftstjänsterna är reformen av lönesubventionen, inledandet av ett försök med rekryteringsstöd, höjning av sysselsättningsgraden för personer över 55 år och utveckling av lagstiftningen om sektorsövergripande tjänster. Försöket med rekryteringsstöd startade i mars 2022 och de övriga åtgärderna börjar under 2023.

Reform av lagen om utkomststöd

Under våren läggs fram regeringens proposition om en reform av lagen om utkomststöd. Syftet med reformen är att förbättra situationen för klienter inom socialvården och som befinner sig i en utsatt position som sökande av utkomststöd och förbättra deras tillgång till tjänster. De ändringar av lagen om utkomststöd som har beretts ska träda i kraft från och med början av 2023.

Reform av den sociala tryggheten

I mars 2020 inrättades en parlamentarisk kommitté som bereder reformen av den sociala tryggheten och dess mandat sträcker sig till 2027. Reformens syfte är att system som är tydligare än det nuvarande systemet och fungerar bättre, och som gör det möjligt att samordna arbete och social trygghet i förändrade livssituationer. Centralt är social rättvisa och att utkomsten tryggas då sociala risker förverkligas. Framtidens sociala trygghet

stöder balansen mellan individens rättigheter och skyldigheter på ett sätt som även är förenligt med arbetet med att stärka de offentliga finanserna och förbättra sysselsättningen. Avsikten med reformen är också att minska behovet av långvarigt utkomststöd.

Kommittén för social trygghet har identifierat fyra centrala problemhelheter och har gett ut problemrapporter som fördjupar sig i dem. Centrala problemhelheter är komplexiteten hos social trygghet, samordningen av förvärvsarbete och social trygghet, stöd som beviljas i sista hand, grundtrygghet och boende samt samordning av tjänster och förmåner. Utifrån dessa har kommittén för social trygghet tagit fram 18 ställningstaganden för en reform av det nuvarande systemet för social trygghet, och dessa bearbetas vidare under 2022. Samtidigt utreds alternativa sätt att ordna social trygghet, såsom basinkomst, negativ inkomstskatt, sammanslagning av grundtrygghetsförmåner och baskonto. Det arbete som den parlamentariska kommittén utför stöds av fem sektioner: sektionen för sysselsättning och kompetens, sektionen för arbets- och funktionsförmåga, sektionen för boende, förvaltningssektionen samt sektionen för forskning och utvärdering.

Reform av rehabiliteringssystemet

Reformen av rehabiliteringssystemet har fortsatt enligt handlingsplanen för rehabiliteringsreformen². I planen ingår åtgärder vars syfte är att öka sysselsättningen, bland annat tidig identifiering av rehabiliteringsbehovet, utveckling av rehabiliteringstjänster och perspektivet med att samordna tjänster och förmåner. Centrala resultat med tanke på sysselsättning är stöd för arbetslösa personers arbets- och funktionsförmåga och utveckling av rehabiliteringsförloppet som en del av utvecklingen av TE-tjänster. Rehabilitering har integrerats som en del av sektorsövergripande samarbete. I framtidens social- och hälsocentraler utvecklas rehabiliteringstjänster.

Som en del av handlingsplanen för rehabiliteringsreformen utvecklas i ett separat projekt rehabiliteringslagstiftningen som hör till socialförsäkringens område enligt Sanna Marins regeringsprogram utifrån rehabiliteringskommitténs³ förslag. I början av 2022 trädde i kraft en lag om nya kontrollpunkter för sjukdagpenningen. I och med reformen kan rehabiliteringsbehovet identifieras mer systematiskt vid sjukdom.

2 Social- och hälsovårdsministeriet (2020): <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162622>

3 Social- och hälsovårdsministeriet (2017): <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/160273>

3.3 Investeringar i undersökning och innovationer samt en koldioxidsnål ekonomi

Rekommendation 3 (2019): inrikta den investeringsrelaterade ekonomiska politiken på forskning och innovation, en övergång till koldioxidsnål energi samt hållbara transporter, med beaktande av regionala skillnader

Rekommendation 3 (2020): vidta åtgärder för att tillföra likviditet till realekonomin, särskilt till små och medelstora företag. Tidigarelägga färdigutvecklade projekt för offentlig investering och gynna privata investeringar för att främja den ekonomiska återhämtningen. Styra investeringarna till den gröna och den digitala omställningen, i synnerhet ren och effektiv produktion och användning av energi, hållbar och effektiv infrastruktur samt forskning och innovation

3.3.1 Åtgärderna i planen för återhämtning och resiliens

Forskning och innovationer

De åtgärder som anknyter till planens pelare 2 (digitalisering) och 3 (sysselsättning och kompetens) är en del av Finlands åtgärdshelhet som används till att kompensera att efter bakslaget för landets IT-bransch har forskning och innovationer under det senaste årtiondet släpat efter samt till att iaktta rekommendationen om att ekonomisk politik som anknyter till investeringar ska koncentreras till forskning och innovationer (den landsspecifika rekommendationen 3.1 för 2019 och den landsspecifika rekommendationen 3.6 för 2020).

I fråga om innovationsverksamhet är syftet med Finlands plan för återhämtning och resiliens även att stärka den privata sektorns deltagande i forskning och industriella innovationer. Allt som allt förväntas de åtgärder som planeras enligt Finlands plan för återhämtning och resiliens att ha en positiv inverkan på den ekonomiska aktiviteten i en situation för vilken betydande osäkerhet är utmärkande.

I komponent P2C2 främjar Finland en digital förändring genom att finansiera tillämplig FUI-verksamhet och därtill knuten stödinфраstruktur, dvs. testmiljöer och försöksplatser för mikroelektronik, 5G/6G-teknologi, artificiell intelligens eller kvantteknologi. I komponent P3C3 ingår dessutom en helhet av investeringsåtgärder som erbjuder FUI-finansiering för att främja en grön omställning bland annat genom att stödja offentliga och privata forskningsorganisationer samt lokomotiv- och tillväxtföretag som utvecklar koldioxidsnåla funktioner som gäller anpassning till och motståndskraft mot klimatförändringen.

Med hjälp av komponent P3C3 stärks även FUI-intensiteten: målet är att öka andelen FUI-utgifter i Finland från 2,9 procent (2019) till 4 procent i förhållande till BNP fram till 2030 och höja målnivån för FUI-åtgärder enligt den nationella färdplanen för forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (Färdplanen för FUI-verksamhet) som antogs våren 2020. Därför innehåller komponenten två investeringshelheter, vars syfte är att främja en grön omställning och investera i forsknings- och innovationsinfrastruktur som stöder hållbar tillväxt och digitalisering.

Under 2021 har man inom ramen för planen finansierat flera projekt med fokus på forsknings- och innovationsverksamhet samt inlett omgångar för ansökan om finansiering. Finansiering eller omgångar för ansökan om finansiering har riktats till lokomotivföretag, utveckling av väte-teknologi och mikroelektronik, batteriindustrin, koldioxidsnål byggnadsmiljö, grön omställning bland tillväxtföretag, investeringar i återvinning och återanvändning, kreativa branscher samt hälsa, välbefinnande, expertis och teknologi.

Dessutom har finansiering inom ramen för planen under 2021 riktats till forskningsprojekt där man undersöker miljöförändringarnas effekt på klimatförändringen, koldioxidomvandlingsmöjligheter, energieffektivitet och biomaterial. Dessutom har man inlett två projekt som fokuserar på utveckling av vindkraft.

Komponent P3C4 i pelare 3 i planen erbjuder likviditet för den reala ekonomin, särskilt för små och medelstora företag och främjar privata investeringar för att påskynda den ekonomiska återhämtningen (landsspecifika rekommendationer 3.1 och 3.3 för 2020). De stödssystem som har planerats i denna komponent stöder i stor omfattning utvecklingen av små och medelstora företag, innovationsverksamhet och investeringar som behövs för att genomföra en grön omställning och digital förändring särskilt inom sektorerna för ren och effektiv energiproduktion och -förbrukning, hållbar och effektiv infrastruktur samt forskning och innovationer. Åtgärderna omfattar delvis även tidigareläggande av offentliga investeringsprojekt som är färdiga att genomföras (den landsspecifika rekommendationen 3.2 för 2020) och koncentration av investeringar på en hållbar och effektiv infrastruktur.

Övergången till en koldioxidsnål ekonomi och energi

De åtgärder som ingår i pelare 1 i planen (grön omställning) samt flera åtgärder som ingår i pelarna 2 och 3 främjar genomförandet av de landsspecifika rekommendationer som gäller investeringar i en grön omställning (de landsspecifika rekommendationerna 3.2 och 3.3 för 2019 och de landsspecifika rekommendationerna 3.4 och 3.5 för 2020). Åtgärderna främjar även rekommendationer som gäller koncentration av politik som gäller investeringar till övergången till en koldioxidsnål ekonomi och koldioxidsnål energi samt hållbar trafik, samt rekommendationer som gäller energiomställningen, i synnerhet ren och effektiv energiproduktion och -förbrukning, samt en hållbar och effektiv infrastruktur.

Pelare 1 innehåller flera reformer som stöder den gröna omställningen. Utsläppskontroll ökas genom skattereformer. Reformen av energibesättning, som trädde i kraft i början av 2021, främjar elektrifieringen av industrin och uppmuntrar till koldioxidsnål verksamhet och fasar ut energiskattstödet för bränslen inom den energiintensiva industrin. Dessutom ökade beskattningen av fossila bränslen för uppvärmning från och med början av 2021 med 2,7 €/MWh.

Förnyelserna i pelare 1 hör ihop med reformen av klimatlagen, vars syfte är att ta upp målet om klimatneutralitet 2035 till lagnivå i Finland. Regeringens proposition till en nya lag lades fram i mars 2022 och den skulle fastställa de procentuella målen för utsläppsminskningar för kommande årtionden. Även reformen av markanvändnings- och bygglagen hör ihop med pelare 1 i och med att den i allt större omfattning tar hänsyn till energieffektivitetsperspektiv i byggnader. Avsikten är att regeringen ska lämna en proposition till riksdagen i början av hösten 2022 och att lagen ska träda i kraft 1.1.2024.

Komponent P1C1 innehåller flera investeringsåtgärder som stöder produktionen och distributionen av ren och förnybar energi. Till dessa hör investeringar i energiöverföring och -distribution, så att man kan öka energinätets kapacitet och därmed stödja den ökande andelen förnybara energikällor i Finlands energihelhet, samt investeringar i nya energitekniker. I komponent P1C2 ligger fokus på en övergång till en koldioxidsnål ekonomi genom att i industriprocesser stödja elektrifiering och utvecklingen mot koldioxidsnål verksamhet bland annat genom att investera i väte för att ersätta fossila bränslen. Syftet med investeringar som ingår i komponent P1C3 är att minska utsläpp i byggnadsbeståndet genom att införa ett hjälpsystem för att ersätta fossil oljeuppvärmning med koldioxidsnåla uppvärmningsmetoder. Till detta hör även programmet för en koldioxidsnål byggd miljö. Komponent P1C3 innehåller en investeringshelhet för privata instanser, kommuner och församlingar för ändringar av uppvärmningsmetoder för byggnader. Syftet är att bli av med oljeuppvärmning. Dessutom ingår investeringar/projekt, vars syfte är att förbättra byggnaders energieffektivitet. I komponent P1C5 ingår investeringar som ska främja kretsloppet av näringsämnen samt förbättra tillståndet i vattendrag och i Östersjön (gipsbehandling). De första omgångarna för ansökan om finansiering för investeringar i anknötning till komponenterna startade i december 2021.

Hållbar trafik

Målet är att öka antalet investeringar som gäller hållbar trafik samt en hållbar och effektiv infrastruktur med två skattereformer som ingår i komponent P1C4 och som genom inkomstskattestöd för anställningsförmåner uppmuntrar till insatser i elektriska fordon och koldioxidsnåla fordon, cyklar och pendlingsbiljetter. Reformerna trädde i kraft i januari 2021. I komponent P3C4 i pelare 3 i planen ingår även en åtgärd för att öka andelen

fordon som drivs med alternativa drivkrafter genom att bevilja stöd för anskaffning av dem. Dessutom ska flera stora investeringsprojekt finansieras ur den nationella budgeten och andra EU:s finansieringskällor, såsom Fonden för ett sammanlänkat Europa.

Komponent P2C1 i pelare 2 i planen innehåller finansiering till utvecklings- och verifieringsfasen i Digispåret-projektet. Projektet har som syfte att Finland ska införa ett nytt radionätbaserat passageövervakningssystem för järnvägarna i hela landet fram till 2040. Systemet byggs upp enligt europeiska krav på driftkompatibilitet.

Till andra förnyelser hör färdplanen för fossilfria transporter som regeringen fattade ett principbeslut om i maj 2021. Syftet med färdplanen är att halvera trafikutsläppen fram till 2030. Färdplanen består av tre faser, varav den första gäller åren 2022–2026 samt innehåller flera stöd och incitament.

Digitalisering och dataekonomi

Pelarna 2, 3 och 4 i planen förväntas främja både Finlands digitala förändring, men även en hållbar och effektiv infrastruktur (de landsspecifika rekommendationerna 3.4 och 3.5 för 2020).

I komponent P2C1 ligger fokus på en digital infrastruktur, och genom investeringar i anknäring till den utvecklas kommunikationsnätens kvalitet och tillgång till dem samt digitaliseringen av järnvägstrafikens tjänster. Med hjälp av finansiering ur faciliteten för återhämtning och resiliens ökas bredbandsanslutningarnas täckning och kvalitet på landsbygden. Genom reformer och investeringar som ingår i komponent P2C2 stöds en databaserad innovationsverksamhet, digital informationsutbyte och forskning av nyckelteknologier för att förbättra Finlands konkurrenskraft. Avsikten är att genom åtgärder som ingår i komponent P2C3 främja skapandet av en omfattande ram för behandlingen av cyber- och datasäkerhetsfrågor, vilket är en förutsättning för en lyckad digital omställning.

Till pelare 3 i planen hör åtgärder, där man genom digitalisering av offentliga tjänster och datasystem stöder sysselsättningen och en höjning av kompetensnivån (komponenter P3C1 och P3C2). Sådana är bland annat ett digitalt datasystem som utvecklas för offentliga arbetskraftstjänster samt skapandet av en digital infrastruktur som utnyttjar automatisering som stöd för invandringen av experter och för att påskynda behandlingen av arbets- och uppehållstillstånd. Med ett omfattande program stöds utvecklingen av digitala tjänster och informationsresurser som stöd för kontinuerligt lärande. Utvecklingen av befintliga och nya digitala tjänster förväntas även öka innovationsfärdigheterna inom högre utbildning och underlätta tillgången till digitala utbildningstjänster.

I planens delområden som gäller företags- och innovationsverksamhet (komponenter P3C3 och P3C4) främjas förnyelse och utveckling av nationella forskningsinfrastrukturer, med fokus på mål som gäller en grön och digital omställning. Syftet med planen är även att påskynda tillväxten av finländska mikro- och småföretag bland annat genom att främja nya digitala lösningar. Dessutom är målet med komponent P4C1 att införa digitala innovationer i form av en vårdgarantitjänst. Avsikten är att stödja utvecklingen av social- och hälsovårdstjänster med hjälp av digitala lösningar och bidra till att vårdgarantin genomförs.

Finlands utsikter för återhämtning på medellång och lång sikt drar nytta av investeringar som ökar produktiviteten och innovationsverksamheten, och man ingriper även i den ökning av svag produktivitet som observerades före krisen med investeringar som görs i humankapitalet. Planen fokuserar på investeringar som gäller påskyndande av en digital omvandling, i synnerhet i områden som hjälper landet att förbättra sin konkurrenskraft. Som exempel kan nämnas miljöer för utveckling av 6G, artificiell intelligens och kvantberäkning. Sådana åtgärder, som stöder olika befolkningsgruppers kompetens (särskilt i fråga om en grön och digital omställning) och effektivisering av den offentliga förvaltningen, bland annat med hjälp av de offentliga arbetskraftstjänsternas system och verktyg, förväntas främja produktivitetstillväxten med hjälp av investeringar i humankapital.

3.3.2 Övriga genomförda åtgärder

Vetenskaps- och innovationspolitik

De främsta målen för vetenskaps- och innovationspolitiken är att förbättra forsknings- och utvecklingsverksamhetens (FoU) kvalitet och effektivitet, skapa globalt framgångsrika innovationer, diversifiera näringslivsstrukturen, förbättra den finländska FUI-miljöns attraktionskraft samt att uppmuntra företagen till att öka antalet FUI-investeringar i Finland. Målet är att öka andelen FoU-satsningar till 4 procent av BNP fram till 2030. Därigenom kan den nationella ekonomins produktivitet förbättras, antalet arbetstillfällen med högt mervärde öka och den internationella konkurrenskraften förstärkas.

De politiska åtgärderna styrs av statsminister Marins regeringsprogram (2019–2023), den nationella färdplanen för forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (FUI) fram till 2030 som antogs av ministerarbetsgruppen för kunnsande, bildning och innovationer i april 2020 och uppdaterades i december 2021 samt de förslag till åtgärder som den parlamentariska arbetsgruppen för forskning, utveckling och innovation tog fram i december och genom vilka man förbinder sig till att öka den FoU-finansiering till offentliga sektorn som förutsätts för att FUI-målet kan uppnås fram till 2030. Forsknings- och innovationsrådet, som leds av statsministern, är FUI-politikens rådgivande organ. Rådet granskar teman

som är centrala för långsiktig utveckling av en forsknings- och innovationspolitik som stöder välfärd, tillväxt och konkurrenskraft, och det är en central aktör bland annat vid beredningen och uppföljningen av FUI-färdplanen.

FUI-färdplanen utgör en åtgärdshelhet för att utveckla FUI-verksamhetsmiljön. Färdplanen tar fram riktlinjer för hållbar tillväxt och välfärd samt en höjning av FoU-verksamhetens volym och dess ambitionsnivå. Färdplanen innehåller tre strategiska utvecklingshelheter: kompetens, en ny partnerskapsmodell och en innovativ offentlig sektor. Förutom att öka FUI-verksamhetens volym och höja dess kvalitet stärker färdplanens åtgärder kompetenskluster och ekosystem samt ökar samarbete mellan FoU-aktörer. Dessutom görs den offentliga sektorns roll som en påskyndare och utnyttjare av innovationsverksamhet mångsidigare. Förutom färdplanens åtgärder förbättras den inhemska FUI-miljöns globala attraktionskraft och uppmuntras företag till att öka FUI-investeringar.

Till FUI-färdplanens åtgärder hör bland annat en höjning av kompetensnivån, utveckling av en partnerskapsmodell vars syfte är att öka samarbete mellan FUI-aktörer, utveckling av nya verksamhetsmodeller för att lösa utmaningar i samhället, stärkande av regional specialisering och städernas roll som utvecklingsplattformar för innovationer samt byggande av internationellt nätverkande innovationskluster genom universitetsstädernas ekosystemavtal och annan regional finansiering, att locka internationella experter till Finland, utveckling av forskningsinfrastrukturer, ökning av utnyttjande av internationell finansiering, stärkande av den offentliga sektorns förutsättningar att använda FUI-verksamhet till att genomföra politiska mål. Dessutom har regeringen som mål att stärka användningen av immateriella rättigheter och kommersialiseringen av forskningsresultat i samarbete med företag och högskolor.

Den parlamentariska FUI-arbetsgruppen har föreslagit att det ska stiftas en finansieringslag för att höja den offentliga forsknings- och utvecklingsfinansieringen. Lagen skulle fastställa den årliga nivån för statens FoU-finansiering på ett sätt som leder till en BNP-andel på 1,33 procent för den offentliga sektorns FoU-finansiering fram till 2030, om den prognostiserade ekonomiska utvecklingen råder. Beredning av lagen har inletts. Dessutom har den parlamentariska arbetsgruppen föreslagit att det utarbetas en lagstadgad plan för forsknings- och utvecklingsfinansiering: planen ska vara längre än ramperioden och stärka engagemanget i FoU-finansieringen och utveckling av verksamheten samt precisera användningen av finansieringen och dess innehåll. Den parlamentariska arbetsgruppen tog fram en helhet med tio principer som den långsiktiga FUI-planen ska utgå från.

Den parlamentariska arbetsgruppen föreslår även att ett bestående och mer omfattande skatteincitament för forsknings- och utvecklingsverksamhet införs. Skatteincitamentet skulle komplettera direkta stöd till forsknings- och utvecklingsverksamheten. Man uppskattar att skatteincitamentet i synnerhet uppmuntrar små och medelstora företag

till att öka sin forsknings- och utvecklingsverksamhet. Lagen om ändring av lagen om ett tilläggsavdrag för forsknings- och utvecklingsverksamhet under skatteåren 2021–2025 trädde i kraft i början av 2021. I budgetförhandlingar för 2022 höjdes det ytterligare avdraget och dess tidsfrist förlängdes till 2027. Man uppskattar att den totala skatteintäktseffekten på årsnivå för det ytterligare avdraget för forskningssamarbete blir -19 miljoner euro under 2022–2027.

Temporär ytterligare finansiering under pandemin

Som en följd av coronakrisen samt i syfte att öka FoU-verksamheten riktade regeringen temporär ytterligare finansiering till Finlands Akademi, Business Finland och VTT. Under 2020 tilldelades tilläggsfinansiering på 76 miljoner euro till Business Finland för att fortsätta storföretagens lokomotivföretagskampanj och för att starta en ny partnerskapsmodell. Finlands Akademi tilldelades tilläggsfinansiering på 91 miljoner euro bland annat för att inleda en ny partnerskapsmodell, flaggskeppsprogrammet, forskning som gäller kris- och försörjningsberedskap samt för att stärka forskningsinfrastrukturen. Teknologiska forskningscentralen VTT tilldelades en tilläggsfinansiering på 20,7 miljoner euro för att bygga en kvantdator. Dessutom ökade regeringen Business Finlands finansiering för utveckling av en batterivärdekedja med 40 miljoner euro som en del av målen om låga koldioxidutsläpp samt 6 miljoner euro till genomförandet av en tillväxtstrategi för hälsoindustrin och utveckling av ett nationellt ekosystem för vacciner.

Enligt Statistikcentralens uppgifter var Finlands FoU-intensitet 2,94 procent under 2020 och enligt en förhandsberäkning 2,88 procent under 2021. Under 2019–2021 har företagens FoU-utgifter ökat årligen med cirka 5 procent. I högskolesektorn har utgifterna minskat något.

Under 2020 var intensiteten hos statens FoU-finansiering 0,97 procent, när den var 0,84 procent under 2019. Bakom ökningen låg i synnerhet ytterligare insatser av engångskaraktär som har gjorts under coronakrisen. Enligt Statistikcentralens uppskattning minskade intensiteten hos statens FoU-finansiering till 0,89 procent under 2021. FoU-intensiteterna under 2020 och 2021 innehåller inte Business Finlands understöds- och lånebefogenheter under 2020 och 2021 för störningssituationsfinansiering, eftersom finansieringen företrädesvis inte uppfyller Statistikcentralens och OECD:s definition för FoU-verksamhet.

I budgeten för 2022 har det reserverats cirka 272 miljoner euro mer än under 2021 till FoU-finansiering. Tilläggen beror huvudsakligen på EU:s facilitet för återhämtning och resiliens-finansiering (RRF) av engångskaraktär som beviljas av Finlands Akademi och Business Finland. Intensiteten hos statens FoU-finansiering ökar uppskattningsvis till 0,95 procent.

Samordning av forsknings- och innovationspolitik

Regeringen har som mål att förvaltningsgränsöverskridande samordning och ledning av forsknings- och innovationspolitik förstärks i hela statsförvaltningen. Främjande av FoU-verksamhet är en gemensam uppgift för alla förvaltningsområden och -nivåer. Statsrådets övergripande, proaktiva och brett engagerande angreppssätt till FoU-politiken förstärks. Detta är centralt bland annat vid utvecklingen av samarbete i den privata sektorn och nya partnerskapsmodeller.

Internationella experter

Man satsar på att behålla internationella experter och på arbete med att öka landets attraktionskraft. Undervisnings- och kulturministeriet genomför riktlinjer för internationalisering av högskoleutbildning och forskning (2017—2025). Finlands Akademi iakttar riktlinjer för det internationella samarbetets kvalitet, effektivitet och förnyelse av det (2017—2021). Riktlinjerna gynnar även statsrådets gemensamma Talent Boost-program, vars syfte är bland annat att locka internationella experter till Finland.

Projektbolag

Syftet är att främja finansieringen av nya stora investeringsprojekt både ur den nationella budgeten och ur EU:s andra finansieringskällor (Fonden för ett sammanlänkat Europa) genom projektbolag. Den finska staten och 26 kommuner bildade i början av 2020 projektbolag som främjar planeringen av Suomirata ("Finlandsbanan") och Entimmes-tåget till Åbo. Projektbolagens verksamhetsområde och uppgift är planering som gäller järnvägsprojekt och finansiering av dem ända till beredskapen för byggnation. I Suomirata ("Finlandsbanan") är det fråga om en snabb tågförbindelse mellan Helsingfors och Tammerfors. Planeringen av förbindelsen består av olika avsnitt som är Flygbanan från Böle via Helsingfors-Vanda flygfält till Kervo samt dess förbindelse till Tammerfors. I Entimmes-tåget till Åbo är det fråga om en snabb tågförbindelse mellan Helsingfors och Åbo. Planeringen av förbindelsen består av direktbanan mellan Esbo och Salo och den dubbelspåriga banan mellan Salo och Åbo. Snabba järnvägsförbindelser underlättar pensling och förbättrar den regionala tillgängligheten.

3.4 Hushållens skuldsättning

Rekommendation 4 (2019): skärpa övervakningen av hushållens skuldsättning och inrätta ett kreditregistersystem

Hushållens skuldbelopp i förhållande till tillgängliga inkomster har fördubblats på 2000-talet och uppgick till 136,4 procent i slutet av det tredje kvartalet under 2021. Den ökande

skuldsättningen av hushållen gör dem sårbara för minskade inkomster och ändringar av räntenivån. I nuläget är den största delen av hushållens skulder – över 70 procent – anknutna till boende. Bostadslånen har från och med slutet av 2019 ökat allt snabbare, med cirka 4 procent per år. Bostadslånestocken har under 2012–2019 ökat med 13–28 procent per år.

3.4.1 Åtgärderna i planen för återhämtning och resiliens

I Finlands plan för återhämtning och resiliens upprättas ett centraliserat register som gäller husbolagslån (P2C2R4). Ett sådant register är ett nödvändigt element som kompletterar det positiva kreditupplysningsregistret, eftersom avsikten är att uppgifter om husbolagslån ska överföras till det positiva kreditupplysningsregistret. Syftet med registret är att minska överskuldsättning bland privatpersoner och främja den finansieringsstabiliteten. Gemensamma förfaranden som gäller tillgången till husbolagens administrativa uppgifter har fastställts i ett projekt som genomfördes av jord- och skogsbruksministeriets och Lantmäteriverket, och uppgifterna delas via det elektroniska bostadsdatasystemet.

3.4.2 Övriga genomförda åtgärder

Makrotillsynsåtgärder

För att begränsa ökningen av hushållens skuldsättning stramade Finansinspektionen åt i sitt makrotillsynsbeslut i juni 2021 den maximala belåningsgraden för bostadslån till 85 procent från tidigare 90 procent för andra lån än lån för första bostad. Dessutom gav Finansinspektionens styrelse i september 2021 en rekommendation, där långgivare uppmanades att vara återhållsamma i fråga om att bevilja sådana lån som är mycket stora i förhållande till låntagarens inkomster och som i fråga om sin maximala återbetalningstid är längre än vanligt.

De finländska hushållens skuldsättning har emellertid nya drag som det är svårt att ingripa i med de nuvarande makrotillsynsåtgärderna. Till exempel fördunkla bostadslånens längre lånetider samt stora husbolagslån vid nybyggnation hushållens skuldsättning. I finansministeriets lagstiftningsförslag som lämnades 28.1.2022 till ett offentligt remissförfarande föreslås om nya makrotillsynsåtgärder att följande fastställs:

- En maximigräns på 30 år för längden av nya bostadslån
- Vid nybyggnation en begränsning på 60 procent för bostadssammanslutningskrediter i förhållande till det skuldfria priset för bostäder som är till salu

- En maximigräns på 30 år för längden av bostadssammanslutningskrediter som används vid nybyggnation samt ett förbud som gäller amorteringsfrihet i fem år efter att byggnaden har blivit färdig
- Skyldigheten att bedöma risker för insolvens vid konsumentkreditgivning
- Den maximala belåningsgraden ska utvidgas till att också omfatta aktörer som befinner sig utanför kreditinstitutssektorn och som beviljar konsumenterna bostadskrediter.

Andra åtgärder för att förebygga hushållens skuldsättning

Under de senaste åren har man ingripit i situationen för överskuldsatta hushåll med hjälp av lagstiftningsåtgärder, ökning av myndigheternas resurser och andra medel. Med hjälp av de ökade myndighetsresurserna utvecklas ekonomisk rådgivning i syfte att förebygga överskuldsättning. Genom lagstiftningen har man bland annat skärpt bestämmelser som gäller villkoren för snabblån för konsumenter och ändrat utmätningförfattningarna så att de uppmuntrar till att ta emot arbete. Enligt regeringens ställningstagande som gäller sysselsättningsåtgärder 11.2.2022 håller regeringen på att bereda en extra årlig betalningsfri månad för utmätningen av lön i syfte att underlätta situationen för människor som omfattas av utmätning.

Den nuvarande prisregleringen av konsumentkrediter trädde i kraft i september 2019. Enligt den nuvarande lagen får man inte avtala om en ränta på mer än 20 procent för konsumentkrediter. Även maximibeloppet för andra kreditkostnader än ränteutgifter har begränsats. Dessutom fastställer lagen hur stora avgifter som får tas ut för förlängda betalningstider. Syftet med reglering som begränsar priset på krediter har bland annat varit att förebygga skuldproblem och bidra till transparent prissättning av krediter. På grund av coronakrisen sänktes räntetaket för andra än nyttighetsbundna krediter till en nivå på 10 procent under 1.7.2020–30.9.2021 för att förebygga överskuldsättning. En bred arbetsgrupp, som tillsattes av justitieministeriet, håller för närvarande på att avsluta ett betänkande om bestående justering av regleringen av konsumentkrediter. Arbetsgruppen har bland annat haft som uppgift att enligt regeringens riktlinjer överväga en eventuell sänkning av den högsta räntan på 20 procent för konsumentkrediter samt strama åt bestämmelser som gäller marknadsföring av konsumentkrediter. Arbetsgruppsbetänkandet ska bli färdigt i mars 2022, och regeringens proposition ska lämnas till riksdagen under hösten 2022.

Positivt kreditupplysningsregister

I flera utredningar har det ansetts att ett positivt kreditupplysningsregister är ett viktigt sätt att förebygga överskuldsättning. Statsminister Marins regeringsprogram innehåller

riktlinjer om inrättande av registret. Justitieministeriet tillsatte i 9.3.2020 arbetsgrupper för att förbereda det positiva kreditupplysningsregistret.

Regeringens proposition om ett positivt kreditupplysningsregister lämnades till riksdagen i februari 2022.

I lagstiftningen fastställs registrets datainnehåll och den personuppgiftsansvarige. Dessutom är syftet att föreskriva i lagen om skyldigheten att ange kreditupplysningar samt om de användningssyften till vilka uppgifter kan överlämnas från registret. Registret ska användas särskilt vid kreditgivning då kreditvärdigheten bedöms samt i verksamheten hos vissa myndigheter som svarar för uppföljning av finansieringsstabiliteten och övervakningen av kreditmarknaden. Registrets datainnehåll ska bli omfattande. I registret sparas omfattande uppgifter om konsumentkrediter samt om krediter som fysiska personer har tagit för näringsverksamhet. I 7 och 7 a kap. i konsumentskyddslagen (38/1978) föreskrivs om konsumentkrediter. De nämnda kapitlen gäller i princip alla krediter som näringsidkare beviljar konsumenter och de omfattas krediter som hör till tillämpningsområdet av både direktiv 2008/48/EG och direktiv 2014/17/EU. Dessutom ska registret innehålla vissa så kallade negativa kreditupplysningar som är över 60 dagar långa fördröjningar i återbetalning av kredit samt uppgifter som gäller skuldsanering för fysiska personer och uppgifter som gäller företagssanering. I registret kan man också lagra uppgiften om så kallat frivilligt kreditförbud som en fysisk person skulle själv kunna anmäla till registret.

Registret ska även erbjuda personer själva ett verktyg för att skydda sig mot överskuldsättning. Konsumenterna kan själv granska sina uppgifter via en elektronisk ärendetjänst.

Registret ska vara i bruk i fråga om konsumentkrediter under våren 2024. Krediter, som en fysisk person tar för näringsverksamhet, ska vara i registret från och med våren 2026. Skatteförvaltningens Inkomstregisterenhet är registeransvarig.

3.5 Bekämpning av penningtvätt

Rekommendation 4 (2020): säkerställer en effektiv efterlevnad och uppföljning av bestämmelserna för bekämpning av penningtvätt

I den landsspecifika rekommendationen för Finland lyfts särskilt fram att riskbedömningen av nationell penningtvätt och finansiering av terrorism är föråldrad samt resursbristerna hos finanstillsynsmyndigheten i Finland och centralen för utredning av penningtvätt och det otillräckliga informationsutbytet mellan centralen för utredning av penningtvätt och finanstillsynsmyndigheten.

3.5.1 Åtgärderna i planen för återhämtning och resiliens

Även de åtgärder som ingår i komponent P2C3 i pelare 2 i planen förväntas för sin del säkerställa en effektiv övervakning och genomförande av ramen i kampen mot penningtvätt (den landsspecifika rekommendationen 4 för 2020). Syftet med den reform som gäller förhindrande och avslöjande av penningtvätt (P2C3R1) är att förbättra informationsinsamlingen och -utbytet mellan behöriga myndigheter bland annat med hjälp av automatisk datainsamling och analys. Med hjälp av stödet är avsikten att förbättra tillsynsmyndighetens interna databehandlingsverksamhet samt informationsutbyte mellan olika myndigheter samt att effektivisera riskbaserad tillsyn av förhindrande av penningtvätt. Tillsynssystemet för bank- och betalkonton ska ändras så att man kan effektivisera förhindrande och avslöjande av penningtvätt och finansiering av terrorism samt väckande av åtal. Med reformen förbättras även aktualiteten, omfattningen och korrektheten för registret för verkliga förmånstagare.

3.5.2 Övriga genomförda åtgärder

Finlands nationella riskbedömning av penningtvätt och finansiering av terrorism 2021 är den andra nationella riskbedömningen. Utarbetandet av riskbedömning koordinerades av finansministeriet och inrikesministeriet och den blev färdig i mars 2021. I riskbedömningen beskrivs hot, sårbarheter och risker beträffande penningtvätt och finansiering av terrorism inom alla rapporteringsskyldiga sektorer samt i verksamheten för icke-vinstdrivande organisationer (NPO-sektorn). Dessutom granskar riskbedömningen risker förknippade med penningtvätt och finansiering av terrorism med anknytning till de valda fenomenen. Baserat på den nya riskbedömningen kan bekämpningsåtgärderna riktas proportionellt till de riskfyllda områdena med beaktande av den föränderliga verksamhetsmiljön. Riskbedömningen uppdateras med två års mellanrum om inte annat föranleds av nationella eller internationella skyldigheter. Uppdateringen av riskbedömningen startar under 2022.

I samband med riskbedömningen utarbetades handlingsplanen för den nationella riskbedömningen av penningtvätt och finansiering av terrorism. I handlingsplanen presenteras de åtgärder med vilka man strävar efter att minska de risker som identifierats i riskbedömningen. Riskbedömningen och handlingsplanen utgör en helhet som beskriver Finlands nationella uppfattning av riskerna kring penningtvätt och finansiering av terrorism och av de åtgärder som används för att kontrollera dessa. Åtgärdsplanen stöder och effektiviserar förhindrandet av penningtvätt och finansiering av terrorism och allokering av resurser samt prioritering av myndigheternas och övervakarnas projekt och åtgärder.

Det nationella genomförandet av åtgärderna i handlingsplanen koordineras av finansministeriet. För åtgärderna i handlingsplanen har det angetts en ansvarig aktör och en

tidtabell för genomförandet. Åtgärderna ska enligt planerna genomföras under 2021–2023. En betydande del av åtgärderna pågår redan.

Finanstillsynsmyndigheten i Finland, Finansinspektionen, grundade en separat byrå för motverkande av penningtvätt år 2019 och ökade samtidigt de personalresurser som allokerats för förhindrande av penningtvätt till totalt tio personer. Byrån är uppdelad i två funktioner varav den ena har som uppgift att granska hur åtgärderna enligt penningtvättslagen har genomförts under Finansinspektionens överinsyn. Inspektionerna har riktats till såväl finansinstitut som andra övervakningsobjekt enligt penningtvättslagen 2019–2020 och de kommer att slutföras under 2021.

En effektiviserad inspektionsverksamhet har varit ett viktigt mål för Finansinspektionen under 2021. En ledare för inspektionsteamet anställdes och teamets uppgifter utökade till att omfatta all övervakning: kontinuerlig övervakning, övervakarens bedömningar och uppföljning av fortsatta åtgärder efter inspektioner. Även om man inte har fått några märkbara extra resurser, har man genom omorganisering av verksamheten och en effektivisering av ledningen lyckats nå goda resultat. Under de kommande åren kommer Finansinspektionen att genomföra åtminstone fem on-site-inspektioner om året.

Övervakningen av förhindandet av penningtvätt ingår bland utvecklingsobjekten i Finansinspektionens strategi under åren 2020–2022. Målet är att effektivisera den riskbaserade övervakningen, ge anvisningar och respons samt rikta in effektiva övervakningsåtgärder och sanktioner i branschen. Åtgärder för att genomföra strategin är att öka resurserna för övervakning, utveckla och använda riskbedömningsverktyget för penningtvätt även för bedömning av risker kring finansiering av terrorism samt att utveckla en riskbaserad övervakningsmodell.

Under 2021 har man i riskbedömningsarbetet fokuserat på att använda nya datakällor. I riskanalysverktyget har det skapats en ny funktion som gör det möjligt att direkt nyttja inspektionsobservationer och övrig information för att fastställa risknivån för den övervakade aktören. Utvecklingen av informationsutbytet mellan Finansinspektionen och centralen för utredning av penningtvätt har varit betydelsefull. Utöver hawala har information växlats om aktörer kring virtuella valutor och om andra övervakade aktörer som valts som tillsynsobjekt. Dessutom har information kunnat användas för att utveckla en kontinuerlig övervakning.

Centralen för utredning av penningtvätt har ökat sin personal med fem tjänstemän under 2019. Dessutom arbetar cirka 2–3 projektpersoner kontinuerligt vid utredningscentralen. Vid sidan av personalresurser har det i utvecklingen av utredningscentralens verksamhet varit viktigt att nyttja och vidareutveckla de möjligheter som datatekniken

medför. Utredningscentralen startade år 2020 det tvååriga, ISFP-finansierade projektet RANKKA, som utreder införandet av artificiell intelligens, och det slutfördes framgångsrikt 31.12.2021.

För att ytterligare effektivisera behandlingen och den operativa analysen av anmälningar som rör misstänkt affärsverksamhet och för att å andra sidan förbättra den strategiska och taktiska analysen, startades vid utredningscentralen det fyraåriga, EU RRF-finansierade RANKKA2-projektet, som baseras på det RANKKA-projekt som slutförts 31.12.2021, för att nyttja artificiell intelligens för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism. Dessutom har utredningscentralen startat robotikprojektet ILMO, som varar till slutet av 2022 (FM:s specialfinansiering för projekt som främjar produktiviteten) och som syftar till att effektivisera behandlingen av det ständigt ökande totala antalet anmälningar som rör misstänkt affärsverksamhet.

Centralen för utredning av penningtvätt tog under 2021 emot 3 692 640 anmälningar om misstänkta affärsverksamheter. Förmedlare av virtuella valutor blev rapporteringsskyldiga i december 2019. Det bör noteras att det bland de anmälningar som gjorts av förmedlare av virtuella valutor år 2021 ingick uppgifter om virtuella valutatransaktioner som delvis gjorts innan rapporteringsskyldigheten började (12/2019), men som senare konstaterats vara misstänkta. Dessa transaktioner skedde nästan alla utomlands och de gällde utländska kunder. Antalet anmälningar som gjorts av också andra (än förmedlare av virtuella valutor) rapporteringsskyldiga ökade från året innan och uppgick totalt till 60 850. År 2021 gjorde utredningscentralen alla tiders största mängd överlåtelser av data. Det gjordes totalt 458 801 så kallade Cross Border-överlåtelser till utländska FIU-enheter gällande virtuella valutatransaktioner. Dessutom gjordes totalt 1 950 överlåtelser av data i huvudsak till de nationella myndigheterna. Också denna siffra är den största hittills.

År 2021 gav utredningscentralen 111 ordrar att avsluta affärsverksamheten det vill säga så kallade frysningsoordrar (år 2019: 73 st. och år 2020: 126 st.). Det betyder att antalet frysningar fortfarande är stort. Dessutom gjorde utredningscentralen det rekordstora antalet 158 begäranden till utländska FIU-enheter att frysa medel (år 2020 gjordes 43 st. begäranden).

Utredningscentralen har utöver den operativa analysen fortsatt att utarbeta analysprodukter på taktisk och strategisk nivå med anknytning till bland annat finansiering av terrorism och våldsinriktad högerextremism. Utredningscentralen har trots pandemin fortsatt sitt samarbete med övervakare och att ge respons till de viktigaste rapporteringsskyldiga. Med Finansinspektionen har samarbete gjorts kring framför allt högrisksrapporteringsskyldiga (hawala, tillhandahållare av virtuella valutor och tillhandahållare av betalningstjänster).

År 2021 sågs olika bedrägerier, särskilt sådana som skett i datanät eller som utnyttjat datanät, fortfarande i stor utsträckning i utredningscentralens verksamhet. Förhindrandet och avslöjandet av penningtvätts-, bedrägeri- och narkotikabrottslighet som använder sig av virtuella valutor sågs också i stor utsträckning i verksamheten hos centralen för utredning av penningtvätt.

Centralen för utredning av penningtvätt verkade som ordförande i PPP-arbetsgruppen för operativa myndigheter och rapporteringsskyldiga FAMLIT (Finnish Anti-Money Laundering Intelligence Task Force), som omfattar alla banker, de två viktigaste rapporteringsskyldiga samt Finanssiala ry och som inleddes år 2020.

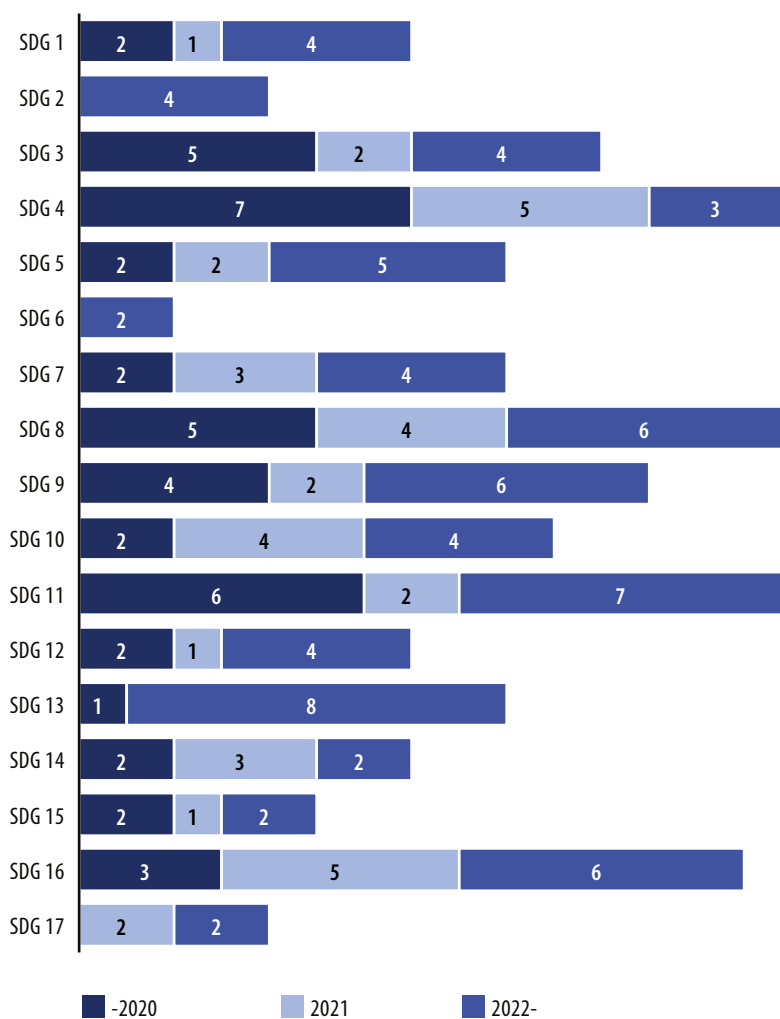
4 Framsteg i FN:s mål för hållbar utveckling (SDG)

Genomförandet av handlingsplanen för hållbar utveckling Agenda2030 styrs i Finland av regeringens Agenda2030-genomförandeplan som beretts utifrån statsminister Sanna Marins regeringsprogram⁴. Genomförandeplanen överlämnades till riksdagen som statsrådets redogörelse i oktober 2020. Regeringen har verkställt Agenda2030-handlingsplanen i enlighet med redogörelsen. Redogörelsen omfattar konkreta åtgärder för alla SDG-mål. Bild 1 visar den antalsmässiga fördelningen av åtgärderna i redogörelsen enligt SDG-målen och när åtgärderna färdigställts. Framskridandet av åtgärderna i redogörelsen kan också följas via uppföljningen av regeringens handlingsplan⁵.

4 Statsrådets kansli (2020): <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-287-942-4>

5 Statsrådet (2019): <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-287-789-5>

Bild 1. Den antalsmässiga fördelningen av de åtgärder som beskrivs i redogörelsen Agenda2030 och tidtabellen för färdigställandet uppdelade enligt målen för hållbar utveckling (SDG)

I april 2021 publicerade regeringen sin hållbarhetsfärdplan⁶. Färdplanen visar regeringsprogrammets mål för ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart Finland. Hållbarhetsfärdplanen beskriver nuläget för den sociala, ekonomiska och ekologiska hållbarheten samt regeringens mål inför 2030-talet. Hållbarhetsfärdplanen identifierar också de centrala teman och ämnesområden som inom den närmaste framtiden och på längre sikt behöver nya politiska åtgärder och initiativ. I den fortsatta beredningen av hållbarhetsfärdplanen följs utfallet av regeringens hållbarhetsmål, granskas de inbördes beroendena mellan de tre hållbarhetsdelområdena och den koherens som helheten bildar samt

6 Statsrådets kansli (2021a): <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-682-2>

produceras internationella jämförelsedata. Färdplanens fortsatta del blir färdig till regeringens förhandlingar om planen för de offentliga finanserna våren 2022.

Finlands kommission för hållbar utveckling, som leds av statsministern och är ett forum med flera aktörer, har ansvaret för att inkludera hela samhället i arbetet för hållbar utveckling. Kommissionen beredde under 2021 den nationella Agenda2030-färdplanen, som godkändes i februari 2022. Agenda2030-färdplanen⁷ behandlar Finlands hållbarhetsutmaningar på medellång sikt ur ett systemperspektiv utifrån sex förändringsområden. Färdplanens sex förändringsområden utgör innehållet i kommissionens nya strategi och styr det finska samhällets deltagande i arbetet för hållbar utveckling.

Finland och de övriga nordiska länderna ligger i framkant i genomförandet av Agenda2030-målen. År 2021 tilldelades Finland första plats i världen och Europa i den ansedda SDGindex-landsjämförelsen⁸. Enligt den och andra internationella rapporter (bland annat Eurostats årliga indikatorrapport⁹ samt OECD:s jämförelserapport¹⁰) har Finland uppnått eller håller på att uppnå de mål i Agenda 2030 som gäller minskning av fattigdom, hälsa, utbildning, vatten och energi, minskning av ojämlikhet, infrastruktur och innovationer samt hållbara städer. Finlands största utmaningar gäller enligt landsjämförelserna klimatförändringen, konsumtions- och produktionssätt och den biologiska mångfalden samt bland annat nivån på utvecklingsfinansiering. Kommissionens bedömning ligger i linje med ovan nämnda observationer. Det bör dock noteras att när man i internationella jämförelser beaktar Finlands eller andra utvecklade länders negativa externa effekter på andra länder, försämras ställningen avsevärt.

I kommissionens bedömning lyfter man som Finlands främsta utmaningar beträffande SDG-genomförandet för klimatåtgärdernas (SDG12) del fram en minskning av utsläppen från sektorer som ligger utanför utsläppshandeln, för en hållbar utvecklings och produktions (SDG12) och stadsutvecklings (SDG11) del en förstärkt cirkulär ekonomi, för en god hälsas (SDG3) del vårdunderskottet inom hälsovårdstjänsterna, för sysselsättningens och ekonomins (SDG8) samt industrins och innovationernas (SDG9) del investeringar i digital infrastruktur samt utbildningsmål (SDG4) och för målet om jämställdhet mellan könen (SDG5) del också bristen på IT-expertter och att branschen är mansdominerad. Nedan beskrivs kort de främsta åtgärderna under 2021 för att svara mot dessa utmaningar.

7 Kommissionen för hållbar utveckling (2022); Statsrådets kansli (2022): <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-496-5>

8 Sachs m.fl. (2021): <https://www.sdgindex.org/>

9 Eurostat (2021)

10 OECD (2019): <https://doi.org/10.1787/a8caf3fa-en>

Minskade utsläpp från sektorer utanför utsläppshandeln: Finland har vidtagit många åtgärder för att minska utsläppen från den sektor som ligger utanför utsläppshandeln, det vill säga den så kallade sektorn för fördelning av bördan, under den pågående regeringsperioden. För trafikens del har statsrådet våren 2021 fattat ett principbeslut om Färdplanen för fossilfria transporter, som fastställer åtgärderna för att halvera utsläppen från inrikestrafiken före 2030 samt principbeslut om en minskning av växthusgasutsläpp från insjö- och sjötrafiken och flygtrafiken.

Regeringen inledde hösten 2019 en reform av klimatlagen. Ett viktigt mål i den nya klimatlagen är att säkerställa att Finland är klimatneutralt senast år 2035. Klimatlagen är en ramlag som endast förpliktar statliga myndigheter. I den nya lagen strävar man efter att stärka lagens styrande effekt från nuläget. Målet för 2050 uppdateras och lagen kompletteras med nya utsläppsminskningmål för åren 2030 och 2040. Klimatlagen utökas så att den också omfattar markanvändningssektorn, och ett mål om förstärkta kolsänkor införs i den. I klimatlagen skulle det i fortsättningen även föreskrivas om beaktande av samernas rättigheter när man bereder planer och ett nytt samiskt klimatråd skulle etableras. Regeringens proposition till den nya klimatlagen gavs till riksdagen 3.3.2022. Lagen avses träda i kraft 1.7.2022. Klimatplanen på medellång sikt (KAISU) håller på att förnyas så att man skulle uppnå den skyldighet som kommissionen ålagt Finland om att halvera utsläppen inom sektorn för fördelning av bördan före 2030 och regeringens mål om ett klimatneutralt Finland år 2035. Avsikten är att KAISU ska tas upp för behandling av riksdagen i mars.

Förstärkande av cirkulär ekonomi: Finland har utarbetat ett strategiskt program för cirkulär ekonomi och det färdigställdes i januari 2021. Målet med det strategiska programmet för cirkulär ekonomi är att göra den cirkulära ekonomin till ett nytt fundament för Finlands ekonomi senast år 2035. I programmet fastställs för första gången kvantitativa mål för konsumtionen av naturresurser: a) Konsumtionen av icke-förnybara naturresurser minskar och en hållbar användning av förnybara naturresurser kan öka på så sätt att den totala konsumtionen av inhemska primärråmaterial inte år 2035 överskrider nivån för år 2015. De naturresurser som används för tillverkning av exporterade produkter omfattas inte av målet; b) Resursernas produktivitet fördubblas till år 2035 från nivån år 2015; c) Materialens cirkulationsgrad fördubblas till år 2035.

För att verkställa målen i programmet för främjande av cirkulär ekonomi håller man på att bereda ett avtal om en koldioxidsnål cirkulär ekonomi till vilket man vill att kommuner, företag och andra aktörer ska ansluta sig genom sina egna åtaganden. Det kompetensnätverk för cirkulär ekonomi som håller på att etableras ska stödja företagens, kommunernas och de regionala ekosystemens arbete för att främja ett klimatneutralt samhälle med cirkulär ekonomi.

Finlands program för hållbar tillväxt finansieras med EU:s stimulansfinansiering och har som syfte att stödja målen i och verkställandet av Programmet för cirkulär ekonomi. Med programmet finansieras bland annat återanvändning av viktiga material och investeringar som främjar återvinning med 110 miljoner euro. Dessutom har Eruf-programmets verksamhetslinje Ett klimatneutralt Finland som mål att främja övergången till cirkulär ekonomi med cirka 100 miljoner euro.

Avlägsnande av hälso- och sjukvårdens vårdunderskott: Finland startade i november 2021 ett strategiskt program som har som mål att hitta hållbara lösningar för behovet av kompetent arbetskraft inom hälso- och sjukvårdstjänsterna på kort, medellång och lång sikt. Det har grundats en tväradministrativ arbetsgrupp som har i uppgift att upprätthålla ett gemensamt kunskapsunderlag, analyser och prognoser samt att på ett effektivt sätt främja programmets mål. En av arbetsgruppens viktigaste uppgifter år 2022 är att utarbeta en strategisk plan för framskridande, som fastställer åtgärderna på kort, medellång och lång sikt inklusive ansvarsaktörer per ansvarsområde. Programmet upprätthålls med årliga revisioner. År 2022 startas även olika projekt och åtgärder som ingår i programmet.

Stärkande av den digitala infrastrukturen: I slutet av september 2021 hade 93 procent av alla hushåll i Finland tillgång till 4G-förbindelser som erbjuder en nedladdningshastighet på 100 megabit per sekund och 78 procent av hushållen hade tillgång till 5G-förbindelser. Skillnaden i snabba, fasta förbindelser mellan stadsaktiga och landsbygdsaktiga områden görs smalare med offentligt stöd på platser där kommunikationsförbindelser inte byggs på marknadsvillkor. Bredbandsbyggandet stöds genom det nationella stödprogrammet och EU:s landsbygdsfond. Tilläggsfinansiering för stödprogrammen erhålls ur EU:s återhämtningsinstrument. I områden där det inte finns marknadsmässiga fungerande kommunikationsförbindelser kan grundläggande tjänster i sista hand tryggas genom skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster. Hastigheten på det samhällsomfattande bredbandet höjdes och kvalitetskraven gjordes striktare under hösten 2021.

Öka mängden IT-experter och balansera könsfördelningen bland experterna: År 2021 uppdaterades den nationella LUMA-strategin (STEM strategy) som ska stärka det finländska kunnandet inom naturvetenskap och matematik samt teknik och teknologier. Strategin har som mål att garantera lika inlärningsmöjligheter för alla och tillräckliga baskunskaper oavsett kön, ålder, social eller kulturell bakgrund eller språk. I strategin beaktas det att kvinnor är i tydlig minoritet inom informations- och kommunikationsbranscherna och den strävar efter att ändra denna situation.

Vid de finländska universiteterna finns det ett LUMA-vetenskapsutbildningsnätverk som har som syfte att inspirera och motivera barn och unga till LUMA-läroämnena. Nätverket utvecklar nya metoder och åtgärder för vetenskaps- och teknologiutbildningen och stöder

livslångt lärande hos lärare på alla utbildningsnivåer. Regeringen beviljar också särskilt stöd till arrangörer av småbarnspedagogik och grundutbildning för åtgärder som stöder ökningen av antalet experter inom informations- och kommunikationsteknik, balansering av fördelningen mellan könen samt utveckling av pedagogisk praxis.

5 EU-fonder

EU-fondernas åtgärder och Stöd för Finlands program för hållbar tillväxt

Den kompletterande aspekten och synergien mellan Finlands program för hållbar tillväxt (RRF-finansiering) och de regional- och strukturpolitiska fonderna uppkommer dels innehållsmässigt, dels utgående från genomförandets nivå och skala. Finansieringen från strukturfonderna (EU:s regional- och strukturpolitiska fonder), kohesionspolitikens instrument ReactEU samt RRF utgör en resultatriktad, inbördes kompletterande finansieringshelhet. Koordineringen mellan EU:s regional- och strukturpolitiska fonder konstateras i Finlands partnerskapsavtal 2021–2027. Dessutom beskriver avtalet kopplingarna till EU:s övriga finansieringsinstrument, inkl. RRF.

Verkställandet av Eruf- och ESF+-fonderna styrs av Finlands regional- och strukturpolitiska program Ett förnybart och kompetent Finland 2021–2027, som omfattar flera fonder. Programmet Ett förnybart och kompetent Finland 2021–2027 stöder närings-, energi-, klimat-, innovations-, utbildnings- och sysselsättningspolitiken samt arbetet mot utslagning och fattigdom. I programmet ingår åtgärder i Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) och Europeiska socialfonden plus (ESF+). Åtgärderna i fonden för en rättvis omställning (JTF) kommer att inkluderas i programmet när de regionala planerna blir klara.

Målet med Eruf-verksamhetslinje 1, Ett innovativt Finland, är att främja regionernas och företagens näringslivs- och arbetslivsorienterade forsknings- och innovationsberedskap och öka införandet av nya teknologier. Finansieringen ska snabba på tillväxten och konkurrenskraften hos sme-företag. Dessutom är målet att utnyttja digitaliseringens möjligheter för medborgarnas, företagens och den offentliga förvaltningens bästa. Med åtgärderna under verksamhetslinje 1 kompletteras de åtgärder som finansieras med RRF-finansiering och med vilka sam användningen av forskningsinfrastrukturer stärks och intensiteten i f&u ökas för att accelerera tillväxten. Med Eruf-finansieringen stöds framför allt en näringslivsorienterad innovationsverksamhet lokalt, regionalt och genom stadsutveckling. Med Eruf-finansieringen verkställs dessutom den strategiska nationella projekt-helheten Innovations- och kompetensnätverk.

Verksamhetslinjens finansiering kompletterar också de RRF-åtgärder som ska accelerera den innovativa förnyelse, återhämtning och hållbara tillväxt som tar till vara forskningens rön från de branscher som lidit mest skada, dvs. turismen, den kreativa ekonomin och evenemangsbranschen och som är väsentliga delar av komponent P3C4 i planen

för återhämtning och resiliens. Åtgärderna kompletteras genom att finansiera framför allt utvecklings projekt i sme-företag.

Eruf-verksamhetslinje 2, Ett klimatneutralt Finland, har som mål att främja energieffektivitet och en cirkulär ekonomi samt minska växthusgasutsläppen. Finansieringen riktas också till åtgärder som ska förbereda landet för klimatförändringen. Med åtgärderna i verksamhetslinjen kompletteras de åtgärder som stöds med RRF-finansiering för en grön övergång, som är pelare P1 i planen för återhämtning och resiliens. Eruf-finansieringen riktas till lokala, regionala och nationella utvecklingsåtgärder som främjar uppnåendet av målen.

Målet för ESF+-verksamhetslinje 4, Ett sysselsättande, kompetent och inkluderande Finland, är att stödja sysselsättning, kompetens, utveckling av arbetslivet, kontinuerlig inläring och flexibla utbildningsvägar. Det särskilda målet kompletterar åtgärderna i Finlands plan för återhämtning och resiliens, som används för att stödja en höjning av sysselsättningsgraden och kompetensnivån, framför allt inom komponenterna P3C1 och P3C2.

Genom det särskilda målet stärks åtgärderna för att ge invandrargruppen fotfäste på arbetsmarknaden bland annat genom att skräddarsy arbetsmöjligheter tillsammans med arbetsgivare, stödja sysselsättningen av medflyttande makar, stödja arbetsgivarnas rekryteringsberedskap, främja rekryteringen av internationella experter i Finland och förbättra höjningen av kompetensnivån hos invandrare och främja sysselsättningen av framför allt utbildade invandrare och internationella studerande i arbete som motsvarar deras kompetens. Åtgärderna stöds såväl regionalt som på nationell nivå. Med det särskilda målet finansieras den nationella strategiska projekthelheten Invandrares fungerande vardag i Finland.

Med det särskilda målet stöds RRF-åtgärder för att stärka den nordiska arbetskraftsmodellen och kontrollrumstjänster genom att stödja olika lokala och regionala utvecklingsprojekt och -försök som TE-tjänsterna kan hänvisa kunderna till.

ESF+-finansieringen kompletterar det arbetsförmågeprogram som utökas med RRF-finansieringen genom att regionalt och lokalt stödja sysselsättningen av partiellt arbetsföra personer. Målet är att tätt sammanlänka sektorsövergripande välfärds-, social-, hälso- och rehabiliteringstjänster med sysselsättnings- och utbildningstjänsterna.

Med ESF+-finansieringen stöds RRF-åtgärderna för att höja kompetensnivån och kontinuerlig inläring för att stödja verkställandet av reformen. Med ESF+-finansieringen stöds förutseendet av kompetensbehov och utnyttjandet av prognosdata samt ökas utbudet av individuella, mångformiga tids- och platsberoende utbildningshelheter och stöds avläggandet av examina och delar av examina.

Verkställandet av Finlands områdes- och strukturpolitiska program har påbörjats. Statsrådet godkände programmet 21.10.2021. Europeiska kommissionen förväntas ge sitt slutliga godkännande för programmet i slutet av våren 2022.

Med hjälp av AMIF främjas utnyttjandet av lagliga vägar, förstärks kunskapsledning inom migrationsförvaltningen och utvecklas tillståndsförfarandet. Experters invandring och mobilitet att främjas i tredjeländer (ursprungsländerna) t.ex. genom information om ursprungsländer och utveckling av sysselsättning och samhällskommunikation före inresa. Finansieringen från EU:s instrument för återhämtning och resiliens (RRF) inriktas på att snabba upp arbets- och utbildningsbaserade processer. AMIF kompletterar det genom att stödja bl.a. personalens inskolning, övervakning av tillståndssökande i efterhand och mer omfattande åtgärder för utveckling av kundrelationerna. Med AMIF-finansiering kompletteras också RRF-åtgärder i fråga om automatisering och e-tjänster som anknyter till uppehållstillståndprocesser. I övrigt inriktas AMIF-finansieringen till andra tillståndprocesser.

Gemensamma teman för Finlands RRF-plan och ISF-program är cybersäkerhet och penningtvätt. I fråga om cybersäkerheten ligger ISF:s fokus på förebyggande av cyberbrottslighet, utredning och brottsbekämpande utbildning samt RRF:s omfattande cybersäkerhetsutbildning och forskning. Med RRF-åtgärder effektiviseras verksamheten vid centralen för utredning av penningtvätt, medan ISF-programmets stöd används för att förbättra åtgärderna för bekämpning av organiserad brottslighet som anknyter till penningtvätt.

ISF-medel används för att främja målen för Utvecklingsprogrammet för cybersäkerheten, publicerat 2021, t.ex. identifiera it-brottsmyndigheternas specifika behov och tillhandahålla utbildning i linje med dem. Under programperioden fortsätter utbildningsverksamheten bl.a. specialiseringsstudier i cyberbrottslighet och utbildning av myndigheter för att främja målen för 2021 års Utvecklingsprogram för cybersäkerheten samt kartläggs behoven av kompetensutveckling bland lagövervaknings- och justitiemyndigheterna och de existerande utbildningarna för att främja och upprätthålla kunnandet inom bekämpning av cyberbrottslighet. Utbildningssamarbetet med internationella och nationella myndigheter och högskolor stärks.

Målet är att med ISF-stöd fortsätta den nationella utvecklingen av den administrativa brottsbekämpningen genom att intensifiera informationsutbytet och delningen av förfaranden med myndigheter, organisationer och den privata sektorn, till exempel finansbranschen och näringslivet vid konfiskeringen av brottslig vinning och genomförandet av straffansvaret bl.a. för att bekämpa penningtvätt och bedrägeribrottslighet. Även myndigheternas analysarbete, tekniska lösningar och redskap förbättras.

Programmen för fonderna för inrikes frågor har godkänts i statsrådet och skickats till kommissionen 15.11.2021. Kommissionen har indikerat att det lämnar sina kommentarer i februari.

De centrala målen för Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfondens (EHFVF) program för Finland är att stödja en hållbar tillväxt inom fiskerinäringsbranschen, påskynda förnyelse och innovationer i denna sektor samt att förbättra fiskresursernas status. Den hållbara tillväxten inom fiskerinäringen stödjer också målen för Europeiska unionens gröna omställning och kompletterar målen i planen för hållbar tillväxt för minskning av växthusgasutsläpp. Enligt strategin Från jord till bord ska livsmedelsproduktionen göra det lättare för konsumenterna att övergå till en sund och hållbar kost. Ersättning av andra djurproteiner med fisk minskar kostens koldioxidavtryck. Dessutom avlägsnar fisket näringsämnen som redan kommit ut i vattnen och minskar därigenom eutrofieringen. Enligt en uppskattning av Institutet för hälsa och välfärd (THL) skulle en höjning av användningen av fisk som livsmedel till den nivå som rekommenderas i kostrekommendationerna medföra årliga hälsofördelar värda 1–2 miljarder euro. Finlands EHFVF-program lämnades till kommissionen för godkännande 22.2.2022.

Arbetsfördelningen mellan finansieringskällorna och deras kompatibilitet

Programmet för hållbar tillväxt RRP Pelare 1

Finland använder TEN-E/CEF-finansiering för att finansiera ett gränsöverskridande elöverföringsprojekt (Sverige). Möjliga investeringar i energiinfrastrukturen som främjas från RRF främjar elsystemets funktion och elektrifiering i Finland, men RRF-finansiering används inte direkt för finansieringen av den gränsöverskridande förbindelsen. Målet är att använda Horisont Europa-finansiering och finansiering från Innovationsfonden i samband med utvecklingen och införandet av ny energiteknik. Energiprojekt kan eventuellt också finansieras via JTF.

Programmet för hållbar tillväxt RRP Pelare 2

Programmet för ett digitalt Europa (DEP) omfattar flera objekt för ny teknik som är aktuella för Finland. Dessutom gör EU betydande satsningar på utvecklingsplattformar bl.a. via programmen för ett digitalt Europa och Horisont Europa. Bredbandsförbindelser finansieras också från EU:s landsbygdsfond, men stöden betonar främst så kallade byanätprojekt. Det nationella stödprogrammet för bredband finansieras således inte från landsbygdsfonden. För banavsnitt som ingår i det europeiska transportnätverket (Trans-European Transport Network, TEN-T) är det möjligt att söka finansiering hos finansieringsinstrumentet Fonden för ett sammanlänkat Europa (Connecting Europe Facility, CEF).

Programmet för hållbar tillväxt RRP Pelare 3

Ett av de nationella temana för EU:s strukturfond under programperioden 2021–2027 var kontinuerligt lärande. Genom nationell ESF-verksamhet förstärks förmågan hos utbildningsanordnare, högskolor och andra aktörer inom kontinuerligt lärande att agera i enlighet med

målen för kontinuerligt lärande. Huvudvikten ligger på utveckling av utbildningsanordnarnas strukturer och verksamhetsmodeller, och finansieringen används inte för att genomföra utbildningar. I projekten som gäller FUI-verksamhet ökas beredskapen att söka finansiering också i EU:s konkurrensmässiga program, såsom Horisont Europa. Det är möjligt att få finansiering från EU:s strukturfond under programperioden 2021–2027 för utveckling av forskningsinfrastrukturer i de sektorer där finansiering är tillgänglig. Av de utvecklingsobjekt som kopplas till helheten av investeringar i digital infrastruktur för invandring är systemutvecklingen av automatisering av efterhandsövervakningen och den tväradministrativa inskolningshelheten som gäller invandringsprocesserna potentiella utvecklingsobjekt som kan finansieras från EU:s asyl- och migrationsfond AMF. Ett av de nationella temana för EU:s regional- och strukturpolitiska fonder för programperioden 2021–2027 är innovationskompetens inom den kreativa branschen och kulturbranschen. Genom ERUF-finansiering stöds bättre utnyttjande av FUI-kompetensen och den kreativa kompetensen inom kultursektorn genom FUI-samarbete och genom att förbättra införandet av avancerade tekniska lösningar. Avsikten är också att stödja innovationsverksamheten i den kreativa och kulturella sektorn genom REACT-åtgärder som en del av FUI-åtgärderna samt att stödja förbättringen av de digitala färdigheterna och förändringsförmågan i fråga om dessa färdigheter. I relation till RRF-åtgärderna betonar REACT-EU:s åtgärder det regionala och lokala perspektivet och möjligheten att skraddarsy projekt mer behovsbaserat.

På det sätt som beskrivs i partnerskapsavtalet uppkommer synergierna i fråga om Finlands program för hållbar tillväxt (RRF) dels innehållsmässigt, dels utgående från genomförandets nivå och skala. ERUF- och ESF+-åtgärderna är till sin karaktär i huvudsak mindre eller lokala projekt som skraddarsyts för omsorgsfullt avgränsade behov, medan RRF-åtgärderna har en nationell omfattning.

ERUF-finansieringens kompatibilitet karaktär bygger på genomförandets nivå och skala. Med ERUF-finansiering stöds lokala utvecklingsåtgärder och investeringar som särskilt gynnar små och medelstora företag. Med RRF-åtgärder stöds omfattande investeringar i energisystem och cirkulär ekonomi med nationell betydelse.

Med ESF+-finansiering stöds invandrade personers etablering på arbetsmarknaden. RRF-åtgärderna inriktas på att snabba upp arbets- och utbildningsbaserade processer och digitala tjänster. ESF+-åtgärderna omfattar lokala och regionala utvecklingsåtgärder som inriktas på de deltagande enheterna och genomförs i samarbete med utbildningsanordnare och arbetsgivare.

Med ESF+-fonden stöds reformen av det kontinuerliga lärandet och programmet för arbetsförmåga, som också stöds med RRF-åtgärder. ESF+-åtgärderna är arbetslivsorienterade åtgärder som stödjer förhöjningen av de deltagande individernas kompetensnivå, utvecklar kvaliteten på de tjänster som deltagarna får och förbättra delaktigheten och livskontrollen hos de individer som tillhör målgruppen.

I anslutning till beslut om beviljande av finansiering från programmet för hållbar tillväxt (RRF) ansvarar stödmyndigheterna för att annan EU-finansiering eller offentlig finansiering inte erhålls för samma kostnader i åtgärden/projektet. De ansvarar också för uppföljningen av genomförandet av åtgärderna/projekten och för att finansieringen används i enlighet med tillämplig EU-lagstiftning och nationell lagstiftning. Statskontoret stödjer stödmyndigheterna när det gäller att upptäcka och förhindra dubbel finansiering och ordnar utbildning som anknyter till detta tillsammans med andra myndigheter på statsrådsnivå. Vidare övervakar Statskontoret efterlevnaden av anvisningarna och samarbetar med de för olika EU-program ansvariga myndigheterna i syfte att säkerställa informationsutbytet. Vid övervakningen utnyttjas information från olika informationssystem och verktyg som myndigheterna har i användning.

Vid ansökan om finansiering från EU:s fonder för region- och strukturpolitik ska annan finansiering som erhållits eller sökts för samma ändamål meddelas. Nationella och regionala bestämmelser, anvisningar och samordningsmekanismer säkerställer att fonderna fungerar på ett kompletterande sätt och att dubbel finansiering inte förekommer.

I fråga om fonderna för inrikes frågor säkerställs demarkationslinjerna genom att anteckna de åtgärder för vilka finansieringen sammanpassas med RFF i fondernas genomförandeplaner. Den som ansöker om finansiering ska meddela huruvida den verksamhet som ansökan gäller också finansieras från andra EU-fonder. Sammanpassningen säkerställs vid handläggningen av ansökningarna.

EU-fondernas åtgärder för främjande av de landsspecifika rekommendationerna

I de landsspecifika rekommendationerna för Finland rekommenderade Europeiska unionens råd förstärkandet av sådana åtgärder som stödjer sysselsättningen och en aktiv arbetskraftspolitik. Genom åtgärder stöds den år 2019 givna rekommendationen genom att utveckla leder till arbete, utveckla ny kompetens till arbetslivet och stödja social delaktighet.

Genom åtgärder från fonden ERUF tillgodoses särskilt de landsspecifika rekommendationerna enligt vilka Finland borde koncentrera investeringar på forskning och innovation, en övergång till koldioxidsnål energi samt hållbara transporter, med beaktande av regionala skillnader. Genom ERUF-finansiering stöds näringslivsorienterad lokal och regional forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet som bygger på smart specialisering och stöds lokalt och regional projekt som förbättrar energieffektiviteten och den cirkulära ekonomin och minskar växthusgasutsläppen. I glesbygder kan stödjas utvecklingen av hållbar trafik med småskaliga trafikinfrastrukturprojekt som främjar små och medelstora företags verksamhet.

6 Institutionella ärenden och intressentgruppernas, särskilt arbetsmarknadsparternas och de övriga förvaltningsnivåernas deltagande i beredningen

6.1 Beredningen av det nationella reformprogrammet och intressentgruppernas deltagande

I Finlands grundlag föreskrivs om den nationella beredningen av beslut som ska fattas i EU. Enligt bestämmelserna är det regeringen som ansvarar för den nationella beredningen av EU-ärenden och som beslutar om Finlands åtgärder i anslutning till dem.

EU-ärenden bereds i de behöriga ministerierna, vid behov i samarbete mellan ministerierna, och samordnas i systemet för sammanpassning av EU-ärenden, dvs. i de sektioner som underlyder kommittén för EU-ärenden och vid behov i EU-ministerutskottet.

I enlighet med grundlagen har riksdagen omfattande rättigheter att få upplysningar om EU-ärenden. Syftet med bestämmelserna är att säkerställa att riksdagen har möjlighet att påverka innehållet av de beslut som fattas i EU. Riksdagen deltar i den nationella åsiktsformuleringen under hela berednings- och förhandlingsprocessen i EU. Riksdagens synpunkter är utgångspunkten för regeringens verksamhet i EU.

Det nationella reformprogram föredras för riksdagen. Det nationella reformprogrammet har behandlats i EU-ministerutskottets skriftliga förfarande 7.-8.4.2022 och föredragits vid statsrådets allmänna sammanträde 13.4.2022, efter vilken riksdagen informerats om att Nationella reformprogrammet blivit färdigt med ett E-brev.

6.2 Intressentgruppernas deltagande i förberedelse av centrala reformprojekt

Social- och hälsovårdsreformen

Social- och hälsovårdsreformen förbereddes i ett omfattande samarbete. I den förberedande fasen av regeringens proposition ingick samråd med intressentgrupper. Om regeringens proposition ordnades en omfattande remissbehandling, utifrån vilken man även gjorde ändringar i den. I riksdagsbehandlingen ingick omfattande samråd med intressentgrupper. Genomförandet av reformen sker i välfärdsområdena. I lagen om välfärdsområden föreskrivs att välfärdsområdesfullmäktige ska sörja för mångsidiga och effektiva möjligheter och sätt att delta och påverka. I välfärdsområdet tillsätts en ungdomsfullmäktige eller motsvarande påverkansgrupp för unga, ett äldreråd och ett handikappråd. Välfärdsområdesstyrelsen ska också sörja för påverkansorganens verksamhetsförutsättningar.

Reform av den sociala tryggheten

Reformen av den sociala tryggheten bereds i den parlamentariska kommittén. Som permanenta sakkunniga och som medlemmar i dess sektioner verkar olika intressentgrupper, till exempel arbetsmarknadscentralorganisationer, medborgarorganisationer och forskningsanstalter. Dessutom ordnar kommittén samråd med medborgarorganisationer och medborgare och använder inkluderande verkstäder i sin verksamhet. År 2022 hörs särskilt barn och unga.

Reformen av klimatlagen

Vid beredningen av den nya klimatlagen har ordnats omfattande samråd. Syftet med samråden har varit att samla medborgarnas och intressentgruppernas synpunkter på reformen av klimatlagen. En särskild målgrupp för samråden har varit samer och unga.

I november 2019 ordnades bland annat en rundabordsdiskussion för ministrar och unga samt evenemanget Barnen tar över statsrådet, där temat var åtgärder för att bromsa upp klimatförändringen med hjälp av lagen. Utöver samråden ordnade ministeriet under den senare hälften av år 2019 småskaliga enkäter i medierna om reformen av klimatlagen. Dessutom ordnade ministeriet en omfattande webbenkät som fick cirka 2 500 svar.

Våren 2020 ordnades fyra samråd för intressentgrupper. Evenemangen var inriktade till jordbruks- och markanvändningssektorn, näringslivet, kommunerna och regionerna samt till juridikvetare. År 2020 ordnades dessutom flera medborgarevenemang med anknytning till reformen av klimatlagen runt om i Finland bland annat i samarbete med Dialogpausstiftelsen. I oktober-november 2020 ordnade miljöministeriet ett samråd på webben tillsammans

med forskningsprojektet Medborgarskapets klyftor och bubblor (BIBU). Vid samrådet efterfrågades medborgarnas åsikter om medborgardeltagande, social rättvisa, tillgången till information och samernas rättigheter i klimatlagen.

I anslutning till beredningen har miljöministeriet och sametingen tre gånger fört sådana förhandlingar som avses i lagen om sametinget. Dessutom har miljöministeriet hört skoltarnas byastämma om reformen av klimatlagen.

Utkastet till regeringens proposition var ute på en omfattande remissrunda 2.7–6.9.2021. Sammanlagt 448 utlåtanden lämnades före utsatt tid. Utöver de sedvanliga utlåtandena deltog 108 unga och barn i samråd av verkstadstyp som kompetenscentret för delaktighet vid Nuorten akademia.

KÄLLOR

- Eurostat (2021). ESGAB Annual report 2021. Publications Office of the European Union, Luxembourg.
- Kommissionen för hållbar utveckling (2022). Färdplanen Agenda2030.
- OECD (2019). Measuring Distance to the SDG Targets 2019: An Assessment of Where OECD Countries Stand. OECD Publishing, Paris. <https://doi.org/10.1787/a8caf3fa-en>
- Sachs, J., Kroll, C., Lafortune, G., Fuller, G., & Woelm, F. (2021). Sustainable Development Report 2021 (1st ed.). Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/9781009106559>
- Social- och hälsovårdsministeriet (2017). Förslag till reform av rehabiliteringssystemet från kommittén som dryftar rehabiliteringsreformen. Social- och hälsovårdsministeriets rapporter och promemorior 2017:41. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-3891-5> (på finska, svensk resumé)
- Social- och hälsovårdsministeriet (2020). Reform av rehabiliteringssystemet: Handlingsplan för omarbetning av rehabiliteringen för åren 2020–2022. Social- och hälsovårdsministeriets publikationer 2020:39 <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-8443-1> (på finska)
- Statsrådet (2019). Regeringens handlingsplan: Ett inkluderande och kunnigt Finland – ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart samhälle. Statsrådets publikationer 2019:28. <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/161844>
- Statsrådet (2021a). Regeringens färdplan för hållbarhet. Statsrådets publikationer 2021:72. <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163355>
- Statsrådet (2021b). Finlands program för hållbar tillväxt: Plan för återhämtning och resiliens. Statsrådets publikationer 2021:52. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-840-6> (på finska, svensk resumé)
- Statsrådets kansli (2020). Statsrådets redogörelse om det globala handlingsprogrammet Agenda2030 för hållbar utveckling: Mot ett klimatneutralt välfärdssamhälle. Statsrådets kanslis publikationer 2020:11. <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162476>
- Statsrådets kansli (2022). Strategin för kommissionen för hållbar utveckling 2022–2030: Ett välmående Finland som tar globalt ansvar och tryggar naturens bärkraft. Statsrådets kanslis publikationer 2022:6. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-496-5> (på finska, svensk resumé)

Bilagetabeller

1. Genomförandet av de landsspecifika rekommendationerna (CeSaR)

CeSaR

Finlands satsning på utvärderingen av de landsspecifika rekommendationerna (CSR)

Europeiska planeringsterminen 2022

CSR.2020.1

Rekommendation 1 underavsnitt 1: I enlighet med den allmänna undantagsklausulen i stabilitets- och tillväxtpakten vidta alla nödvändiga åtgärder för att effektivt åtgärda covid-19-pandemin samt stödja ekonomin och den därpå följande återhämtningen. Så snart som de ekonomiska förhållandena tillåter det bedriva en finanspolitik som syftar till att uppnå ansvarsfulla offentliga finanser på medellång sikt och säkerställa en hållbar skuldsättning, och samtidigt förbättra investeringarna.

Framstegen i fråga om rekommendationer som gäller det medelfristiga målet för de offentliga finanserna behandlas i Finlands stabilitetsprogram.

REKOMMENDATION 1 UNDERAVSNITT 2: Lösa bristen på vårdpersonal för att stärka hälso- och sjukvårdssystemets resiliens och förbättra tillgången till social- och hälsovårdstjänster.

Åtgärder

Skrivning 1 ÅTGÄRDENS TYP: Har genomförts (15/02/2022 13:49 PM)¹¹
Lagen om inrättande av välfärdsområden och om en reform av ordnandet av social- och hälsovården och räddningsväsendet antogs i riksdagen i juni 2021. I januari 2023 inleds verksamheten i de 22 nya välfärdsområdena, ansvarar för all hälso- och sjukvård och alla social- och räddningstjänster.

Skrivning 2 ÅTGÄRDENS TYP: Har genomförts (17/12/2020 13:41 PM)
I tilläggsbudgeten år 2020 ökade regeringen intagningsmängden för studerande till högskolorna. Över 400 av tilläggsplatserna riktas till sjukskötutbildning.

Kommentarer

Lägesöversikt

REKOMMENDATION 1 UNDERAVSNITT 3: förbättra tillgången till social- och hälsovårdstjänster.

Åtgärder

Skrivning 1 ÅTGÄRDENS TYP: Har genomförts (15/02/2022 13:50 PM)
Lagen om inrättande av välfärdsområden och om en reform av ordnandet av social- och hälsovården och räddningsväsendet antogs i riksdagen i juni 2021. I januari 2023 inleds verksamheten i de 22 nya välfärdsområdena, ansvarar för all hälso- och sjukvård och alla social- och räddningstjänster.

Skrivning 2 ÅTGÄRDENS TYP: Har godkänts (17/12/2020 13:13 PM)
Tillgången är ett av huvudmålen i regeringsprogrammet – förbättring av den jämlika tillgången till tjänster och tjänsternas aktualitet. Ett av de centrala målen i regeringsprogrammet är att genomföra modeller som förbättrar tillgången. Ett stort urval åtgärder av olika slag införs, inklusive nya verksamhetsätt och digitala lösningar. I juni 2020 beviljades de kommande välfärdsområdena sammanlagt 190 miljoner euro för beredning av strukturreformen inom social- och hälsotjänsterna samt för förbättring av tillgången till och serviceintegrationen inom social- och hälsotjänster på basnivå. Utvecklingsprogrammen har inletts i enlighet med planerna och programmen fortsätter fram till dess att välfärdsområdena har bildats.

Kommentarer

Lägesöversikt

¹¹ Rapporteringstidpunkten i parentes.

CSR.2020.2

REKOMMENDATION 2 UNDERAVSNITT 1: Stärker åtgärder som stödjer sysselsättningen och

Åtgärder

Skrivning 1	<p>ÅTGÄRDENS TYP: Har genomförts (16/02/2022 07:31 PM)</p> <p>Sysselsättningsmöjligheterna för partiellt arbetsförmögna effektiviseras ytterligare:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det nya programmet för ökad sysselsättning som påbörjades i början av augusti 2020 syftar till att öka stödet för sysselsättning genom offentlig upphandling. Ohjelmalla voidaan tukea osatyökykyisten työhön pääsyä (toteutettu 1.8.2020). Valtakunnallisen hankkeen ja paikallisten pilottien tavoitteena on vahvistaa työllisyyden toimintamallia kuntien hankinnoilla (-> 3/2023). Hankintojen kautta työllistäminen on mukana myös Valtiovarainministeriön käynnistämässä Hankinta-Suomi-strategiassa.
Skrivning 2	<p>ÅTGÄRDENS TYP: Har offentliggjorts (14/03/2022 10:43 AM)</p> <p>Avsikten är att regerings proposition till reform av lönesubventionen lämnas till riksdagen hösten 2022 och att reformen träder i kraft i början av år 2023.</p>
Skrivning 3	<p>ÅTGÄRDENS TYP: Har offentliggjorts (15/02/2022 13:52 PM)</p> <p>ÅTGÄRDENS TYP: Har offentliggjorts (15/02/2022 13:52 PM)</p> <p>Regeringen grundande en parlamentarisk kommitté med uppdraget att reformera systemet för social trygghet år 2020. Kommitténs mandatperiod är två regeringsperioder (2020–2027). Målet är att förnya den sociala tryggheten som helhet. Kommittén behandlar grundskyddet, det in-komstrelaterade skyddet, utkomststödet, kopplingen mellan dem och deras finansiering samt åtgärder för att samman-passa tjänsterna med förmånerna bättre än i dag.</p>
Skrivning 4	<p>ÅTGÄRDENS TYP: Har offentliggjorts (18/12/2020 07:45 AM)</p> <p>Sysselsättningsmöjligheterna för partiellt arbetsförmögna förbättras ytterligare:</p> <ul style="list-style-type: none"> • En strategi och en verksamhetsplan för den sociala ekonomin förbereds.
Skrivning 5	<p>ÅTGÄRDENS TYP: Har offentliggjorts (18/12/2020 07:45 AM)</p> <p>Sysselsättningsmöjligheterna för partiellt arbetsförmögna förbättras ytterligare::</p> <ul style="list-style-type: none"> • En undersökning har inletts för att utreda innehållet av modellen för övergångsarbetsmarknaden i Finland. Tanken bakom Finlands modell är att samla de nuvarande heterogena aktörerna under en och samma modell (slutförs senast 31.1.2021).
Skrivning 6	<p>ÅTGÄRDENS TYP: Har offentliggjorts (15/02/2022 15:49 PM)</p> <p>I december 2021 beslutade regeringen om de detaljerade åtgärderna som är nödvändiga för att höja sysselsättningsgraden för personer över 55 år. Målet är att öka sysselsättningen bland personer över 55 år med 10 000 personer senast år 2029.</p>

Kommentarer

Lägesöversikt

Skrivning 1 En heltäckande reform av lönesubventionen är under beredning. Sloandet av lönesubventionerna inom den offentliga sektorn är dock inte med. Avsikten är att genomföra reformen av lönesubventionen i början av år 2023. Syftet med reformen är att minska byråkratin i anslutning till lönesubventionen och att öka det subventionerade arbetet i företagen. Lagändringarna anknyter i huvudsak inte till arbetsgivarsektorn, vilket innebär att subventionsvillkoren är i huvudsak desamma för kommunerna och företagen. Det kan i varje fall ske förändringar i lönesubventionsprocenten som minskar lönesubventionens belopp då arbetslösa som tillhör kommunernas målgrupper anställs. Å andra sidan föreslås en förhöjning av lönesubventionerna till företagens målgrupper. Därför väntas efterfrågan på lönesubvention öka i företagen och minska i kommunerna.

REKOMMENDATION 2 UNDERAVSNITT 2: förstärka den aktiva arbetskraftspolitiken.

Åtgärder

- Skrivning 1** ÅTGÄRDENS TYP: Har genomförts (16/12/2020 10:25 PM)
- Med anledning av COVID-19-pandemin har arbets- och näringsbyråerna fått tilläggsresurser om 40 miljoner euro för åren 2020–2021. Finansieringen till åtgärder för aktiv arbetsmarknadspolitik, särskilt arbetskraftsutbildning och arbetskraftstjänster för unga, har ökats med 60 miljoner euro.
- Skrivning 2** ÅTGÄRDENS TYP: Har godkänts (16/12/2020 10:25 PM)
- Regeringen har sammanställt ett heltäckande sysselsättningspaket som innehåller en systemisk utveckling mot den nordiska arbetskraftsservicemodellen (träder i kraft 2022). De viktigaste åtgärderna i modellen är:
- tilläggsfinansiering om 70 miljoner euro till de offentliga arbetskraftstjänsterna;
 - regelbundna kontakter mellan arbetskraftstjänsterna och de arbetssökande med två veckors intervaller i arbetslöshetsperiodens början;
 - arbetslösa är skyldiga att söka minst 0–4 arbetstillfällen/mån.;
 - sanktionerna gällande arbetslöshetskyddet görs lite lättare.
- Skrivning 3** ÅTGÄRDENS TYP: Har godkänts (14/03/2022 08:56 PM)
- Regeringen bereder för närvarande reformen av arbets- och näringsstjänsterna 2024, där TE-tjänsterna överförs permanent till kommunerna. Kommunerna pilotprojekt för sysselsättning inleddes i mars 2021 och ska enligt den nuvarande lagstiftningen upphöra den 30 juni 2023. Regeringen föreslår att giltighetstiden för lagen om ett kommunförsök som gäller främjande av sysselsättningen förlängs till den 31 december 2024. Lagen ska träda i kraft den 1 augusti 2022. En utvidgning av lagen skulle bidra till att undvika situationer där kunderna i de kommuner som deltar i pilotprojekten övergår tillbaka till TE-byråerna innan TE-tjänsterna överförs permanent till kommunerna.

[Kommentarer](#)

[Lägesöversikt](#)

Skrivning 1 Överföringen av TE-tjänsterna till kommunerna: I de pågående pilotprojekten deltar sammanlagt 25 områden och 118 kommuner. Arbetslösa arbetssökande och arbetssökande som omfattas av arbetsförmedling och som inte har rätt till inkomstrelaterad dagpenning överfördes till områdenas pilotprojekt. Till målgruppen för även alla arbetssökande under 30 år samt alla arbetslösa i pilotområdenas TE-byråer eller immigranter och personer som talar främmande språk som modersmål och som omfattas av arbetskraftstjänsterna. Kommunen svarar för tillhandahållandet av offentliga arbetskrafts- och företagstjänster (TE-tjänster) till dessa kundgrupper. Över 1 100 årsverken överfördes till kommunernas tjänst från de offentliga arbetskraftstjänsternas personal, vilket utgör cirka 33 procent av alla offentliga arbetskraftstjänsternas resurser och 50 procent av alla arbetssökningstjänsternas resurser.

CSR.2020.3

REKOMMENDATION 3 UNDERAVSNITT 1: Vidta åtgärder för att tillföra likviditet till real ekonomin, särskilt till små och medelstora företag.

Åtgärder

Skrivning 1 ÅTGÄRDENS TYP: Har godkänts (17/12/2020 12:28 PM)

Arbets- och näringsministeriet har observerat att för närvarande är små och medelstora företags förmåga att rapportera om koldioxideffekterna för sina produkter och funktioner fortfarande svag. Detta utgör ett stort hinder för att små och medelstora företag ska få grön finansiering. Arbets- och näringsministeriet ansökte 2019 om tekniskt stöd som finansieras av Europeiska unionen genom stödprogrammet för strukturreformer (SRSP) för att stödja genomförandet av hållbar finansiering inom den offentliga sektorn samt för att skaffa expertis och finansiering för SDG-orienterade lösningar. Projektets främsta syfte är att skapa i Finland ett effektivare finansieringsekosystem i enlighet med målen för hållbar utveckling. Projektet omfattar det hållbara investeringstemat inom Agenda 2030-kontexten också i större omfattning, men praxis och verktyg för att genomföra grön finansiering i Finland har en central roll. Syftet med projektet är bland annat att bygga upp kapacitet för den offentliga sektorns finansieringsorganisationer och harmonisera hållbar finansieringspraxis samt å andra sidan att utveckla för små och medelstora företag verktyg för mätning av effekterna av hållbar utveckling och rapportering för att bättre utnyttja grön finansiering. Projektet inleddes i september 2020 och de slutliga resultaten lämnas i i juni 2022.

Kommentarer

Lägesöversikt

REKOMMENDATION 3 UNDERAVSNITT 2: Tidigarelägga färdigutvecklade projekt för offentlig investering och

Åtgärder

Skrivning 1 ÅTGÄRDENS TYP: Har genomförts (07/01/2021 10:33 PM)

Staten har beviljat kommuner och samkommuner betydande stöd för att trygga basservicen och för att upprätthålla kommunernas verksamhet under covid-19-krisen. Kommunernas tilläggsstöd uppgick till 3 miljarder euro under 2020 och 2,5 miljarder euro under 2021. Den största delen av stöden användes till att täcka de ytterligare kostnader och inkomstförluster som covid-19-epidemin orsakade. Endast en liten del av stöden är avsedda för att påskynda investeringar. Sådana är gång- och cykelinvesteringar (18 miljoner euro 2020, den fjärde tilläggsbudgeten), stöd till kommunerna för att frångå oljeuppvärmning av fastigheter (15 miljoner euro 2020, den fjärde tilläggsbudgeten och 2,5 miljoner euro 2022, budgeten), ökning av testutrustningens kapacitet och annan medicinska anordningar (20 miljoner euro 2020, första tilläggsbudgeten), återvinning av näringsämnen och energieffektivitet i vattentjänster (10 miljoner euro 2020, den fjärde tilläggsbudgeten) samt stöd för att anlägga och bygga om kulturlokaler (2,4 miljoner euro 2020, den fjärde tilläggsbudgeten) osv.

Skrivning 2 ÅTGÄRDENS TYP: Har godkänts (18/12/2020 10:43 PM)

Regeringen har genomfört följande åtgärder i byggbranschen:

- För att öka antalet förmånliga bostäder höjdes räntestödsfullmakterna för statligt understödd bostadsproduktion med 340 miljoner euro.
- Underhåll av nätte för den grundläggande infrastrukturen: 58 MEUR (överföring för tre år)
- Utveckling av infrastrukturnät: 41 MEUR (överföring för tre år)
- Statligt stöd till bredbandsprojekt: 11 MEUR (överföring för tre år)

Kommentarer

Lägesöversikt

REKOMMENDATION 3 UNDERAVSNITT 3: gynna privata investeringar för att främja den ekonomiska återhämtningen.

Åtgärder

Skrivning 1	ÅTGÄRDENS TYP: Har genomförts (18/12/2020 11:13 PM) Elskatten för industrin sänks till EU:s miniminivå.
Skrivning 2	ÅTGÄRDENS TYP: Har genomförts (18/12/2020 11:09 PM) Extra skatteavdrag beviljas forskningssamarbetsutgifter som gäller forskning och utveckling under 2021–2025.
Skrivning 3	ÅTGÄRDENS TYP: Har genomförts (18/12/2020 11:06 PM) Vanligen är avskrivningsprocenten för maskiner och anordningar i företagets inkomstbeskattning 25 procent av restvärdet för den ursprungliga satsningen. Från och med 2020 fram till 2023 får företagen göra avskrivningar för 50 procent av de återstående ursprungliga satsningarna.
Skrivning 4	ÅTGÄRDENS TYP: Har offentliggjorts (18/12/2020 11:46 AM) Det offentliga samrådet av regeringens strategi för företagande slutfördes.
Skrivning 5	ÅTGÄRDENS TYP: Har offentliggjorts (18/12/2020 11:42 AM) En gemensam högnivådelegation för den offentliga och privata sektorn har inrättats inom teknikområdet.
Skrivning 6	ÅTGÄRDENS TYP: Har offentliggjorts (18/12/2020 11:44 AM) En expertarbetsgrupp utsågs att utreda vilka åtgärder som allra bäst skulle understödja de finländska företagens tillväxt och framgång i internationell konkurrens under och efter covid-19-krisen.
Kommentarer	
Lägesöversikt	

REKOMMENDATION 3 UNDERAVSNITT 4: Styra investeringarna till den gröna och den digitala omställningen, i synnerhet ren och effektiv produktion och användning av energi

Åtgärder

Skrivning 1

ÅTGÄRDENS TYP: Har offentliggjorts (17/12/2020 13:00 PM)

Digitaliseringen av industrin och SMF-sektorn understöds i VTT och Business Finland med deras eget politiska program Artificiell intelligens 4.0 (startade 11/2020) och program i anknytning till det. Även det samordnade genomförandet av de europeiska politiska verktygen RRF, Eruf, ESF och programmet för ett digitalt Europa (från och med 2021) har en viktig roll i att stödja den digitala förändringen. Införandet av 5G sker marknadsorienterat. Nyckelområden för digitaliseringen av den offentliga sektorn är främjande av artificiell intelligens i offentliga tjänster (Aurora AI, lanserades 2019) samt utveckling av datarum som möjliggör automation och nya slags databaserade offentliga tjänster (kontinuerlig verksamhet).

Skrivning 2

ÅTGÄRDENS TYP: Har godkänts (15/02/2022 14:48 PM)

I budgeterna för 2020 och 2021 främjas en grön omställning genom flera åtgärder, till exempel:

- Främjande av energieffektivitet och förnybar energi (reservationsanslag 3 år)
 - 2020: 4 420 000 euro
 - 2021: 3 420 000 euro
- Energistödet till investeringsprojekt och undersökningar som främjar bl.a. förnybar energi, energieffektivitet inom energiproduktion eller annan övergång till ett koldioxidsnålt energisystem (uppskattat anslag)
 - 2020: 60 750 000 euro
 - 2021: 101 250 000 euro
- Inmatningstariff för förnybar energi (uppskattning)
 - 2020: 336 600 000 euro
 - 2021: 282 803 000 euro
- Infrastrukurstöd för elfordon och användningen av biogas i trafiken (reservationsanslag 3 år)
 - 2020: 8 400 000 euro
 - 2021: 8 000 000 euro

Dessa åtgärder ingår i andelen för förnyelse och koldioxidsnålhet i budgeten, som utgör sammanlagt 2 331,7 miljoner euro för år 2020 och 1 222 miljoner euro för år 2021. Dessutom inriktas 822 miljoner euro till det prioriterade området för den gröna omställningen i Finlands plan för återhämtning och resiliens.

[Kommentarer](#)

[Lägesöversikt](#)

Skrivning 1 Minskningen av koldioxidutsläppen inom produktionen och användningen av energi samt i industrin spelar en central roll när det gäller att uppnå regeringens mål för kolneutralitet senast år 2035, så att Finland blir världens första samhälle som är fritt från fossila bränslen. Samtidigt upptas kommersialisering av nya energilösningar och rena teknologier som en integrerad del av Finlands tillväxtpolitik. Vid sidan av dessa nationella åtgärder är den gröna omställningen en av de fyra prioriterade områden som Finlands plan för återhämtning och resiliens fokuserar på.

REKOMMENDATION 3 UNDERAVSNITT 5: mot en hållbar och effektiv infrastruktur

[Åtgärder](#)

[Kommentarer](#)

[Lägesöversikt](#)

REKOMMENDATION 3 UNDERAVSNITT 6: samt för forskning och innovationsverksamhet.

[Åtgärder](#)

Skrivning 1 ÅTGÄRDENS TYP: Har genomförts (15/02/2022 15:39 PM)
FUI-investeringarna på den gröna omställningen och utvecklad digital teknik ges fart med flera åtgärder som ingår i den nationella färdplanen för FUI (inleddes 5/2020) och den nationella RRP-planen. För att öka FUI-investeringarna kommer den nya partnerskapsmodellen som ingår i den nationella vägkartan att genomföras och forskningsinfrastrukturerna vidareutvecklas.

Skrivning 2 ÅTGÄRDENS TYP: Har offentliggjorts (15/02/2022 15:41 PM)
Den parlamentariska forsknings-, utvecklings- och innovationsarbetsgruppen föreslår i sitt nya betänkande att en lag om finansiering av forsknings- och innovationsverksamhet stiftas och att en lagstadgad plan för FoU-finansieringen som utsträcker sig över ramperioden utarbetas. Arbetsgruppen föreslår också att ett permanent och mer omfattande skatteincitament för forskning och utveckling införs.

[Kommentarer](#)

[Lägesöversikt](#)

CSR.2020.4

REKOMMENDATION 4 UNDERAVSNITT 1: Säkerställer en effektiv efterlevnad och uppföljning av bestämmelserna för bekämpning av penningtvätt.

Åtgärder

Skrivning 1	<p>ÅTGÄRDENS TYP: Har genomförts (15/02/2022 15:16 PM)</p> <p>Som en biprodukt av den nationella riskbedömningen inom den offentliga sektorn utarbetas en handlingsplan som väntas bli färdig tillsammans med den nationella riskbedömningen i mars 2021. Som biprodukt utarbetas också ett årligt tidschema för riskbedömningens uppdateringsplan. Statsrådets beslut om nationell riskbedömning av penningtvätt och finansiering av terrorism 2021 och om handlingsplanen 2021–2023</p>
Skrivning 2	<p>ÅTGÄRDENS TYP: Har genomförts (15/02/2022 15:13 PM)</p> <p>FIU Finland slutförde det tvååriga projektet för artificiell intelligens (RANKKA) vid utgången av år 2021. Dessutom pågår det tvååriga RPA-projektet (ILMO) fram till slutet av år 2022. Projektet har redan nu producerat verktyget för validering och verifiering VALTA, som tagits i operativ användning vid centralen för utredning av penningtvätt.</p>
Skrivning 3	<p>ÅTGÄRDENS TYP: Har genomförts (15/02/2022 15:00 PM)</p> <p>Centralen för utredning av penningtvätt och Finansinspektionen har i enlighet med samförståndsprotokollet av år 2020 upprätthållit och utvecklat samarbetet under år 2021 särskilt i riskbenägna branscher, dvs. inom Hawalas och VASP.</p>
Skrivning 4	<p>ÅTGÄRDENS TYP: Har godkänts (15/02/2022 15:17 PM)</p> <p>Som en del av RRP P2C3R1 Statsrådets proposition (RP163/2021rd) till ändring av lagen om ett övervakningssystem för bank- och betalkonton.</p>
Skrivning 5	<p>ÅTGÄRDENS TYP: Har offentliggjorts (15/02/2022 15:15 PM)</p> <p>Finansinspektionen har publicerat ett utkast till föreskrift som ger OE en detaljerad översikt över hur Finansinspektionen tolkar den gällande lagstiftningen och hur OE ska tillämpa den: träder i kraft H2/2022.</p>
Skrivning 6	<p>ÅTGÄRDENS TYP: Har offentliggjorts (15/02/2022 15:14 PM)</p> <p>Finansinspektionen utarbetar en övergripande kontrollstrategi som innehåller branschspecifika riskbedömningar och urvalskriterier för enskilda kontrollobjekt för åren 2023–2025.</p>
Skrivning 7	<p>ÅTGÄRDENS TYP: Har godkänts (15/02/2022 15:13 PM)</p> <p>FIU Finland har inlett det fyraåriga RRF-finansierade projektet för artificiell intelligens (RANKKA2), som bygger på det föregående RANKKA-projektets resultat.</p>

Skrivning 8 ÅTGÄRDENS TYP: Har godkänts (15/02/2022 15:12 PM)

FIU Finland har inlett det tvååriga RPA-projektet (ILMO), som pågår fram till slutet av år 2022. Projektet har redan nu producerat verktyget för validering och verifiering VALTA, som tagits i operativ användning vid centralen för utredning av penningtvätt.

Kommentarer**Lägesöversikt**

Skrivning 1 Under år 2021 har centralen för utredning av penningtvätt mottagit sammanlagt 3 692 640 anmälningar av de rapporteringskyldiga. Av dessa har centralen förmedlat cirka 12,5 % till utländska centraler för utredning av penningtvätt och till behöriga myndigheter i Finland. Finansinspektionen har publicerat ett utkast till bestämmelse som ger OE en detaljerad översikt över hur Finansinspektionen tolkar den gällande lagstiftningen och hur OE ska tillämpa den. Finansinspektionen utarbetar en övergripande kontrollstrategi som innehåller branschspecifika riskbedömningar och urvalskriterier för enskilda kontrollobjekt för åren 2023–2025. Finansinspektionen har utarbetat en separat kontrollplan i syfte att inrikta resurserna ännu bättre och klargöra användningen av de olika kontrollverktygen. Kontrollobjekten väljs ut årligen. Finansinspektionen fortsätter arbetet för att utveckla verktyget Risk Assessment (RA), som är avsett för bedömning av enskilda enheters ML/TF-riskpoäng. År 2021 kompletterades verktyget med en ny funktionalitet som gör det möjligt att lägga till uppgifter från olika källor och ändra riskpoängen utifrån denna externa information. Finansinspektionens juridiska avdelning och ML-sektion samarbetar intensivt för att agera på ett varnande och förebyggande sätt med sanktionerna.

CSR.2019.1

REKOMMENDATION 1 UNDERAVSNITT 1: Säkerställa att den nominella ökningen av de offentliga grundläggande nettoutgifterna är högst 1,9 procent år 2020, vilket innebär att den årliga strukturella anpassningen är 0,5 procent i relation till BNP.

Framstegen i fråga om rekommendationer som gäller det medelfristiga målet för de offentliga finanserna behandlas i Finlands stabilitetsprogram.

REKOMMENDATION 1 UNDERAVSNITT 2: Förbättra social- och hälso-tjänsternas kostnadseffektivitet och jämlika tillgänglighet.

Skrivning 1	<p>ÅTGÄRDENS TYP: Har genomförts (15/02/2022 13:39 PM)</p> <p>Lagen om inrättande av välfärdsområden och om en reform av ordnandet av social- och hälsovården och räddningsväsendet antogs i riksdagen i juni 2021. I januari 2023 inleds verksamheten i de 22 nya välfärdsområdena, ansvarar för all hälso- och sjukvård och alla social- och räddningstjänster</p>
Skrivning 2	<p>ÅTGÄRDENS TYP: Har godkänts (17/12/2020 13:15 PM)</p> <p>I juni 2020 beviljades de kommande välfärdsområdena sammanlagt 190 miljoner euro för beredning av strukturen inom social- och hälso-tjänsterna samt för förbättring av tillgången till och serviceintegrationen inom social- och hälso-tjänster på basnivå. De landskapsomfattande utvecklingsprojekten i respektive område hjälper med att genomföra förberedelserna inför strukturen och minska skillnaderna mellan utbudet av tjänster i kommunerna. Programmen har inletts på planerat sätt i alla områden.</p>

[Kommentarer](#)

[Lägesöversikt](#)

CSR.2019.2

REKOMMENDATION 2 UNDERAVSNITT 1: Förbättra incitamenten att ta emot arbete

[Åtgärder](#)

[Kommentarer](#)

[Lägesöversikt](#)

REKOMMENDATION 2 UNDERAVSNITT 2: och utveckla kunnandet

[Åtgärder](#)

Skrivning 1

ÅTGÄRDENS TYP: Har genomförts (15/02/2022 13:37 PM)

Arbets- och näringsministeriet administrerar och genomför programmet för arbetsförmåga för partiellt arbetsföra arbetslösa tillsammans med social- och hälsovårdsministeriet. Åtgärderna kommer att genomföras åren 2019–2023. Inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltning utvecklas tjänster som stödjer arbetsförmågan hos arbetslösa. Åtgärderna genomförs med hjälp av 22 projekt.

Skrivning 2

ÅTGÄRDENS TYP: Har godkänts (18/12/2020 07:54 PM)

Den parlamentariska gruppen för reform av det kontinuerliga lärandet godkände riktlinjerna för kontinuerligt lärande 17.12.2020. Riktlinjerna främjar möjligheterna för personer i arbetsför ålder att utveckla sitt kunnande. De säkerställer också tillgången till kompetens arbetskraft.

[Kommentarer](#)

[Lägesöversikt](#)

REKOMMENDATION 2 UNDERAVSNITT 3: och utvecklar aktiv delaktighet, bland annat med välintegrerade tjänster som är riktade till arbetslösa och personer som befinner sig utanför arbetsmarknaden.

Åtgärder

Skrivning 1	<p>ÅTGÄRDENS TYP: Har genomförts (18/12/2020 08:10 PM)</p> <p>Med anledning av COVID-19-pandemin har arbets- och näringsbyråerna fått tilläggsresurser om 40 miljoner euro för åren 2020–2021. Finansieringen till åtgärder för aktiv arbetsmarknadspolitik, särskilt arbetskraftsutbildning och arbetskraftstjänster för unga, har ökats med 60 miljoner euro.</p>
Skrivning 2	<p>ÅTGÄRDENS TYP: Har genomförts (18/12/2020 07:42 AM)</p> <p>Det nya programmet för ökad sysselsättning som påbörjades i början av augusti 2020 syftar till att öka stödet för sysselsättning genom offentlig upphandling. Programmet kan användas för att främja sysselsättningen av partiellt arbetsföra personer.</p>
Skrivning 3	<p>ÅTGÄRDENS TYP: Har genomförts (18/12/2020 07:33 AM)</p> <p>Samordnarna har inlett genomförandet av programmet från och med 1.1.2020.</p>
Skrivning 4	<p>ÅTGÄRDENS TYP: Har offentliggjorts (18/12/2020 08:09 AM)</p> <p>Regeringen har sammanställt ett heltäckande sysselsättningspaket som innehåller en systemisk utveckling mot den nordiska arbetskraftsservicemodellen (träder i kraft 2022). De viktigaste åtgärderna i modellen är:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tilläggsfinansiering om 70 miljoner euro till de offentliga arbetskraftstjänsterna; • regelbundna kontakter mellan arbetskraftstjänsterna och de arbetsökande med två veckors intervaller i arbetslöshetsperiodens början; • arbetslösa är skyldiga att söka minst 0–4 arbetstillfällen/mån.; • sanktionerna gällande arbetslöshetsskyddet görs lite lättare.
Skrivning 5	<p>ÅTGÄRDENS TYP: Har godkänts (18/12/2020 07:52 PM)</p> <p>Lagen om kommunförsök antogs 17.12.2020.</p>

[Kommentarer](#)

[Lägesöversikt](#)

CSR.2019.3

REKOMMENDATION 3 UNDERAVSNITT 1: Centralisera ekonomipolitiken i anknytning till investeringar till forskning och innovationsverksamhet under beaktande av de regionala skillnaderna.

Åtgärder

Skrivning 1	ÅTGÄRDENS TYP: Har genomförts (15/02/2022 15:41 PM) FUI-investeringarna på den gröna omställningen och utvecklad digital teknik ges fart med flera åtgärder som ingår i den nationella färdplanen för FUI (inleddes 5/2020) och den nationella RRP-planen. För att öka FUI-investeringarna kommer den nya partnerskapsmodellen som ingår i den nationella vägkartan att genomföras och forskningsinfrastrukturerna vidareutvecklas.
Skrivning 2	ÅTGÄRDENS TYP: Har offentliggjorts (15/02/2022 15:42 PM) Den parlamentariska forsknings-, utvecklings- och innovationsarbetsgruppen föreslår i sitt betänkande (inleddes 12/2021) att en bestämmelse om finansiering av forsknings- och innovationsverksamhet stiftas och att en lagstadgad plan för FOU-finansieringen som utsträcker sig över ramperioden utarbetas. Arbetsgruppen föreslår också att ett permanent och mer omfattande skatteincitament för forskning och utveckling införs.

Kommentarer

Lägesöversikt

REKOMMENDATION 3 UNDERAVSNITT 2: centralisera ekonomipolitiken i anknytning till investeringar till omställningen till en koldioxidsnål ekonomi och energi under beaktande av de regionala skillnaderna.

Åtgärder

Skrivning 1	<p>ÅTGÄRDENS TYP: Har godkänts (17/12/2020 11:45 PM)</p> <p>I budgeten för år 2019 ingick flera åtgärder för främjande av övergången till en koldioxidsnål ekonomi och energi, bl.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Främjande av energieffektivitet och förnybar energi (reservationsanslag 3 år) – 3,42 milj. euro • Stöd till investeringsprojekt och -undersökningar, som t.ex. främjar förnybar energi, energieffektivitet inom energiproduktion eller annan övergång till ett koldioxidsnålt energisystem (uppskattat anslag) – 47,25 milj. euro • Inmatningstariff för förnybar energi (uppskattat anslag) – 250,6 milj. euro • Främjande av infrastrukturen för elfordon och användning av biogas – 3 milj. euro
--------------------	--

Kommentarer

Lägesöversikt

Skrivning 1	<p>Regeringens syfte är att göra Finland till ett klimatneutralt land senast år 2035 och till världens första välfärdssamhälle som är fritt från fossila bränslen. I fråga om energi- och klimatpolitiken råder ett ökande tryck att strama åt utsläppsminskningen såväl globalt och inom EU. Utöver de traditionella åtgärderna görs satsningar på främjande av koldioxidsnåla energitekniska lösningar. Genomförandet förutsätter identifiering av företag som har förmåga och vilja att växa och hitta nya marknader samt allokering av de begränsade resurserna till främjandet av nya teknologier.</p>
--------------------	---

REKOMMENDATION 3 UNDERAVSNITT 3: och centralisera ekonomipolitiken i anknytning till investeringar till hållbar trafik under beaktande av de regionala skillnaderna.,

Åtgärder

Kommentarer

Lägesöversikt

CSR.2019.4

REKOMMENDATION 4 UNDERAVSNITT 1: Förstärka uppföljningen av hushållens skuldsättningsgrad

Åtgärder

Skrivning 1	<p>ÅTGÄRDENS TYP: Har genomförts (15/02/2022 15:52 PM)</p> <p>Lagstiftningen om konsumtionskrediter har stramats åt och ett räntetak (20 %) för konsumtionskrediter trädde i kraft i september 2019. Under covid-19-pandemin sänktes kredittaket för vissa konsumtionskrediter tillfälligt till 10 procent. Den temporära lagen gällde 1.7.2020–30.9.2021.</p>
Skrivning 2	<p>ÅTGÄRDENS TYP: Har genomförts (11/12/2020 16:26 PM)</p> <p>Lagstiftningen om konsumtionskrediter har stramats åt och ett räntetak (20 %) för konsumtionskrediter trädde i kraft i september 2019. Reformen begränsade också rätten att ta ut andra utgifter som anknyter till lånet av konsumenter. Under covid-19-pandemin var räntetaket för vissa konsumtionskrediter (ej till exempel för kreditkort) tillfälligt sänkt till 10 procent. En tillfällig lagstiftning av detta slag gäller 1.7.–31.12.2020, men den ges en fortsättning fram till slutet av september 2021.</p>
Skrivning 3	<p>ÅTGÄRDENS TYP: Har godkänts (15/02/2022 15:52 PM)</p> <p>I sitt makrostabilitetspolitiska meddelande 17.12.2021 rekommenderade Finansinspektionen att långgivare iakttar återhållsamhet vid beviljandet av lån som är stora i förhållande till låntagarens inkomster och har långa återbetalningstider.</p>
Skrivning 4	<p>ÅTGÄRDENS TYP: Har godkänts (15/02/2022 15:53 PM)</p> <p>I slutet av januari 2022 offentliggjorde finansministeriet ett offentligt samråd om en lagproposition i syfte att begränsa skuldsättningen av hushållen. I propositionen föreslås en maximal löptid om 30 år för nya bo- och bostadsaktiebolagslån. I fråga om de senare föreslås dessutom en gräns om 60 procent vid finansiering av nybyggnation och begränsningar av återbetalningen av lånet under de första fem åren efter att byggarbetet slutförts. Kreditinstitut som utfärdar konsumtionskrediter är också skyldiga att genomföra bedömning av kreditrisken i sin kundverksamhet, och övervakningen av dessa institut överförs till Finansinspektionen. Den nya lagen väntas träda i kraft 1.7.2023.</p>

Kommentarer

Lägesöversikt

REKOMMENDATION 4 UNDERAVSNITT 2: och grundar ett kreditupplysningsregister..**Åtgärder**

Skrivning 1 ÅTGÄRDENS TYP: Har genomförts (17/12/2020 14:20 PM)
En styrgrupp och arbetsgrupper för bildandet av ett positivt kreditupplysningsregister grundades i mars 2020.

Skrivning 2 ÅTGÄRDENS TYP: Har offentliggjorts (03/03/2022 11:43 AM)
Utkastet till regeringens proposition behandlades i offentligt samråd ända fram till 10.5.2021. Propositionen gavs till riksdagen i februari 2022 (https://www.eduskunta.fi/SV/vaski/HallituksenEsitys/Sidor/RP_22+2022.aspx). Arbetet för att grunda registret är på gång.

Kommentarer**Lägesöversikt**

Skrivning 1 Avsikten är att kreditupplysningsregistret införs våren 2024. Enligt planen registreras krediter som en fysisk person tar för användning i näringsverksamhet från och med våren 2026.

2 Genomförandet av planen för återhämtning och resiliens (Fenix)¹²

Rekommendation och underavsnitt	Berörd åtgärd (reform eller investering)	Delmål/mål	Färdigdatum	Status
CSR.2019.1, underavsnitt 2	Förberedelser för social- och hälsovårdsreformen till stöd för genomförandet av vårdgarantin	Ikraftträdande av den inledande rättsliga ramen om inrättande av välfärdsområden och reform av social- och hälsovården och räddningsväsendet	2021, Q3	Avslutat
CSR.2019.1, underavsnitt 2	Förberedelser för social- och hälsovårdsreformen till stöd för genomförandet av vårdgarantin	Ikraftträdande av den ytterligare rättsliga ramen som slutför inrättandet av välfärdsområden och reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet	2023, Q1	Ej avslutat
CSR.2019.2, underavsnitt 1	Utveckling av arbetsförmåga, produktivitet och välbefinnande i arbetet	Ikraftträdande av lagen om en ny statsägd företagsbaserad aktör på övergångsarbetsmarknaden	2022, Q2	I tid
CSR.2019.2, underavsnitt 1	Den nordiska modellen för arbetsförmedlingar	Ikraftträdande av lagen om offentlig arbetskraft- och företagservice som reglerar den nordiska arbetsförmedlingsmodellen för arbetsökande	2022, Q2	I tid
CSR.2019.2, underavsnitt 2	Digitaliseringsprogram för kontinuerligt lärande	Färdigställande av it-arkitekturen för digitala tjänster för kontinuerligt lärande	2021, Q4	I tid
CSR.2019.2, underavsnitt 2	Förbättra utbildningsnivån genom att öka antalet studieplatser inom den högre utbildningen	Ökad antagning av studerande till högre lärosäten	2022, Q4	Ej avslutat
CSR.2019.2, underavsnitt 2	Reform av det kontinuerliga lärandet	Ikraftträdande av lagen om ett servicecenter för kontinuerligt lärande och sysselsättning	2021, Q4	Avslutat
CSR.2019.2, underavsnitt 2	Reform av det kontinuerliga lärandet	Offentliggörande av första ansökningsomgången för att tillhandahålla utbildning för att stärka digitala och gröna färdigheter	2022, Q2	I tid
CSR.2019.2, underavsnitt 3	Utveckling av arbetsförmåga, produktivitet och välbefinnande i arbetet	Ikraftträdande av lagen om en ny statsägd företagsbaserad aktör på övergångsarbetsmarknaden	2022, Q2	I tid

¹² Tabellen uppdateras två gånger om året (november och april) i kommissionens Fenix-informationssystem. Nästa uppdatering är den 30 april 2022.

Rekommendation och underavsnitt	Berörd åtgärd (reform eller investering)	Delmål/mål	Färdigdatum	Status
CSR.2019.2, underavsnitt 3	Den nordiska modellen för arbetsförmedlingar	Ikraftträdande av lagen om offentlig arbetskraft- och företagservice som reglerar den nordiska arbetsförmedlingsmodellen för arbetssökande	2022, Q2	I tid
CSR.2019.3, underavsnitt 1	Investeringar i ny energiteknik	Offentliggörande av första ansökningsomgången för investeringar i ny energiteknik	2021, Q4	I tid
CSR.2019.3, underavsnitt 1	Påskynda nyckelteknik (mikroelektronik, 6G, artificiell Ejlligens och kvantdatorer)	Mikroelektronikprojekt beviljas stöd	2022, Q4	Ej avslutat
CSR.2019.3, underavsnitt 1	Påskynda nyckelteknik (mikroelektronik, 6G, artificiell Ejlligens och kvantdatorer)	Projekt för utveckling av 6G, AI och kvantdatorer beviljas stöd	2022, Q4	Ej avslutat
CSR.2019.3, underavsnitt 1	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – ledande företag	Utllysning av en ansökningsomgång för projekt hos ledande företag	2022, Q2	Avslutat
CSR.2019.3, underavsnitt 1	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – påskyndande av nyckelsektorer och stärkande av kompetensen (Finlands Akademi)	Finlands Akademi offentliggör en första ansökningsomgång för forskningsprojekt som syftar till att höja kompetensen inom nyckelsektorer	2021, Q4	Avslutat
CSR.2019.3, underavsnitt 1	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – påskyndande av nyckelsektorer och stärkande av kompetensen (Business Finland)	Business Finland utlyser en ansökningsomgång för FUI-projekt som syftar till att höja kompetensen inom nyckelsektorer	2022, Q2	I tid
CSR.2019.3, underavsnitt 1	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – stöd till innovativa tillväxtföretag	Business Finland utlyser en ansökningsomgång för FUI-projekt som stöder innovativa tillväxtföretag	2022, Q2	Avslutat
CSR.2019.3, underavsnitt 1	Främjande av innovation och forskningsinfrastruktur – lokal forskningsinfrastruktur	Offentliggörande av en ansökningsomgång för förnyelse och utveckling av lokal forskningsinfrastruktur	2022, Q2	I tid

Rekommendation och underavsnitt	Berörd åtgärd (reform eller investering)	Delmål/mål	Färdigdatum	Status
CSR.2019.3, underavsnitt 1	Främjande av innovation och forskningsinfrastruktur – lokal forskningsinfrastruktur	Tilldelning av bidrag för förnyelse och utveckling av lokal forskningsinfrastruktur	2022, Q4	Ej avslutat
CSR.2019.3, underavsnitt 1	Främjande av innovation och forskningsinfrastruktur – nationell forskningsinfrastruktur	Offentliggörande av en ansökningsomgång för förnyelse och utveckling av nationell forskningsinfrastruktur	2021, Q2	Avslutat
CSR.2019.3, underavsnitt 1	Främjande av innovation och forskningsinfrastruktur – nationell forskningsinfrastruktur	Tilldelning av bidrag för förnyelse och utveckling av nationell forskningsinfrastruktur	2022, Q2	I tid
CSR.2019.3, underavsnitt 1	Främjande av innovation och forskningsinfrastruktur – konkurrensutsatt finansiering av innovationsinfrastruktur	Offentliggörande av en ansökningsomgång för utveckling av innovationsinfrastruktur	2022, Q2	I tid
CSR.2019.3, underavsnitt 2	Investeringar i ny energiteknik	Offentliggörande av första ansökningsomgången för investeringar i ny energiteknik	2021, Q4	I tid
CSR.2019.3, underavsnitt 2	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – ledande företag	Utlysning av en ansökningsomgång för projekt hos ledande företag	2022, Q2	Avslutat
CSR.2019.3, underavsnitt 2	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – påskyndande av nyckelsektorer och stärkande av kompetensen (Finlands Akademi)	Finlands Akademi offentliggör en första ansökningsomgång för forskningsprojekt som syftar till att höja kompetensen inom nyckelsektorer	2021, Q4	Avslutat
CSR.2019.3, underavsnitt 2	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – påskyndande av nyckelsektorer och stärkande av kompetensen (Business Finland)	Business Finland utlyser en ansökningsomgång för FUI-projekt som syftar till att höja kompetensen inom nyckelsektorer	2022, Q2	I tid
CSR.2019.3, underavsnitt 2	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – stöd till innovativa tillväxtföretag	Business Finland utlyser en ansökningsomgång för FUI-projekt som stöder innovativa tillväxtföretag	2022, Q2	Avslutat

Rekommendation och underavsnitt	Berörd åtgärd (reform eller investering)	Delmål/mål	Färdigdatum	Status
CSR.2019.3, underavsnitt 2	Investeringar i energiinfrastruktur	Offentliggörande av första ansökningsomgången för investeringar i ny energiteknik	2021, Q4	I tid
CSR.2019.3, underavsnitt 2	Investerings- och reformpaket på Åland	Offentliggörande av första ansökningsomgången för investeringar i förnybar energi på Åland	2022, Q2	I tid
CSR.2019.3, underavsnitt 2	Reform av energibeskattningen för att ta hänsyn till den tekniska utvecklingen	Ikraftträdande av lagen om punktskatt på el och vissa bränslen	2021, Q2	Avslutat
CSR.2019.3, underavsnitt 2	Koldioxidsnål vätgas samt avskiljning och användning av koldioxid	Offentliggörande av den första nationella ansökningsomgången för produktion och användning av vätgas med låga utsläpp samt avskiljning och användning av koldioxid	2021, Q4	I tid
CSR.2019.3, underavsnitt 2	Direkt elektrifiering och minskning av koldioxidutsläpp från industriella processer	Offentliggörande av den första ansökningsomgången för direkt elektrifiering och industriella processer med låga koldioxidutsläpp som syftar till att minska koldioxidutsläppen från industrin	2021, Q4	I tid
CSR.2019.3, underavsnitt 2	Återanvändning och återvinning av viktiga material och industriella sidoströmmar	Offentliggörande av den första ansökningsomgången för investeringsprojekt som främjar återanvändning av avfallsmaterial och sidoströmmar	2021, Q4	Avslutat
CSR.2019.3, underavsnitt 2	Reform av klimatlagen och koldioxidsnål industrialisering	Ikraftträdande av den reviderade klimatlagen	2022, Q2	I tid
CSR.2019.3, underavsnitt 2	Strategiskt främjande av cirkulär ekonomi och reform av avfallslagen	Antagande av statsrådets principbeslut om genomförandet av det strategiska programmet för en cirkulär ekonomi	2021, Q2	Avslutat
CSR.2019.3, underavsnitt 2	Byte av uppvärmningssystem i byggnader från fossil olja till uppvärmningsformer med låga koldioxidutsläpp	Ikraftträdande av statsrådets förordning om fastställande av detaljerna i stödordningen för fristående hus	2021, Q4	Avslutat
CSR.2019.3, underavsnitt 2	Byte av uppvärmningssystem i byggnader från fossil olja till uppvärmningsformer med låga koldioxidutsläpp	Ikraftträdande av statsrådets förordning eller statsbudgetbeslut om fastställande av detaljerna i stödordningen för andra byggnader (inte fristående hus)	2022, Q2	I tid

Rekommendation och underavsnitt	Berörd åtgärd (reform eller investering)	Delmål/mål	Färdigdatum	Status
CSR.2019.3, underavsnitt 2	Program för en byggd miljö med låga koldioxidutsläpp	Offentliggörande av en första ansökningsomgång för stöd till en byggd miljö med låga koldioxidutsläpp	2021, Q4	I tid
CSR.2019.3, underavsnitt 2	Handlingsplan för utfasning av uppvärmning med fossil olja	Offentliggörande av handlingsplanen för utfasning av uppvärmning med fossil olja	2022, Q2	I tid
CSR.2019.3, underavsnitt 2	Offentlig infrastruktur för laddning och tankning av el och gas	Offentliggörande av ansökningsomgången för förbättring av distributionsinfrastruktur för gas-, el- och vätgasfordon	2022, Q2	I tid
CSR.2019.3, underavsnitt 2	Privat infrastruktur för laddning	Ikraftträdande av regeringens beslut om utvidgning av budgeten för stödet till laddningsinfrastruktur i bostadshus och om utvidgning av räckvidden för stödet till privat laddningsinfrastruktur i arbetsplatser	2021, Q4	I tid
CSR.2019.3, underavsnitt 2	Färdplan för fossilfria transporter	Antagande av statsrådets principbeslut LVM/2021/62 om minskning av växthusgasutsläpp från inrikes transporter	2021, Q2	Avslutat
CSR.2019.3, underavsnitt 2	Färdplan för fossilfria transporter	Offentliggörande av regeringens beslut om ytterligare nationella åtgärder för att minska utsläpp från transportsektorn	2022, Q2	Försenat
CSR.2019.3, underavsnitt 2	Skattereform för hållbara transporter	Ikraftträdande av ändringarna av inkomstskattelagen (1205/2020) om beskattning av anställningsförmåner i samband med rörlighet	2021, Q2	Avslutat
CSR.2019.3, underavsnitt 2	Skattereform för hållbara transporter	Ikraftträdande av ändringarna av Inkomstskattelagen (1/2021) om beskattning av tjänstebilar	2022, Q2	I tid
CSR.2019.3, underavsnitt 2	Viktiga program för Ejr nationell tillväxt	Offentliggörande av ansökningsomgångarna inom ramen för viktiga program för internationell tillväxt	2022, Q2	I tid
CSR.2019.3, underavsnitt 3	Transport och markanvändning – projektet Digirata	Testlaboratoriet för modelleringsutrustning för det gemensamma europeiska trafikstyrningssystemet för tåg (ERTMS) är i drift	2022, Q4	Ej avslutat
CSR.2020.1, underavsnitt 1	Förberedelser för social- och hälsovårdsreformen till stöd för genomförandet av vårdgarantin	Ikraftträdande av den inledande rättsliga ramen om inrättande av välfärdsområden och reform av social- och hälsovården och räddningsväsendet	2021, Q3	Avslutat

Rekommendation och underavsnitt	Berörd åtgärd (reform eller investering)	Delmål/mål	Färdigdatum	Status
CSR.2020.1, underavsnitt 1	Förberedelser för social- och hälsovårdsreformen till stöd för genomförandet av vårdgarantin	Ikraftträdande av den ytterligare rättsliga ramen som slutför inrättandet av välfärdsområden och reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet	2023, Q1	Ej avslutat
CSR.2020.1, underavsnitt 1	Stöd till förnyelse av den kulturella och kreativa sektorn	Offentliggörande av två ansökningsomgångar för projekt som stöder förnyelse av den kulturella och kreativa sektorn resp. för utvecklingsstöd och stöd till pilotverksamhet	2021, Q4	Avslutat
CSR.2020.1, underavsnitt 1	Stöd till hållbar och digital tillväxt inom turistsektorn	Offentliggörande av den första ansökningsomgången för FUI-projekt för turistsektorn	2022, Q2	I tid
CSR.2020.1, underavsnitt 2	Förberedelser för social- och hälsovårdsreformen till stöd för genomförandet av vårdgarantin	Ikraftträdande av den inledande rättsliga ramen om inrättande av välfärdsområden och reform av social- och hälsovården och räddningsväsendet	2021, Q3	Avslutat
CSR.2020.1, underavsnitt 2	Förberedelser för social- och hälsovårdsreformen till stöd för genomförandet av vårdgarantin	Ikraftträdande av den ytterligare rättsliga ramen som slutför inrättandet av välfärdsområden och reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet	2023, Q1	Ej avslutat
CSR.2020.1, underavsnitt 2	Förbättra utbildningsnivån genom att öka antalet studieplatser inom den högre utbildningen	Ökad antagning av studerande till högre lärosäten	2022, Q4	Ej avslutat
CSR.2020.1, underavsnitt 3	Förberedelser för social- och hälsovårdsreformen till stöd för genomförandet av vårdgarantin	Ikraftträdande av den inledande rättsliga ramen om inrättande av välfärdsområden och reform av social- och hälsovården och räddningsväsendet	2021, Q3	Avslutat
CSR.2020.1, underavsnitt 3	Förberedelser för social- och hälsovårdsreformen till stöd för genomförandet av vårdgarantin	Ikraftträdande av den ytterligare rättsliga ramen som slutför inrättandet av välfärdsområden och reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet	2023, Q1	Ej avslutat
CSR.2020.2, underavsnitt 1	Utveckling av arbetsförmåga, produktivitet och välbefinnande i arbetet	Ikraftträdande av lagen om en ny statsägd företagsbaserad aktör på övergångsarbetsmarknaden	2022, Q2	I tid
CSR.2020.2, underavsnitt 1	Den nordiska modellen för arbetsförmedlingar	Ikraftträdande av lagen om offentlig arbetskraft- och företagservice som reglerar den nordiska arbetsförmedlingsmodellen för arbetssökande	2022, Q2	I tid

Rekommendation och underavsnitt	Berörd åtgärd (reform eller investering)	Delmål/mål	Färdigdatum	Status
CSR.2020.2, underavsnitt 1	Förbättra utbildningsnivån genom att öka antalet studieplatser inom den högre utbildningen	Ökad antagning av studerande till högre lärosäten	2022, Q4	Ej avslutat
CSR.2020.2, underavsnitt 1	Reform av det kontinuerliga lärandet	Ikraftträdande av lagen om ett servicecenter för kontinuerligt lärande och sysselsättning	2021, Q4	Avslutat
CSR.2020.2, underavsnitt 1	Reform av det kontinuerliga lärandet	Offentliggörande av första ansökningsomgången för att tillhandahålla utbildning för att stärka digitala och gröna färdigheter	2022, Q2	I tid
CSR.2020.2, underavsnitt 1	Effektivisera förfarandet för arbets- och utbildningsbaserad invandring	Ikraftträdande av ändringar av lagen om studerande, forskare och praktikanter (719/2018)	2022, Q2	I tid
CSR.2020.2, underavsnitt 1	Effektivisera förfarandet för arbets- och utbildningsbaserad invandring	Minskning av det genomsnittliga antalet dagar som krävs för att handlägga ansökningar om uppehållstillstånd som ingår i ett snabbspår för specialister och tillväxtföretagare	2022, Q4	Ej avslutat
CSR.2020.2, underavsnitt 2	Utveckling av arbetsförmåga, produktivitet och välbefinnande i arbetet	Ikraftträdande av lagen om en ny statsägd företagsbaserad aktör på övergångsarbetsmarknaden	2022, Q2	I tid
CSR.2020.2, underavsnitt 2	Den nordiska modellen för arbetsförmedlingar	Ikraftträdande av lagen om offentlig arbetskraft- och företagservice som reglerar den nordiska arbetsförmedlingsmodellen för arbetssökande	2022, Q2	I tid
CSR.2020.3, underavsnitt 1	Viktiga program för Ejrnationell tillväxt	Offentliggörande av ansökningsomgångarna inom ramen för viktiga program för internationell tillväxt	2022, Q2	I tid
CSR.2020.3, underavsnitt 1	Stöd till förnyelse av den kulturella och kreativa sektorn	Offentliggörande av två ansökningsomgångar för projekt som stöder förnyelse av den kulturella och kreativa sektorn resp. för utvecklingsstöd och stöd till pilotverksamhet	2021, Q4	Avslutat
CSR.2020.3, underavsnitt 1	Stöd till hållbar och digital tillväxt inom turistsektorn	Offentliggörande av den första ansökningsomgången för FUI-projekt för turistsektorn	2022, Q2	I tid
CSR.2020.3, underavsnitt 1	Program för att påskynda tillväxten för småföretag	Offentliggörande av ansökningsomgången för stöd till företagens internationaliseringsförmåga	2022, Q2	I tid

Rekommendation och underavsnitt	Berörd åtgärd (reform eller investering)	Delmål/mål	Färdigdatum	Status
CSR.2020.3, underavsnitt 4	Investeringar i ny energiteknik	Offentliggörande av första ansökningsomgången för investeringar i ny energiteknik	2021, Q4	I tid
CSR.2020.3, underavsnitt 4	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – ledande företag	Utlysning av en ansökningsomgång för projekt hos ledande företag	2022, Q2	Avslutat
CSR.2020.3, underavsnitt 4	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – påskyndande av nyckelsektorer och stärkande av kompetensen (Finlands Akademi)	Finlands Akademi offentliggör en första ansökningsomgång för forskningsprojekt som syftar till att höja kompetensen inom nyckelsektorer	2021, Q4	Avslutat
CSR.2020.3, underavsnitt 4	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – påskyndande av nyckelsektorer och stärkande av kompetensen (Business Finland)	Business Finland utlyser en ansökningsomgång för FUI-projekt som syftar till att höja kompetensen inom nyckelsektorer	2022, Q2	I tid
CSR.2020.3, underavsnitt 4	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – stöd till innovativa tillväxtföretag	Business Finland utlyser en ansökningsomgång för FUI-projekt som stöder innovativa tillväxtföretag	2022, Q2	Avslutat
CSR.2020.3, underavsnitt 4	Investeringar i energiinfrastruktur	Offentliggörande av första ansökningsomgången för energiinfrastrukturprojekt	2021, Q4	I tid
CSR.2020.3, underavsnitt 4	Investerings- och reformpaket på Åland	Offentliggörande av första ansökningsomgången för investeringar i förnybar energi på Åland	2022, Q2	I tid
CSR.2020.3, underavsnitt 4	Reform av energibeskattningen för att ta hänsyn till den tekniska utvecklingen	Ikraftträdande av lagen om punktskatt på el och vissa bränslen	2021, Q2	Avslutat
CSR.2020.3, underavsnitt 4	Koldioxidsnål vätgas samt avskiljning och användning av koldioxid	Offentliggörande av den första nationella ansökningsomgången för produktion och användning av vätgas med låga utsläpp samt avskiljning och användning av koldioxid	2021, Q4	I tid

Rekommendation och underavsnitt	Berörd åtgärd (reform eller investering)	Delmål/mål	Färdigdatum	Status
CSR.2020.3, underavsnitt 4	Direkt elektrifiering och minskning av koldioxidutsläpp från industriella processer	Offentliggörande av den första ansökningsomgången för direkt elektrifiering och industriella processer med låga koldioxidutsläpp som syftar till att minska koldioxidutsläppen från industrin	2021, Q4	I tid
CSR.2020.3, underavsnitt 4	Reform av klimatlagen och koldioxidsnål industrialisering	Ikraftträdande av den reviderade klimatlagen	2022, Q2	I tid
CSR.2020.3, underavsnitt 4	Byte av uppvärmningssystem i byggnader från fossil olja till uppvärmningsformer med låga koldioxidutsläpp	Ikraftträdande av statsrådets förordning om fastställande av detaljerna i stödordningen för fristående hus	2021, Q4	Avslutat
CSR.2020.3, underavsnitt 4	Byte av uppvärmningssystem i byggnader från fossil olja till uppvärmningsformer med låga koldioxidutsläpp	Ikraftträdande av statsrådets förordning eller statsbudgetbeslut om fastställande av detaljerna i stödordningen för andra byggnader (inte fristående hus)	2022, Q2	I tid
CSR.2020.3, underavsnitt 4	Handlingsplan för utfasning av uppvärmning med fossil olja	Offentliggörande av handlingsplanen för utfasning av uppvärmning med fossil olja	2022, Q2	I tid
CSR.2020.3, underavsnitt 4	Offentlig infrastruktur för laddning och tankning av el och gas	Offentliggörande av ansökningsomgången för förbättring av vätgasfordon distributionsinfrastruktur för gas-, el- och	2022, Q2	I tid
CSR.2020.3,	Privat infrastruktur för laddning	Ikraftträdande av regeringens beslut om utvidgning av budgeten för stödet till laddningsinfrastruktur i bostadshus och om utvidgning av räckvidden för stödet till privat laddningsinfrastruktur i arbetsplatser	2021, Q4	I tid
CSR.2020.3, underavsnitt 4	Färdplan för fossilfria transporter	Antagande av statsrådets principbeslut LVM/2021/62 om minskning av växthusgasutsläpp från inrikes transporter	2021, Q2	Avslutat
CSR.2020.3, underavsnitt 4	Färdplan för fossilfria transporter	Offentliggörande av regeringens beslut om ytterligare nationella åtgärder för att minska utsläpp från transportsektorn	2022, Q2	Försenat
CSR.2020.3, underavsnitt 4	Skattereform för hållbara transporter	Ikraftträdande av ändringarna av inkomstskattelagen (1205/2020) om beskattning av anställningsförmåner i samband med rörlighet	2021, Q2	Avslutat

Rekommendation och underavsnitt	Berörd åtgärd (reform eller investering)	Delmål/mål	Färdigdatum	Status
CSR.2020.3, underavsnitt 4	Skattereform för hållbara transporter	Ikraftträdande av ändringarna av Inkomstskattelagen (1/2021) om beskattning av tjänstebilar	2022, Q2	I tid
CSR.2020.3, underavsnitt 5	Främjande av innovation och forskningsinfrastruktur – lokal forskningsinfrastruktur	Offentliggörande av en ansökningsomgång för förnyelse och utveckling av lokal forskningsinfrastruktur	2022, Q2	I tid
CSR.2020.3, underavsnitt 5	Främjande av innovation och forskningsinfrastruktur – lokal forskningsinfrastruktur	Tilldelning av bidrag för förnyelse och utveckling av lokal forskningsinfrastruktur	2022, Q4	Ej avslutat
CSR.2020.3, underavsnitt 5	Främjande av innovation och forskningsinfrastruktur – nationell forskningsinfrastruktur	Offentliggörande av en ansökningsomgång för förnyelse och utveckling av nationell forskningsinfrastruktur	2021, Q2	Avslutat
CSR.2020.3, underavsnitt 5	Främjande av innovation och forskningsinfrastruktur – nationell forskningsinfrastruktur	Tilldelning av bidrag för förnyelse och utveckling av nationell forskningsinfrastruktur	2022, Q2	I tid
CSR.2020.3, underavsnitt 5	Främjande av innovation och forskningsinfrastruktur – konkurrensutsatt finansiering av innovationsinfrastruktur	Offentliggörande av en ansökningsomgång för utveckling av innovationsinfrastruktur	2022, Q2	I tid
CSR.2020.3,	Investeringar i energiinfrastruktur	Offentliggörande av första ansökningsomgången för energiinfrastrukturprojekt	2021, Q4	I tid
CSR.2020.3, underavsnitt 5	Investerings- och reformpaket på Åland	Offentliggörande av första ansökningsomgången för investeringar i förnybar energi på Åland	2022, Q2	I tid
CSR.2020.3, underavsnitt 5	Offentlig infrastruktur för laddning och tankning av el och gas	Offentliggörande av ansökningsomgången för förbättring av distributionsinfrastruktur för gas-, el- och vätgasfordon	2022, Q2	I tid
CSR.2020.3, underavsnitt 5	Privat infrastruktur för laddning	Ikraftträdande av regeringens beslut om utvidgning av budgeten för stödet till laddningsinfrastruktur i bostadshus och om utvidgning av räckvidden för stödet till privat laddningsinfrastruktur i arbetsplatser	2021, Q4	I tid
CSR.2020.3, underavsnitt 5	Transport och markanvändning – projektet Digirata	Testlaboratoriet för modelleringsutrustning för det gemensamma europeiska trafikstyrningssystemet för tåg (ERTMS) är i drift	2022, Q4	Ej avslutat

Rekommendation och underavsnitt	Berörd åtgärd (reform eller investering)	Delmål/mål	Färdigdatum	Status
CSR.2020.3, underavsnitt 5	Digital konnektivitet – utveckling av kommunikationsnätens kvalitet och tillgänglighet	Ikraftträdande av ändringarna av lagen om bredbandsstöd	2022, Q4	Ej avslutat
CSR.2020.3, underavsnitt 5	Digital ekonomi – program för realtidsekonomi	Ett minsta livskraftigt ekosystem har skapats och är i drift	2022, Q4	Ej avslutat
CSR.2020.3, underavsnitt 6	Investeringar i ny energiteknik	Offentliggörande av första ansökningsomgången för investeringar i ny energiteknik	2021, Q4	I tid
CSR.2020.3, underavsnitt 6	Påskynda nyckelteknik (mikroelektronik, 6G, artificiell Ejlligen och kvantdatorer)	Mikroelektronikprojekt beviljas stöd	2022, Q4	Ej avslutat
CSR.2020.3, underavsnitt 6	Påskynda nyckelteknik (mikroelektronik, 6G, artificiell Ejlligen och kvantdatorer)	Projekt för utveckling av 6G, AI och kvantdatorer beviljas stöd	2022, Q4	Ej avslutat
CSR.2020.3, underavsnitt 6	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – ledande företag	Utlysning av en ansökningsomgång för projekt hos ledande företag	2022, Q2	Avslutat
CSR.2020.3, underavsnitt 6	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – påskyndande av nyckelsektorer och stärkande av kompetensen (Finlands Akademi)	Finlands Akademi offentliggör en första ansökningsomgång för forskningsprojekt som syftar till att höja kompetensen inom nyckelsektorer	2021, Q4	Avslutat
CSR.2020.3, underavsnitt 6	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – påskyndande av nyckelsektorer och stärkande av kompetensen (Business Finland)	Andel slutförda FUI-projekt inom nyckelsektorer som beviljats av Business Finland	2022, Q2	I tid
CSR.2020.3, underavsnitt 6	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – stöd till innovativa tillväxtföretag	Business Finland utlyser en ansökningsomgång för FUI-projekt som stöder innovativa tillväxtföretag	2022, Q2	Avslutat

Rekommendation och underavsnitt	Berörd åtgärd (reform eller investering)	Delmål/mål	Färdigdatum	Status
CSR.2020.3, underavsnitt 6	Främjande av innovation och forskningsinfrastruktur – lokal forskningsinfrastruktur	Offentliggörande av en ansökningsomgång för förnyelse och utveckling av lokal forskningsinfrastruktur	2022, Q2	I tid
CSR.2020.3, underavsnitt 6	Främjande av innovation och forskningsinfrastruktur – lokal forskningsinfrastruktur	Tilldelning av bidrag för förnyelse och utveckling av lokal forskningsinfrastruktur	2022, Q4	Ej avslutat
CSR.2020.3, underavsnitt 6	Främjande av innovation och forskningsinfrastruktur – nationell forskningsinfrastruktur	Offentliggörande av en ansökningsomgång för förnyelse och utveckling av nationell forskningsinfrastruktur	2021, Q2	Avslutat
CSR.2020.3, underavsnitt 6	Främjande av innovation och forskningsinfrastruktur – nationell forskningsinfrastruktur	Offentliggörande av en ansökningsomgång för förnyelse och utveckling av nationell forskningsinfrastruktur	2022, Q2	I tid
CSR.2020.3, underavsnitt 6	Främjande av innovation och forskningsinfrastruktur – konkurrensutsatt finansiering av innovationsinfrastruktur	Offentliggörande av en ansökningsomgång för utveckling av innovationsinfrastruktur	2022, Q2	I tid

3 Verkställandet av Europeiska pelaren för sociala rättigheter

Pelarens princip	Förteckning över de främsta åtgärderna	Åtgärdernas uppskattade effekt
<p>1. Utbildning och livslångt lärande</p>	<p>1. Den parlamentariska reformen av det kontinuerliga lärandet: Riktlinjerna för den parlamentariska reformen av det kontinuerliga lärandet i enlighet med regeringsprogrammet färdigställdes 17.12.2020. Reformprojektet fortsätter till 31.3.2023. Under åren 2021–2022 kartläggs och påbörjas de åtgärder som verkställandet av riktlinjerna kräver, såsom ändringar i lagstiftningen, finansieringen och verksamhetsmodellerna. I enlighet med Pelare 3 Reform 1 (P3C2R1) Reform av det kontinuerliga lärandet i Finlands program för hållbar tillväxt skapas strukturer och verksamhetsmodeller som målen för riktlinjerna förutsätter och ges fart åt reformens genomförande.</p> <p>2. Utvidgning av läroplikten: I enlighet med regeringsprogrammet höjdes läropliktsåldern till 18 år, och läroplikten utvidgas till det andra stadiet en årsklass i taget från och med år 2021.</p> <p>Varje ung person som avslutar den grundläggande utbildningen ska söka till fortsatt utbildning antingen i den gemensamma ansökan på våren eller i de kontinuerliga ansökningsförfarandena. Läroplikten upphör när den unga fyller 18 år eller när hen avlägger en examen på andra stadiet före detta (studentexamen eller yrkesexamen).</p> <p>Samtidigt med att läroplikten utvidgades, utvidgades också studiernas avgiftsfrihet från den grundläggande utbildningen till andra stadiet. Avgiftsfria för studerandena är bland annat undervisningen och måltiderna, de läromaterial som behövs i undervisningen samt arbetsredskapen, -kläderna och -materialen, studentexamen och skolresor som är längre än sju kilometer.</p> <p>Dessutom förstärktes studiehandledningen och tjänsterna inom elevvården samt grundskolans möjligheter att erbjuda alla tillräckliga färdigheter att klara utbildningen på andra stadiet.</p>	<p>Reformen av det kontinuerliga lärandet stöder arbetslivets, företagens och samhällets tillväxtpotential och förnyelse samt regionernas livskraft. Dessutom förbättras utbildningsutbudet så att det bättre motsvarar behoven i arbetslivet, tillsammans med service-systemets flexibilitet och reaktionsförmåga samt ges stöd till tillgången på kompetent arbetskraft.</p> <p>Genom den utvidgade läroplikten säkerställs att varje ung person som slutför grundskolan avlägger en examen på andra stadiet. Utvidgningen av läroplikten höjer de ungas kompetensnivå, minskar skillnader i lärandet, ökar den likvärdigheten och jämlikheten i fråga om utbildningen, främjar de ungas välbefinnande samt förbättrar sysselsättningsgraden på längre sikt.</p>

3. Utvecklingsprogrammet Utveckling för alla

Utvecklingsprogrammet Utveckling för alla främjar lärande, jämlikhet och välbefinnande och kvaliteten inom småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen stärks. Målen är att minska och förebygga skillnader i lärandet samt att förstärka stödet till undervisningen genom utveckling av lagstiftningen, finansieringssystemen och verksamhetssätten. I programmet har också beviljats statsunderstöd bl.a. för åtgärder som förstärker lärandet och välbefinnandet, inklusionen, jämlikheten, jämställdheten och växelverkan.

4. Åtgärdsprogrammet för att stödja inlärnings- och skolgångsfärdigheterna hos sådana elever inom den grundläggande utbildningen som flyttat till Finland.

Syftet med åtgärdsprogrammet är att stärka språkkunskaperna, studie- och skolgångsfärdigheterna och de grundläggande färdigheterna i synnerhet hos elever med ett främmande språk som modersmål och nyanlända elever samt säkerställa smidiga övergångar till andra stadiet och från förberedande undervisning till allmän undervisning. Programmet genomförs under åren 2022–2026 och riktas särskilt till elever i årskurs 7–9.

5. Programmet Rätt att kunna

Inom utvecklingsprogrammet Rätt att kunna förbättras kvaliteten och jämlikheten inom yrkesutbildningen och man ser till att alla studerande inom yrkesutbildningen får en gedigen yrkeskompetens och goda grundläggande färdigheter för arbetet, livet och det livslånga lärandet. I utvecklingsprogrammet finns fyra omfattande åtgärdshelheter. Undervisnings- och kulturministeriet verkställer utvecklingsprogrammet i samarbete med Utbildningsstyrelsen under åren 2020–2022. För genomförandet av programmet har reserverats finansiering om sammanlagt över 270 miljoner euro. Dessutom inriktas strategifinansiering för att stödja utvecklingsprogrammets mål.

6. Program för kvaliteten på och tillgången till gymnasieutbildning

Programmet för kvaliteten på och tillgången till gymnasieutbildning bygger en grund för en systematisk och långsiktig utveckling av kvaliteten på gymnasieutbildningen. Avsikten är att stödja anordnare av gymnasieutbildning bland annat i verkställandet av den nya gymnasielagen och läroplanen samt i att förbättra kvaliteten på utbildningen. Programmet för kvaliteten på och tillgången till gymnasieutbildning innehåller fem åtgärdshelheter. Genomgående teman är studerandeorientering samt stärkande av samhörigheten, välbefinnandet och säkerheten. För genomförandet av programmet har det reserverats sammanlagt 15 miljoner euro för 2021–2022.

Målet i utvecklingsprogrammet Rätt att kunna är att säkerställa yrkesutbildningens kvalitet och att stöda en kontinuerlig förbättring i enlighet med effektivitetsmålen samt riktlinjerna för yrkesutbildningens kvalitetsstrategi. Programmet har också som mål att minska och förebygga skillnader i lärande och inlärningsresultat som beror på kön, socioekonomisk bakgrund, bostadsort eller stödbehov, och på så sätt främja jämlikhet och likvärdighet inom yrkesutbildningen. Vidare främjar utvecklingsprogrammet studerandenas välbefinnande och delaktighet.

Program för kvaliteten på och tillgången till gymnasieutbildning främjar gymnasieelevernas välbefinnande och stärka jämlikheten, likvärdigheten och tillgängligheten i fråga om utbildningen. Dessutom höjer den kompetensnivån och förbättrar kvaliteten på kompetensen samt minskar skillnaderna i inläring. Programmet stödjer utbildningsanordnarna i kvalitetsledningen av gymnasieutbildningen och verkställandet av gymnasielagen och läroplanerna.

Pelarens princip

Förteckning över de främsta åtgärderna

Åtgärdernas uppskattade effekt

2. Jämställdhet

1. Regeringens jämställdhetsprogram

Regeringens jämställdhetsprogram 2020–2023 samlar regeringens åtgärder för att främja jämställdhet. Det tväradministrativa programmet verkställs i alla ministerier. Mål som stödjer kvinnors karriärutveckling har ställts för både börsbolag och statsägda bolag. Målet är att könen är jämlikt representerade i bolagens styrelser. Regeringen betonar vikten av bedömning av könskonsekvenser. Bedömning av könskonsekvenser har gjorts bl.a. gällande åtgärderna i energi- och klimatstrategin.

2. Under beredning är en proposition till ändring av jämställdhetslagen som bygger på regeringsprogrammets skrivning om lönetransparens, som förhindrar lönediskriminering utifrån kön genom att öka lönetransparensen. Målet är att propositionen behandlas i riksdagen hösten 2022 och att lagen träder i kraft under första halvåret 2023. Lagförslaget är en del av helheten av likalönsåtgärder.

3. Likalönsprogrammet och regeringens projekt som främjar lönejämställdhet:

Lönejämställdheten förstärks genom ett likalönsprogram som beretts i en trepartsarbetsgrupp samt genom regeringens projekt. Likalönsprogrammet sammanställer de åtgärder som regeringen och arbetsmarknadens centralorganisationer enats för att främja lönejämställdhet 2020–2023. De gäller bland annat löne- och avtalspolitiken, lönesystemen och sammanpassningen av arbetet och familjen. Som en del av programmet genomförs ett omfattande projekt för att nedmontera segregeringen enligt kön i arbetslivet. Dessutom genomförs en undersökning som studerar karriärernas och yrkessegregeringens inverkan på löneskillnaden mellan könen.

Som regeringens egna projekt åren 2021–2023 genomförs en bedömning av kollektivavtalens könskonsekvenser och projektet Likvärdigt arbete. I undersökningen Bedömning av könskonsekvenserna utreds kollektivavtalens inverkan på genomförandet av lönejämställdhet och utvecklas rekommendationer för bedömning av könskonsekvenser. Projektet Likvärdigt arbete undersöker kriterierna för bedömning av arbetsuppgifters kravnivå och främjar lika lön i arbetsuppgifter som är lika krävande.

4. Finlands program för hållbar tillväxt Pelare 3 Investering 1 (P3C111): Sysselsättningsgraden och kunskapsnivån höjs för att påskynda hållbar tillväxt

3. Projekten för främjandet av lika lön ger nya redskap för främjandet av lönejämställdheten. De bidrar på längre sikt till att löneskillnaden minskar. En utomstående utvärderare kommer att utarbeta en rapport om genomslaget av programmet och projekten för lika lön. Den kommer att utges år 2023.

4. Åtgärderna för att höja sysselsättningsgraden och kunskapsnivån i syfte att påskynda hållbar tillväxt har effekter som främjar jämställdheten mellan könen. Enligt bestämmelserna ska genomförandet av likvärdighet och jämställdheten mellan män och kvinnor på arbetsmarknaden aktivt främjas då offentliga arbetskraftstjänster tillhandahålls.

Pelarens princip

Förteckning över de främsta åtgärderna

Åtgärdernas uppskattade effekt

5. Finlands program för hållbar tillväxt underkomponent för Investering (P3C111): Programmet för arbetsförmåga och utvecklingsprojektet IPS – Sijoita ja valmenna! (Placera och träna!) utvidgas

6. Finlands program för hållbar tillväxt underkomponent för Investering (P3C111): Psykisk hälsa och arbetsförmåga som en förutsättning för sysselsättning och produktivitet.

5. Målet med komponenten **Programmet för arbetsförmåga och utvecklingsprojektet IPS – Sijoita ja valmenna! (Placera och träna!)** utvidgas är att genom olika åtgärder påverka arbetsmarknadssituationen för personer i utsatt ställning på arbetsmarknaden, särskilt för partiellt arbetsföra arbetslösa, handikappade och personer som insjuknat i mentala störningar. Effekten är att tjänsterna som stödjer arbetsförmågan och sysselsättningen utvecklas, deras kvalitet höjs och de blir bättre tillgängliga och åtkomliga. Vid uppföljnings- och utvärderingsundersökning kommer uppmärksamhet att fästas vid åtgärdernas köns- och likvärdighetskonsekvenser.

6. Komponentens **Psykisk hälsa och arbetsförmåga som en förutsättning för sysselsättning och produktivitet** har effekter på främjandet av jämställdheten mellan könen, eftersom möjligheterna att få stöd för den mentala hälsan och mångsidigt föregripande stöd på arbetsplatsen, som utvecklas genom komponenten, kan bidra till att minska den psykiska belastning som kvinnor upplever, jämna ut skillnaden i arbetshälsan mellan kvinnor och män och stödja kvinnors ork i arbetslivet. När kunskaper om mental hälsa på arbetsplatserna blir bättre, har detta också positiva effekter för möjligheterna för medarbetare som haft mentala problem att fortsätta på jobbet. Tre av fem personer som övergått till invalidpension av orsaker som anknyter till den psykiska hälsan var kvinnor. Ökningen av sjukdagpenning på grund av störningar i den mentala hälsan har varit särskilt stor hos unga och hos kvinnor i tidig medelålder. Åtgärder som stödjer den mentala hälsan på arbetsplatserna och i företagshälsovårdssamarbetet kan jämna ut ojämlikheten mellan könen och minska avgången genom invalidpension och sjukfrånvaron till denna del särskilt bland kvinnor. Även upplevelser av psykosocial belastning är vanligare bland kvinnor än bland män. Brådska och psykisk belastning på jobbet som medför olägenheter har blivit vanligare under de senaste åren särskilt bland förvärvsarbetsande kvinnor.

Pelarens princip	Förteckning över de främsta åtgärderna	Åtgärdernas uppskattade effekt
	<p>7. Finlands program för hållbar tillväxt Pelare 4 Reform 1 (P4C1R1) Bättre tillgång till social- och hälsovårdstjänster och ökad kostnadseffektivitet samt investeringar som ingår i detta (P4C1I1- P4C1I4).</p>	<p>7. Pelare 4 Bättre tillgång till social- och hälsovårdstjänster och ökad kostnadseffektivitet har konsekvenser för jämställdheten mellan könen. tillgodoser behoven att främja jämställdheten mellan könen särskilt hos de mest utsatta grupperna. I Finland tar sig ojämställdhet mellan könen bland annat i den förväntade livslängden, som är kortare hos män som tillhör en lägre socioekonomisk grupp. Det är således möjligt att främja jämställdheten mellan könen genom att förstärka tillgången till tjänster, effektivisera förebyggande åtgärder och förbättra åtgärdernas inriktning kunskapsbaserat.</p>
<p>3. Lika möjligheter</p>	<p>1. Det nationella åtgärdsprogrammet för FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (för mer ingående information se punkt 17)</p> <p>2. Nationella rompolitiska programmet (ROMPO3, för perioden 2023–2030) 'National Roma Strategy' (beredning av programmet 2022)</p> <p>3. Finlands program för hållbar tillväxt Pelare 3 Investering 1 (P3C1I1): Sysselsättningsgraden och kunskapsnivån höjs för att påskynda hållbar tillväxt, innehållande komponenterna: - Programmet för arbetsförmåga och utvecklingsprojektet IPS – Sijoita ja valmenna! (Placera och träna!) utvidgas - Psykisk hälsa och arbetsförmåga som en förutsättning för sysselsättning och produktivitet</p> <p>4. Finlands program för hållbar tillväxt Pelare 4 Bättre tillgång till social- och hälsovårdstjänster och ökad kostnadseffektivitet samt reformerna som lyder under den (P4C1R1) samt investeringar (P4C1I1–P4C1I4)</p>	<p>1. Åtgärder för att främja likabehandlingen av personer med funktionsnedsättning har definierats</p> <p>2. Den romska befolkningens likvärdighet, delaktighet och deltagande ökar och förbättras på alla nivåer i samhället och för alla åldersgrupper.</p> <p>3. I Pelare 3 komponent 1 förstärks sysselsättningen, förbättras matchningen på arbetsmarknaden, förlängs arbetskarriärerna och förbättras konkurrenskraften. För att öka sysselsättningen är målet att få tillgång till hela arbetskraftspotentialen, med unga och partiellt arbetsföra som särskilda grupper, och åtgärder riktas till grupper inom vilka coronapandemins effekter försvårar sysselsättningen i betydande grad. Åtgärderna stödjer genomförandet av den uppdaterade Europeiska pelaren för sociala rättigheter, bland annat genom att främja lika möjligheter, aktivt stödja sysselsättningen och inkludera personer med funktionsnedsättning samt genom att främja sysselsättningen av unga.</p> <p>4. De reformer och investeringar som presenteras i Pelare 4 ökar den sociala hållbarheten genom att öka tillgången till tjänster inom social- och hälsovården i alla befolkningsgrupper samt genom att förebygga utslagning på lång sikt. Åtgärderna inom Pelare 4 stödjer genomförandet av strukturreformen inom social- och hälsovården. De åtgärder som vidtas främjar genomförandet av de mål i regeringsprogrammet som anknyter till strukturreformen; att trygga jämlika och högklassiga tjänster inom socialvården, hälsovården och räddningstjänsten för alla som bor i Finland, förbättra dessa tjänsters tillgång och tillgänglighet samt att minska välfärds- och hälsoskillnaderna</p>

Pelarens princip

Förteckning över de främsta åtgärderna

Åtgärdernas uppskattade effekt

4. Aktiva arbetsmarknadsåtgärder

1. Sysselsättningsstödet blir en del av framtidens social- och hälso-central
2. Bruket av metoder för stödd sysselsättning utökas som hjälp för dem som är svårast att sysselsätta.
3. Yrkespersonernas och experternas kompetens om arbetsförmåga förstärks. (samordnarna för arbetsförmåga)
4. En utvärderingsundersökning har inletts om effekterna av de interventioner som gjorts i projekten och om samordningen av tjänster och förmåner.
5. Sysselsättningen av partiellt arbetsföra arbetslösa personer främjas genom att öka användningen av sysselsättningskriterier inom offentliga upphandlingar
6. År 2021 grundades ett kompetenscentrum för samhälleliga företag i syfte att stödja uppkomsten av affärsverksamhet där man genom affärsverksamhet strävar efter att nå ett samhälleligt eller ekologiskt viktigt mål. (inkl. sysselsättning av partiellt arbetsföra personer)
7. Åtgärder pågår för att grunda ett statligt bolag med en särskild uppgift som sysselsätter sådana partiellt arbetsföra personer som i annat fall blir utanför arbetslivet. Lagpropositionen om Jobbkanalen Ab fastställdes den 1 april 2022. Lagen träder i kraft den 1 juli 2022..
8. Finlands program för hållbar tillväxt Pelare 3 Investering 1 (P3C111): Sysselsättningsgraden och kunskapsnivån höjs för att påskynda hållbar tillväxt, innehållande komponenten:
 - Programmet för arbetsförmåga och utvecklingsprojektet IPS – Sijoita ja valmennat! (Placera och träna!) utvidgas
 - Psykisk hälsa och arbetsförmåga som en förutsättning för sysselsättning och produktivitet
9. Finlands program för hållbar tillväxt Pelare 3 Reform 2 (P3C1R2): Tilläggsdagarna med arbetslöshetsdagpenning avlägsnas

I åtgärderna inom programmet för arbetsförmåga flyttas tyngdpunkten från att undersöka arbetsförmågan till att förstärka den existerande arbets- och funktionsförmågan och att främja sysselsättningen.

När åtgärderna främjar sysselsättningen av partiellt arbetsföra personer och deras ork i arbetet genom att erbjuda dem ändamålsenliga tjänster som stödjer arbetsförmågan. Nya åtgärder söks med hjälp av försöksprojektet i syfte att kunna införa effektiva tjänster och verksamhetsmodeller. Effekten är att förmåga fås att identifiera behovet av stöd för arbetsförmågan hos partiellt arbetsföra personer, att erbjuda dem individuella tjänster som stödjer arbetsförmågan och främjar sysselsättningen vid rätt tidpunkt, att experternas kunnande och resursallokering har förbättrats i syfte att förbättra tjänsterna för partiellt arbetsföra personer.

Målet med programmet för arbetsförmåga är att genom olika åtgärder påverka arbetsmarknadssituationen för personer i en utsatt ställning på arbetsmarknaden, särskilt för partiellt arbetsföra arbetslösa, handikappade och personer som insjuknat i mentala störningar. Effekten är att tjänsterna som stödjer arbetsförmågan och sysselsättningen utvecklas, deras kvalitet höjs och de blir bättre tillgängliga och åtkomliga. Jämlikheten visar sig som bättre jämlikhet på arbetsmarknaden. Inom tjänsterna som stödjer arbetsförmågan och sysselsättningen handlar jämlikhet också om bättre regional jämlikhet i fråga om servicebudet. Vid uppföljnings- och utvärderingsundersökning kommer uppmärksamhet att fästas vid åtgärdernas köns- och likvärdighetskonsekvenser.

Åtgärderna för att höja sysselsättningsgraden och kunskapsnivån i syfte att påskynda hållbar tillväxt som ingår i Pelare 3 har effekter som främjar jämställdheten mellan könen. Målet med höjningen av åldersgränsen för tilläggsdagar och slutligen avvecklandet av tilläggsdagarna är att göra arbetskarriärerna längre samt att minska arbetslösheten och öka sysselsättningen genom detta. Enligt finansministeriets uppskattning förstärker slopandet av tilläggsdagarna för arbetslöshetsskyddet sysselsättningen med cirka 7 900 sysselsatta

Pelarens princip

Förteckning över de främsta åtgärderna

Åtgärdernas uppskattade effekt

10. Helheten av arbetslivsprogram i regeringsprogrammen med målet att främja sysselsättningen och förstärka arbetsförmågan, arbetshälsan, produktiviteten och den mentala hälsan i arbetslivet

- ARBETE2030
- Programmet för arbetsförmåga
- Forsknings- och utvecklingsprogram för arbete, hälsa och arbetsförmåga
- Åtgärdsprogrammet för god psykisk hälsa i arbetslivet

I mars 2021 inleddes ett kommunförsök för sysselsättning. Målet med programmet är att effektivisera det regionala samarbetet mellan olika myndigheter inom hanteringen av sysselsättningen.

10. ARBETE2030 främjar arbetshälsan, arbetslivsinnovationer och produktivitet på arbetsplatserna samt påverkar branschernas attraktivitet och matchningen.

- Konzeptutveckling, distribution och etablering av bästa praxis från bransch- och regionprojekt (NTM-centralerna)
- Ledarskapsnätverkets verksamhet
- Effektbedömning

Forsknings- och utvecklingsprogrammet för arbete, hälsa och arbetsförmåga främjar forskningen och kunskapsbasen i området för att stödja beslutsfattandet

- Dialoger mellan forskningsinformation och experter
- Sammanställande av forskningsinformation, nätverksbygge
- Projektarbetet för hybridarbete, distansarbete och närarbete HELP (Arbetshälsoinstitutet) samlar ihop aktuell forskningsinformation.

Åtgärdsprogrammet för god psykisk hälsa i arbetslivet – minskning av sjukfrånvaron och invalidpensioner till följd av orsaker som anknyter till psykisk hälsa

- Verksamhetsmodellen för stöd till den psykiska hälsan införs i företagshälsovårdssamarbetet. Pilotprojekt pågår.
- Verktygslåda: Har till dags dato använts 60 000 gånger. Distributionen av verktygslådan pågår. Verktygslådan utvecklas utifrån responsen.
- Effektbedömning
- Kommunikationsprojekt

Cirka 230 000 kunder hos TE-byråerna överfördes på kommunernas ansvar och cirka en tredjedel av TE-byråernas personal övergick till kommunernas tjänst (över 1 100 årsverken).

Pelarens princip**Förteckning över de främsta åtgärderna****Åtgärdernas uppskattade effekt**

Under år 2022 förnyas arbetskraftstjänster i enlighet med den s.k. nordiska modellen för arbetskraftsservice. Kontakterna med arbetsökande intensifieras genom ökade intervjuer och jobbsökningssamtal. De arbetssökande blir skyldiga att söka 0–4 arbetstillfällen per månad under beaktande av deras personliga situation. Sanktionerna lindras till exempel genom att införa ett anmärkningsförfarande innan tidsbestämd indragning av arbetslöshetsförmånen.

Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning (Jotpa) inledde sin verksamhet mot slutet av år 2021. Servicecentret främjar utvecklingen av kompetensen hos befolkningen i arbetsför ålder och tillgången på kompetent arbetskraft. Lagen om servicecentralen trädde i kraft 1.9.2021.

Våren 2021 beslutade regeringen att fortsätta beredningen av överföringen av TE-tjänsterna till kommunerna. Enligt planerna överförs tjänsterna i sin helhet till kommunerna år 2024. För att säkerställa en smidig övergång stadgas om en fortsättning på kommunförskott fram till dess att TE-tjänsterna övergår till kommunerna. Avsikten är att regeringen lämnar en proposition om överföringen av TE-tjänsterna till riksdagen i september 2022.

Andra utvecklingsprojekt som anknyter till arbetskraftstjänsterna är reformen av lönesubventionen, inledandet av ett rekryteringsförsök, höjning av sysselsättningsgraden för personer över 55 år och utveckling av lagstiftningen om sektorsövergripande tjänster. Målet är att försöket med rekryteringsstöd börjar i mars 2022 och de övriga åtgärderna börjar år 2023.

TE-byråerna har beviljats tilläggsresurser om 70 miljoner euro för år 2022 till införandet av den nordiska modellen för arbetskraftsservice.

Den nordiska modellen för arbetskraftsservice uppskattas öka sysselsättningen med cirka 10 000 sysselsatta.

Sysselsättningseffekterna beräknas nå full effekt från och mer år 2025.

För utvecklingsprojekt för kontinuerligt lärande och för utveckling av kompetensen hos befolkningen i arbetsför ålder har erhållits betydande tilläggsresurser. För centralens bestående driftskostnader har reserverats ett årligt anslag om cirka en miljon euro. För finansieringen av utbildningarna och kompetenstjänsterna och för betalning av andra utgifter i enlighet med uppgifterna har servicecentret tillgång till sammanlagt 115,5 miljoner åren 2021–2026, av vilket 35,5 miljoner euro finansieras från Europeiska unionens återhämtningsinstrument (P3C2).

5. Trygg och anpassningsbar anställning

Pelarens princip	Förteckning över de främsta åtgärderna	Åtgärdernas uppskattade effekt
6. Lön		I Finland omfattas lönerna i hög grad av arbetsmarknadsorganisationernas autonomi, som dock begränsas bland annat av lagstiftningen om jämlikhet och jämställdhet. Arbetskyddsmyndigheterna och fackförbunden hjälper arbetstagare att få den lön som tillkommer dem enligt kollektivavtalen. Regeringen har strävat efter att säkerställa att även invandrare får behöriga löner.
7. Information om anställningsvillkor och skydd vid uppsägning		Arbetskyddsmyndigheten övervakar att arbetslagstiftningen efterlevs. För närvarande implementeras direktivet om öppna och transparenta arbetsvillkor som förbättrar arbetstagarnas rätt att få information om anställningens villkor.
8. Dialog mellan arbetsmarknadens parter och arbetstagarnas inflytande		Dialogen med arbetsmarknadsorganisationerna är ett centralt och etablerat sätt att förnya särskilt arbets- och sociallagstiftningen. Lagen om samarbete har reformerats och hörandet av och informationen till personalen har effektiviserats genom införandet av principen om fortlöpande samråd.
9. Balans mellan arbete och privatliv	1. Ändringarna i lagen om föräldraledigheter har antagits och lagarna träder i kraft 1.8.2022. Efter reformen är det möjligt att använda föräldraledighetspenningar mer flexibelt än i dag i syfte att sammanpassa arbetet och barnvården. Målet med reformen är att föräldraledigheterna fördelas jämnare mellan de båda föräldrarna än i dag. I fortsättningen har båda föräldrarna rätt till lika långa föräldraledighetsperioder.	1. Det är svårt att numeriskt uppskatta i vilken omfattning föräldrarna verkligen kommer att använda sig av flexibiliteten i fråga om dagpenningen.
10. Hälsosam, säker och välanpassad arbetsmiljö samt dataskydd	SHM:s Policy för arbetsmiljö och välbefinnande i arbetet till år 2030. Säkra och sunda arbetsförhållanden samt arbetsförmåga för alla - Policyn preciserar social- och hälsovårdsministeriets strategi och styr verksamheten inom ministeriet och dess förvaltningsområde, för att arbetet på alla arbetsplatser ska vara sunt och tryggt, oberoende av arbetets form. Policyn har tre fokusområden: <ul style="list-style-type: none"> • Framtida utmaningar för arbetarskyddet och säkerheten och välbefinnandet i arbetet • Trygga och sunda arbetsförhållanden • Främjande av funktions- och arbetsförmåga samt anställbarhet 	För åren 2022–2023 har utarbetats en genomförandeplan som konkretiserar de åtgärder med vars hjälp social- och hälsovårdsministeriet och dess samarbetspartner tillsammans främjar uppnåendet av fokusområdenas mål. En bred grupp av arbetslivspåverkare, från ministerier till arbetsmarknadsorganisationer, forsknings- och utvecklingsorganisationer samt andra arbetslivsaktörer, har deltagit i utarbetandet av genomförandeplanen.

Pelarens princip	Förteckning över de främsta åtgärderna	Åtgärdernas uppskattade effekt
<p>11. Barnomsorg och stöd för barn</p>	<p>I början av augusti 2020 trädde i kraft lagen om ändring av lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn som avvecklade begränsningen på subjektiv rätt till småbarnspedagogik.</p> <p>Grupstorleken för barn över tre år på daghemmen minskade genom att personaldimensioneringen för barn som har fyllt tre år återställdes på daghem till 1:7. Ändringen trädde i kraft den 1 augusti 2020.</p> <p>Ändringen av lagen om klientavgifter inom småbarnspedagogiken trädde i kraft den 1 augusti 2021. Kundavgifterna för småbarnspedagogik sänktes så att vårdnadshavarnas inkomstgränser höjdes med 31 procent. Dessutom sänktes avgifter som tas ut för syskon så att den avgift som tas ut för det andra barnet är 40 procent av den kalkylerade avgiften för småbarnspedagogik på heltid för det yngsta barnet, då det tidigare var 50 procent.</p> <p>Lagen om småbarnspedagogik förnyades genom att lägga till i lagen bestämmelser om stöd för barnet. Ändringarna träder i kraft den 1 augusti 2022.</p>	<p>Efter lagändringarna har alla barn lika rätt till småbarnspedagogik, och familjens socioekonomiska eller bosättningsort påverkar inte längre omfattningen av barnets rätt till småbarnspedagogik.</p> <p>Ändringen förbättrade personaldimensioneringen på daghem och personalens möjlighet att stödja barnens utveckling och lärande.</p> <p>Tack vare ändringen är det mer lönsamt att ta emot jobb, då småbarnspedagogikavgifterna inte stiger så snabbt till den högsta nivån. Uppskattningsvis 20 000 nya familjer övergick till att omfattas av avgiftsfri småbarnspedagogik.</p> <p>Reformen av lagen om småbarnspedagogik stärker barnens rätt att få det stöd som de behöver i rätt tid och enligt de behov som varje barn har. Reformen stöder förverkligandet av barnets rättssäkerhet och skapar ett starkare kontinuum till förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen.</p> <p>Förbättring av situationen för utsatta barn.</p>
<p>12. Socialt skydd</p>	<p>1. Finland har utarbetat en nationell plan gällande rådets rekommendation om tillgång till socialt skydd för arbetstagare och egenföretagare (2019/C 387/01)</p>	

Pelarens princip	Förteckning över de främsta åtgärderna	Åtgärdernas uppskattade effekt
13. Arbetslöshetsförmåner	1. Finlands program för hållbar tillväxt Pelare 3 Reform 2 (P3C1R2): Tilläggsdagarna med arbetslöshetsdagpenning avlägsnas.	1. Åtgärderna för att höja sysselsättningsgraden och kunskapsnivån i syfte att påskynda hållbar tillväxt som ingår i Pelare 3 har effekter som främjar jämställdheten mellan könen. Målet med höjningen av åldersgränsen för tilläggsdagar och slutligen avvecklandet av tilläggsdagarna är att göra arbetskarriärerna längre samt att minska arbetslösheten och öka sysselsättningen genom detta. Enligt finansministeriets uppskattning förstärker slopandet av tilläggsdagarna för arbetslöshetsskyddet sysselsättningen med cirka 7 900 sysselsatta
14. Minimiinkomst	1. Regeringens proposition gällande ändring av lagen om utkomststöd ges till riksdagen senast hösten 2022 och ändringarna träder i kraft 1.1.2023 2. Reform av den sociala tryggheten senast 2027.	1. Förändringen förbättrar särskilt ställningen för klienter inom socialvården och klienter som är i en utsatt ställning som sökande av utkomststöd när verkställandet av utkomststödet fördelas mellan Folkpensionsanstalten och socialvården på välfärdsområdena. 2. Syftet med reformen av den sociala tryggheten är att system som är tydligare än det nuvarande systemet och fungerar bättre, och som gör det möjligt att samordna arbete och social trygghet i förändrade livssituationer. Centralt är social rättvisa och att utkomsten tryggas då sociala risker förverkligas. Avsikten med reformen är också att minska behovet av långvarigt utkomststöd.
15. Åldersinkomst och ålderspension	Reformen av familjeledigheterna	Reformen av familjeledigheterna neutraliserar effekten av familjeledigheter på intjänandet av pensioner mellan könen, då vårdansvaret för barnen i och med reformen fördelas jämnare mellan föräldrarna.
16. Hälso- och sjukvård	1. Finlands program för hållbar tillväxt Pelare 4 Bättre tillgång till social- och hälsovårdstjänster och ökad kostnadseffektivitet samt reformerna som lyder under den (P4C1R1) samt investeringar (P4C1I1–P4C1I4)	1. De reformer och investeringar som presenteras i Pelare 4 ökar den sociala hållbarheten genom att öka tillgången till tjänster inom social- och hälsovården i alla befolkningsgrupper samt genom att förebygga utslagning på lång sikt. Åtgärderna inom Pelare 4 stödjer genomförandet av strukturen inom social- och hälsovården. De åtgärder som vidtas främjar genomförandet av de mål i regeringsprogrammet som anknyter till strukturen; att trygga jämlika och högklassiga tjänster inom socialvården, hälsovården och räddningstjänsten för alla som bor i Finland, förbättra dessa tjänsters tillgång och tillgänglighet samt att minska välfärds- och hälsoskillnaderna.

Pelarens princip	Förteckning över de främsta åtgärderna	Åtgärdernas uppskattade effekt
	<p>2. I enlighet med statsminister Marins regeringsprogram reformeras lagstiftningen om klientavgifter inom social- och hälsovården bl.a. genom att utvidga tjänsternas avgiftsfrihet och göra avgifterna skäligare. Största delen av lagändringarna trädde i kraft i juni 2021.</p> <p>3. Social- och hälsovårdsministeriet förbereder för närvarande en ändring av hälso- och sjukvårdslagen som stramar åt vårdgarantin inom primärvården i icke-brådskande fall. Om reformen genomförs, ska patienten i fortsättningen få vård inom en vecka (7 dagar) från bedömningen av vårdbehovet.</p> <p>4. Programmet Framtidens social- och hälsocentral</p>	<p>2. Reformerna främjar jämlikhet inom hälsa och tillgången till vård samstämmigt med social- och hälsovårdsreformen.</p> <p>3. Genom den föreslagna reformen tryggas att medborgarna får vård inom primärvården i icke-brådskande situationer snabbare än i dag. Syftet med reformen är att förstärka basservicen inom hälso- och sjukvården och att förbättra tillgången till tjänsterna.</p> <p>4. Ett av de främsta målen med utvecklingsprogrammet är att förbättra den jämlika tillgången till hälso-tjänster.</p>
<p>17. Inkludering av personer med funktionsnedsättning</p>	<p>1. För att främja genomförandet av FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning har utarbetats det nationella handlingsprogrammet "Rätt till delaktighet och likabehandling 2020–2023". Handlingsprogrammet omfattar 110 åtgärder som olika ministerier åtagit sig att genomföra.</p> <p>2. Finlands program för hållbar tillväxt Pelare 3 Investering 1 (P3C111): Sysselsättningsgraden och kunskapsnivån höjs för att påskynda hållbar tillväxt, innehållande komponenten: - Programmet för arbetsförmåga och utvecklingsprojektet IPS – Sijoita ja valmenna! (Placera och träna!) utvidgas.</p>	<p>1. I handlingsprogrammet betonas betydelsen av delaktighet för personer med funktionsnedsättning i omvärlden som är under konstant förändring samt betydelsen av tillgänglighet som en förutsättning för genomförandet av de övriga rättigheterna. Målet med handlingsprogrammet är att öka medvetenheten om rättigheterna för personer med funktionsnedsättning och integreringen av dessa rättigheter i olika förvaltningsområden och mer omfattande i samhället.</p> <p>2. Målet med programmet för arbetsförmåga är att genom olika åtgärder påverka arbetsmarknadssituationen för personer i en utsatt ställning på arbetsmarknaden, särskilt för partiellt arbetslösa, handikappade och personer som insjuknat i mentala störningar. Effekten är att tjänsterna som stödjer arbetsförmågan och sysselsättningen utvecklas, deras kvalitet höjs och de blir bättre tillgängliga och åtkomliga. Jämlikheten visar sig som bättre jämlikhet på arbetsmarknaden. Inom tjänsterna som stödjer arbetsförmågan och sysselsättningen handlar jämlikhet också om bättre regional jämlikhet i fråga om servicebudget. Vid uppföljnings- och utvärderingsundersökning kommer uppmärksamhet att fästas vid åtgärdernas köns- och likvärdighetskonsekvenser.</p>

Pelarens princip

Förteckning över de främsta åtgärderna

Åtgärdernas uppskattade effekt

3. Finlands program för hållbar tillväxt Pelare 4 Reform 1 (P4C1R1) Bättre tillgång till social- och hälsovårdstjänster och ökad kostnadseffektivitet samt investeringar som ingår i detta (P4C1I1- P4C1I4).

3. De reformer och investeringar som presenteras i **Pelare 4** ökar den sociala hållbarheten genom att öka tillgången till tjänster inom social- och hälsovården i alla befolkningsgrupper (inkl. personer i en särskilt utsatt ställning) samt genom att förebygga utslagning på lång sikt. Åtgärderna inom Pelare 4 stödjer genomförandet av strukturreformen inom social- och hälsovården. De åtgärder som vidtas främjar genomförandet av de mål i regeringsprogrammet som anknyter till strukturreformen; att trygga jämlika och högklassiga tjänster inom socialvården, hälsovården och räddningstjänsten för alla som bor i Finland, förbättra dessa tjänsters tillgång och tillgänglighet samt att minska välfärds- och hälsoskillnaderna.

18. Långvarig vård och omsorg

Ändringar av äldreomsorgslagen 2020–2023:

Personaldimensionering i långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg och långvarig institutionsvård:

- Från och med 1.10.2020 0,5 arbetstagare per klient.
- Från och med 1.1.2021 0,55 arbetstagare per klient.
- Från och med 1.1.2022 0,6 arbetstagare per klient.
- Från och med 1.4.2023 0,7 arbetstagare per klient.
- Införande av bedömningssystemet RAI senast 1.4.2023

Genom den ändring av äldreomsorgslagen som för närvarande behandlas i riksdagen föreslås följande:

- Hemvård med hemsjukvård beroende på kundens behov och separata stödtjänster samt den nya trygghetservice som föreslås.
- Hemvård ska ordnas enligt de äldres behov under alla tider på dygnet, också på natten.
- Användning av teknik i genomförandet av hemvården.
- Säkerställande av tillräcklig hemvård genom noggrann planering och uppföljning av personalresurser även genom egenkontroll.
- Mångsidiga och flexibla boendelösningar främjas.
- Gemenskapsboende ska ersätta det nuvarande så kallat vanliga serviceboendet. Målet är att service kan fås i samma bostad när servicebehoven förändras.
- Långvarig institutionsvård för äldre personer avvecklas före utgången av 2027

Det är fråga om en lagstadgad minimidimensionering av personal i syfte att trygga äldre personers grundlagsenliga rätt till oundgänglig omsorg och tillräckliga social- och hälsovårdstjänster.

Genom det förslag till ändring av äldreomsorgslagen som för närvarande behandlas i riksdagen förbättras tillgången till service som ges i hemmet och deras kvalitet samt främjas tillräckliga personalresurser i hemvården. Man förnyar den helhet av bestämmelser som gäller service som ges i hemmet samt boendeservice. I äldreomsorgslagen läggstill informativa bestämmelser som främjar mångsidigt boende för äldre personer.

Pelarens princip	Förteckning över de främsta åtgärderna	Åtgärdernas uppskattade effekt
19. Boende och stöd för hemlösa	<p>1. Samarbetsprogrammet för halvering av bostadslösheten 2020–2022.</p> <p>a. Alla som behöver ska erbjudas en social hyresbostad eller en tjänst som tryggar boendet.</p> <p>b. Personer som är i en utsatt ställning har rätt till ändamålsenlig hjälp och till skydd mot vräkning.</p> <p>c. Bostadslösa personer ska erbjudas tillräckligt skydd och tillräckliga tjänster för att främja deras sociala delaktighet.</p>	<p>1. Samarbetsprogrammet förbättrar bostadslösa personers ställning i centrala städer bl.a. genom att öka antalet bostäder som är avsedda för bostadslösa och utveckla social- och hälsojourer med låg tröskel.</p>
20. Väsentliga tjänster	<p>1. Finlands program för hållbar tillväxt Pelare 4 Bättre tillgång till social- och hälsovårdstjänster och ökad kostnadseffektivitet samt reformerna som lyder under den (P4C1R1) samt investeringar (P4C1I1–P4C1I4)</p>	<p>1. De reformer och investeringar som presenteras i Pelare 4 ökar den sociala hållbarheten genom att öka tillgången till tjänster inom social- och hälsovården i alla befolkningsgrupper samt genom att förebygga utslagning på lång sikt. Åtgärderna inom Pelare 4 stödjer genomförandet av strukturreformen inom social- och hälsovården. De åtgärder som vidtas främjar genomförandet av de mål i regeringsprogrammet som anknyter till strukturreformen; att trygga jämlika och högklassiga tjänster inom socialvården, hälsovården och räddningstjänsten för alla som bor i Finland, förbättra dessa tjänsters tillgång och tillgänglighet samt att minska välfärds- och hälsoskillnaderna.</p>

4 Genomförandet av FN:s mål för hållbar utveckling

SDG	Kestävän kehityksen tavoite	Åtgärdernas uppskattade effekt
	Under denna lista har några av de mest centrala åtgärderna för varje SDG lyfts fram. En mer heltäckande lista finns i regeringens redogörelse för Agenda2030. ¹³	(kvalitativ och/eller kvantitativ)
1. Ingen fattigdom	1. Reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet https://soteuudistus.fi/sv/framsida 2. Samarbetsprogrammet för halvering av bostadslösheten https://ym.fi/sv/bostadsloshet 3. Barnstrategin https://stm.fi/sv/barnstrategi 4. Afrikastrategin https://um.fi/suomenafrikkastrategia	1. Den sociala rättvisan ökar och utkomsten tryggas då sociala risker förverkligas. 2. Utbudet av bostäder för bostadslösa ökar och arbetet för bostadslösa blir starkare i kommunernas basservice. 3. Ett samhälle som respekterar barnets rättigheter, verksamheten överskrider regeringsperioderna och förenar förvaltningsområdena 4. De politiska och ekonomiska relationerna mellan Finland och Afrika görs starkare
2. Ingen hunger	1. Vägkartan för matsvinn https://projects.luke.fi/ruokahavikkiseuranta/sv/ 2. Programmet för klimativänlig mat https://mmm.fi/sv/programmet-for-klimativanlig-mat 3. Åtgärdsprogrammet för cirkulation av näringsämnen https://ym.fi/documents/1410903/38439968/Ravinteiden-kierratyksen-toimenpideohjelman-2019-2030-allekirjoitettu-D7F9043A_0090_4785_B029_9C119B566BDD-146284.pdf/3896ea79-abd4-8d86-7b1f-6e615e6fe054/Ravinteiden-kierratyksen-toimenpideohjelman-2019-2030-allekirjoitettu-D7F9043A_0090_4785_B029_9C119B566BDD-146284.pdf?t=1603260574640	1. Matsvinnet minskar. 2. Samhället går mot ett klimathållbart livsmedelssystem. 3. I Finland införs en så hög självförsörjningsgrad inom näringsämnen som möjligt genom att ta tillvara och utnyttja näringsämnen och organiska ämnen bl.a. från avloppsvatten.

13 Statsrådets kansli (2020): (<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162475>)

3. God hälsa och välbefinnande	<p>1. Reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet https://soteuudistus.fi/sv/framsida</p> <p>2. Åtgärdsprogrammet för god psykisk hälsa i arbetslivet https://stm.fi/sv/program-for-psykisk-halsa-i-arbetslivet</p> <p>3. Programmet Framtidens social- och hälsocentral https://soteuudistus.fi/sv/programmet-framtidens-social-och-halsocentral</p>	<p>1. Den sociala rättvisan ökar och utkomsten tryggas då sociala risker förverkligas.</p> <p>2. Sjukfrånvarorna och invalidpensionerna minskar. Arbetsplatserna har beredskap att stödja medarbetarnas psykiska hälsa.</p> <p>3. Heltäckande social- och hälsocentraler, där människorna får tjänster och hjälp smidigt och enligt sina individuella behov. Människornas förtroende för de offentliga social- och hälso-tjänsterna blir starkare.</p>
4. God utbildning för alla	<p>1. Utbildningspolitiska redogörelsen https://okm.fi/sv/utbildningsredogorelse</p> <p>2. Utvidgandet av läroplikten och avgiftsfri utbildning i andra stadiet https://okm.fi/sv/utvidgningen-av-laroplikten</p> <p>3. Projektet för klimat- och hållbarhetsfostran inom utbildningen https://valtioneuvosto.fi/-/1410845/mittava-ilmasto-ja-kestavyyskasvatushanke-tukemaan-koulujen-ja-oppilaitosten-ilmastotyota</p> <p>4. Utvecklingsprogrammet Utbildning för alla https://okm.fi/sv/kvalitetsprogram</p>	<p>1. Den höga kvaliteten och effektiviteten inom utbildningen upprätthålls och det finländska systemets prestations- och konkurrensförmåga i den internationella verksamhetsmiljön utvecklas.</p> <p>2. Utbildnings- och kompetensnivån höjs i alla utbildningsstadiet, skillnaderna i inläring blir mindre och jämlikheten i fråga om utbildning ökar.</p> <p>3. Verksamhetskulturen i skolorna förändras mot en ekologiskt mer hållbar livsstil och elevernas kunskaper och färdigheter när det gäller att bromsa upp klimatförändringen blir starkare.</p> <p>4. Kvaliteten och jämlikheten inom småbarnspedagogiken och förskoleutbildningen och den grundläggande utbildningen blir starkare.</p>
5. Jämställdhet mellan könen	<p>1. Jämställdhetsprogrammet https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162588</p> <p>2. Regeringens och arbetsmarknadsorganisationernas likalönsprogram https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162623</p> <p>3. Reformen av familjeledigheterna https://stm.fi/sv/reform-av-familjeledigheterna</p> <p>4. Programmet för bekämpning av våld mot kvinnor https://oikeusministerio.fi/sv/programmet-for-bekampning-av-vald-mot-kvinnor</p>	<p>1. Finland – ledande på jämställdhet. Åtgärderna gäller bl.a. arbetslivet, ekonomisk jämställdhet och integrering av könsperspektivet.</p> <p>2. För att minska löneskillnaden mellan kvinnor och män vidtas de åtgärder som avtals i programmet och som gäller löne- och avtalspolitiken, utveckling av lönesystemen, förbättring av lönekunskaperna, nedmontering av segregeringen och sammanpassningen av arbetet och familjen.</p> <p>3. De förändringar som direktivet om balans i arbetslivet verkställs. Familjeledigheterna fördelas jämnare och stjärnfamiljer är jämlika.</p> <p>4. Medvetenheten om våld mot kvinnor ökar på medborgar- och myndighetsnivå.</p>

6. Rent vatten och sanitet för alla	<p>1. Programmet för effektiviserat vattenskydd https://ym.fi/sv/vattnenstur</p> <p>2. Åtgärdsprogrammet för cirkulation av näringsämnen https://ym.fi/documents/1410903/38439968/Ravinteiden-kierratyksen-toimenpideohjelman-2019-2030-allekirjoitettu-D7F9043A_0090_4785_B029_9C119B566BDD-146284.pdf/3896ea79-abd4-8d86-7b1f-6e615e6fe054/Ravinteiden-kierratyksen-toimenpideohjelman-2019-2030-allekirjoitettu-D7F9043A_0090_4785_B029_9C119B566BDD-146284.pdf?t=1603260574640</p>	<p>1. Bl.a. bättre hantering av vattenhushållningen inom jord- och skogsbruket samt återställande av vattendrag. Programmet skapar kontinuitet inom vattenskyddet.</p> <p>2. I Finland införs en så hög självförsörjningsgrad inom näringsämnen som möjligt genom att ta tillvara och utnyttja näringsämnen och organiska ämnen bl.a. från avloppsvatten.</p>
7. Hållbar energi	<p>1. Nationella klimat- och energistrategin https://tem.fi/sv/energi-och-klimatstrategi</p> <p>2. Reformen av energibeskattningen https://valtioneuvosto.fi/sv/-/10623/andringar-i-energibeskattningen-fran-och-med-ingangen-av-2022</p> <p>3. Nationella biogasprogrammet och stöd till biogasinvesteringar https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=TEM079:00/2019</p>	<p>1. Främjandet av värmeproduktion som inte bygger på förbränning på färden mot ett klimatneutralt samhälle.</p> <p>2. Användningen och produktionen av biogas ökar.</p> <p>3. Finlands energi- och utsläppsutveckling bedöms och planeras på färden mot ett klimatneutralt samhälle.</p>
8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt	<p>1. Livslång handledning och övriga arbetskraftstjänster https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162576</p> <p>2. Programmet för mångfald i arbetslivet inleddes https://tem.fi/sv/programmet-for-mangfald-i-arbetslivet</p> <p>3. Programmet för arbetsförmåga för partiellt arbetsförmögna https://stm.fi/sv/programmet-for-arbetsformaga</p> <p>4. Strategiskt program för främjande av cirkulär ekonomi https://ym.fi/sv/programmet-for-framjande-av-cirkular-ekonomi</p>	<p>1. Livslång handledning av lärandet hjälper individer att identifiera sin förmåga och sitt kunnande. Handledningen förbättrar sysselsättningen, välbefinnandet och delaktigheten.</p> <p>2. Företagen och organisationerna drar nytta av mångfalden och det blir lättare för invandrare att få uppgifter som motsvarar deras kompetens och att avancera i karriären.</p> <p>3. Sysselsättningsgraden är 75 procent. Partiellt arbetsföra personer får individuella tjänster för arbetsförmåga och sysselsättning vid rätt tidpunkt.</p> <p>4. Den cirkulära ekonomin görs till ekonomins nya fundament senast år 2035. Den cirkulära ekonomin producerar välfärd inom gränserna för jordens bärkraft.</p>

9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur	<ol style="list-style-type: none"> 1. Den nationella färdplanen för forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet https://okm.fi/sv/fui-fardplan 2. Industribranschernas arbete med färdplanerna för ett koldioxidsnålt samhälle https://tem.fi/sv/fardplaner-for-ett-koldioxidsnalt-samhalle-2035 3. Den nationella bioekonomistategin och utvecklingsprojekten som stödjer dess verkställande https://mmm.fi/sv/skogar/strategier-och-program/finlands-bioekonomistategi 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Riktlinjer för hållbar tillväxt och välfärd. Åtgärderna förstärker kompetensklustren och ekosystemen. 2. Industrisektorer främjar övergången till ett klimatneutralt samhälle med sina frivilliga åtaganden. 3. Beroendet av fossila bränslen minskar, ökad grön tillväxt och fler nya arbetstillfällen.
10. Minskad ojämlikhet	<ol style="list-style-type: none"> 1. Statsrådets redogörelse om rättsvården https://oikeusministerio.fi/sv/projekt?tunnus=OM063:00/2021 2. Åtgärdsprogrammet Digitala transport- och kommunikationstjänster görs tillgängliga https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/79917 3. Reform av den sociala tryggheten https://stm.fi/sv/reform-av-den-sociala-tryggheten 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Förtroendet för rättsvården ökar. 2. De digitala tjänsterna lämpar sig för så många som möjligt. 3. Den sociala rättvisan ökar och utkomsten tryggas då sociala risker förverkligas.
11. Hållbara städer och samhällen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Reform av markanvändnings- och bygglagen https://ym.fi/sv/markanvandnings-och-bygglagen 2. Utvecklingsprogram för bostadspolitiken https://valtioneuvosto.fi/sv/projektet?tunnus=YM031:00/2019 3. Samarbetsprogrammet för halvering av bostadslösheten https://ym.fi/sv/bostadsloshet 	<ol style="list-style-type: none"> 1. En sund, trygg och trivsamt boendemiljö där de olika befolkningsgruppernas behov beaktas. 2. Bra och jämlikt boende till skäliga priser. 3. Utbudet av bostäder för bostadslösa ökar och arbetet för bostadslösa blir starkare i kommunernas basservice.
12. Hållbar konsumtion och produktion	<ol style="list-style-type: none"> 1. Strategiskt program för främjande av cirkulär ekonomi https://ym.fi/sv/programmet-for-framjande-av-cirkular-ekonomi 2. Industribranschernas arbete med färdplanerna för ett koldioxidsnålt samhälle https://tem.fi/sv/fardplaner-for-ett-koldioxidsnalt-samhalle-2035 3. Åtgärdsprogrammet för cirkulation av näringsämnen https://ym.fi/documents/1410903/38439968/Ravinteiden-kierratyksen-toimenpideohjelma-2019-2030-allekirjoitettu-D7F9043A_0090_4785_B029_9C119B566BDD-146284.pdf/3896ea79-abd4-8d86-7b1f-6e615e6fe054/Ravinteiden-kierratyksen-toimenpideohjelma-2019-2030-allekirjoitettu-D7F9043A_0090_4785_B029_9C119B566BDD-146284.pdf?t=1603260574640 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Den cirkulära ekonomin görs till ekonomins nya fundament senast år 2035. Den cirkulära ekonomin producerar välfärd inom gränserna för jordens bärkraft. 2. Industrisektorer främjar övergången till ett klimatneutralt samhälle med sina frivilliga åtaganden. 3. I Finland införs en så hög självförsörjningsgrad inom näringsämnen som möjligt genom att ta tillvara och utnyttja näringsämnen och organiska ämnen bl.a. från avloppsvatten.

13. Klimatgärningar	<ol style="list-style-type: none"> 1. Klimatlagen https://ym.fi/sv/klimatlagens-revidering 2. Industribranschernas arbete med färdplanerna för ett koldioxidsnålt samhälle https://tem.fi/sv/fardplaner-for-ett-koldioxidsnalt-samhalle-2035 3. Sektorsspecifika åtgärdsplaner, såsom Färdplan för fossilfria transporter och klimatplanen för markanvändningssektorn. https://valtioneuvosto.fi/sv/projektet?tunnus=LVM050:00/2019 https://mmm.fi/sv/markanvandningssektorns-klimatplan/markanvandningssektorns-klimatplan1 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Klimatneutralitet senast år 2035. 2. Industrisektorer främjar övergången till ett klimatneutralt samhälle med sina frivilliga åtaganden. 3. Minskning av den totala mängden växthusgasutsläpp.
14. Hav och marina resurser	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nationella åtgärdsprogrammet för havspolitik https://vnk.fi/sv/havspolitik 2. Programmet för främjande av inhemsk fisk https://mmm.fi/sv/fiskar/strategier-och-program/programmet-for-framjande-av-inhemsk-fisk 3. Åtgärdsprogrammet för cirkulation av näringsämnen https://ym.fi/documents/1410903/38439968/Ravinteiden-kierratyksen-toimenpideohjelman-2019-2030-allekirjoitettu-D7F9043A_0090_4785_B029_9C119B566BDD-146284.pdf/3896ea79-abd4-8d86-7b1f-6e615e6fe054/Ravinteiden-kierratyksen-toimenpideohjelman-2019-2030-allekirjoitettu-D7F9043A_0090_4785_B029_9C119B566BDD-146284.pdf?t=1603260574640 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Östersjön skyddas, havsklustret och den marina produktionen är på en hållbar botten. 2. Produktion av inhemsk fisk som bygger på cirkulär ekonomi främjas. 3. I Finland införs en så hög självförsörjningsgrad inom näringsämnen som möjligt genom att ta tillvara och utnyttja näringsämnen och organiska ämnen bl.a. från avloppsvatten.
15. Ekosystem och biologisk mångfald	<ol style="list-style-type: none"> 1. Revideringen av naturvårdslagen https://ym.fi/sv/revideringen-av-naturvardslagen 2. Reform av markanvändnings- och bygglagen https://ym.fi/sv/markanvandnings-och-bygglagen 3. Livsmiljöprogrammet Helmi https://ym.fi/sv/livsmiljoprogrammet-helmi 4. METSO-programmet https://mmm.fi/sv/skogar/biodiversitet-och-skydd/metso-programmet 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Viktiga tjänster som arterna, naturtyperna och naturen erbjuder tryggas. 2. En sund, trygg och trivsamt boendemiljö där de olika befolkningsgruppernas behov beaktas. 3. Den biologiska mångfalden i Finlands natur förstärks, klimatförändringen bromsas upp och åtgärder vidtas för anpassning till klimatförändringen. 4. Tillbakagången av skogsdominerade naturtyper och skogsarterna stoppas och den biologiska mångfalden i naturen främjas.

16. Fredliga och inkluderande samhällen

1. Utvecklingspolitisk redogörelse för de kommande valperioderna https://um.fi/uutiset/-/asset_publisher/GRSnUwaHDPv5/content/kehityspoliitikan-ylivaalikautinen-selonteko-2

2. Strategin för offentlig förvaltning <https://vm.fi/sv/strategiprojektet-mot-en-medborgarorienterad-offentlig-forvaltning-pa-2020-talet>

3. Nationell handlingsplan för grundläggande och mänskliga rättigheter <https://oikeusministerio.fi/sv/projekt?tunnus=OM025:00/2020>

1. De genomgående principerna för utvecklingsarbetet i Finland är bl.a. att främja och trygga jämlikheten, klimathållbarheten och den biologiska mångfalden.

2. Strategin stödjer samarbetet och arbetsfördelningen mellan de statliga myndigheterna, kommunerna och välfärdsområdena.

3. De grundläggande och mänskliga rättigheterna förstärks och uppföljningen av rättigheternas genomförande i Finland utvecklas.

17. Genomförande och globalt partnerskap

1. Den utvecklingspolitiska redogörelsen för de kommande valperioderna verkställs. https://um.fi/uutiset/-/asset_publisher/GRSnUwaHDPv5/content/kehityspoliitikan-ylivaalikautinen-selonteko-2

2. Statsrådets utrikes- och säkerhetspolitiska redogörelse. https://valtioneuvosto.fi/-/ulko-ja-turvallisuuspoliittinen-selonteko-2020-turvallisuus-ja-globaali-vastuunkanto-kuuluvat-yhteen?languageId=sv_SE

3. Åtgärdsprogrammet för beskattning och utveckling verkställs https://um.fi/julkaisut/-/asset_publisher/TVOLgBmLyZvu/content/julkaisu-verotus-ja-kehitys-suomen-toimintaohjelma-2020-2023-1

1. Den resultatgivande verksamheten i utvecklingspolitikens huvudsakliga målområden och i fråga om de genomgående målen stödjer länder som är under utveckling att nå målen för Agenda2030.

2. Finlands utrikes- och säkerhetspolitik har som mål bl.a. att främja det utrikes- och säkerhetspolitiska samarbetet, förstärka det multilaterala samarbetet, bära ett globalt ansvar och skapa fred.

3. Stöd ges till strävandena i länder som är under utveckling att förstärka sina egna skattesystem och göra sina röster hörda också vid förhandlingar som gäller den globala skattepolitiken.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

FINANSMINISTERIET
Snellmansgatan 1 A
PB 28, 00023 STATSRÅDET
Telefon 0295 160 01
finansministeriet.fi

ISSN 1797-9714 (pdf)
ISBN 978-952-367-235-2 (pdf)

April 2022